NOTULEN VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE ZOETERMEER, GEHOUDEN OP MAANDAG 15 MEI 2023

voorzitter: de heer Bezuijen, burgemeester
Secretaris: de heer Blokland, griffier

Aanwezig zijn:
39 leden, te weten: de heren Aiobi en Aptroot, de dames Bakkers en Bink-Winterkamp, de heren Boerboom en Van den Boomgaard, de dames Bout-Wijngaards en Brouwer-Weemhoff, de heer Buisman, mevrouw Van Damme, de heren Duiven en Ekkelenkamp, mevrouw Frinking, de heren Van Gils en Haak, de dames Haak, Hoekstra (vanaf 19.50 uur) en Kraneveldt-van der Veen, mevrouw Van Leeuwen, de heren Louw en Markes, de heer Meijroos, mevrouw Meurs-Troch, de heren Mohammadian, Mooiman, Nawijn, Van der Perk en Van Rumpt, de dames Sandifort-Meijer en Siegelaer, de heren Smitskam, Van Steenis, Velner, Van der Vlies en Wareman en Weekenstroo, de dames Van Werkhoven, Wortel-Driessen, Van Yperen (tot 19.45 uur), de heer Zamani

Tevens aanwezig zijn:
6 wethouders, te weten: de heer Blansjaar, de heer Iedema, mevrouw Ter Laak, mevrouw Van der Meer, de heer Velzen, de heer Weerwag

Afwezig zijn: geen

AGENDA

---

1. **Opening en vaststelling agenda**
   - **a. Afscheid raadslid mevrouw V.F. van Yperen**
   - **b. Toelating en installatie raadslid mevrouw W.E.A. Hoekstra**
2. **Spreekrecht**
3. **Mondelinge vragen**
4. **Mededelingen**
5. **Afdoening ingekomen stukken**
6. **Hamerstukken**
   - **a. Raadsvoorstel Overzicht geheime stukken en besluit geheimhouding – maart 2023**
   - **b. Raadsvoorstel Aankoop pand 2B-Home**
   - **c. Raadsvoorstel Aankoop pand Motorclub Zoetermeer**
   - **d. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Engelandlaan 270 en beschikbaar stellen uitvoeringsbudget**
   - **e. Raadsvoorstel Vaststellen Planuitwerkingskader en Grondexploitatie van Aalstlaan 24**
   - **f. Raadsvoorstel Benoeming lid Werkgeverscommissie**
   - **g. Raadsvoorstel Aanwijzing leden en plaatsvervangende leden MRDH**
   - **h. Raadsvoorstel Herziening businesscase middengebied Entree**
   - **i. Besluitenlijst en notulen van 11 april 2023**
7. **Debat (inclusief stemmingen)**
   - **a. Raadsvoorstel Randvoorwaarden woningbouwontwikkeling locatie De Sniep**
   - **b. Agenderingsverzoek 'Huisvesting IKC De Piramide'**
   - **c. Rapportage Sociaal Domein-maart 2023**
8. **Sluiting**

VERSLAG

---

1. Opening en vaststelling agenda

De **voorzitter**: Goedenavond, dames en heren, leden van de raad en dames en heren op de publieke tribune. Ik open de vergadering van de gemeenteraad Zoetermeer van 15 mei 2023 en heet graag in het bijzonder de Gasten van de raad van harte welkom die op de tribune zitten. Die hebben we vanavond ook mogen spreken, fijn dat u er bent. Het is sowieso mooi want er zit een goedgevulde publieke tribune. Dat is hartstikke mooi.

Daarnaast wil ik ook heel graag de felicitaties overbrengen aan mevrouw Meijer met haar huwelijk van een aantal weken geleden. Ja, ja er mag wel even geapplaudisseerd worden. Ze gaat mij ook op de proef stellen, want om die reden zullen we haar op haar verzoek ook vanaf vandaag mevrouw Sandifort-Meijer, dat staat ook op het bordje, en kortweg mevrouw Sandifort noemen. Voor de mensen die straks willen interrumperen, dan weet u dat u dat zegt. Dat zal vast nog even wennen zijn. Maar ik neem aan dat voor u ook nog even wennen is, hè? Dat zal vast wel, denk ik zomaar, maar goed. Nogmaals de felicitaties namens allen.
Wij hebben geen berichten van verhindering ontvangen, dus als het goed is, en ik kijk ook rond, zijn alle 39 raadsleden aanwezig. Dat is heel mooi.
Aan de orde is de agenda zoals deze op 20 april 2023 in iBabs is gepubliceerd. Afgelopen donderdag is deze agenda nog voorzien van de laatste wijzigingen. Nadien hebben de heer Louw van de PvdA en anderen een agenderingsverzoek met als onderwerp Huisvesting IKC De Piramide ingediend. En omdat het een agenderingsverzoek voor deze raadsvergadering is, vindt u het bij dit agendapunt in IBabs en voor advies aan de raad geef ik graag nu het woord aan de voorzitter van presidium, mevrouw Wortel. Gaat uw gang.

Mevrouw **Wortel**: Voorzitter, dank u wel. Wij hebben gezien dat het agenderingsverzoek op tijd is ingeleverd en voldoende indieners heeft, dus wij adviseren positief om dit vandaag te behandelen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Wortel. Dan stel ik voor aan u het advies van het presidium te volgen en dit punt gezien de aanwezigen ook voor dit onderwerp toe te voegen aan de agenda als vervangend agendapunt 7.b. Agendapunt 7.b is naar de hamerstukken gegaan, dus dit wordt dan het vervangend agendapunt 7.b. Is er iemand die daar stemming over wenst? Dat is niet het geval, dan ga ik ervan uit dat dat akkoord is voor dat agendapunt 7.b. Is er iemand die dan nog verder stemming wil over de vaststelling van de agenda? Niet het geval, dan is de agenda zo vastgesteld.
Dan de spreektijden. Ik wil u voorstellen bij agendapunt 7 Debat de volgende spreektijden vast te stellen: 7.a Raadsvoorstel Randvoorwaarden woningbouwontwikkeling locatie De Sniep twee minuten per fractie. 7b. Agenderingsverzoek 'Huisvesting IKC De Piramide' een minuut per fractie en twee minuten voor de indieners. 7c. Rapportage Sociaal Domein maart 2023 een minuut per fractie. Mevrouw Kraneveldt heeft om anderhalve minuut extra spreektijd verzocht bij agendapunt 7.a Raadsvoorstel Randvoorwaarden woningbouwontwikkeling locatie De Sniep. En mijnheer Van den Boomgaard van FVD heeft een minuut extra gevraagd. Mevrouw Siegelaer, u heeft ook een verzoek, denk ik zomaar.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, ik zou graag één minuut extra spreektijd willen bij punt 7.c.

De **voorzitter**: Akkoord. Agendapunt 7.c. Dat is Rapportage Sociaal Domein. Kan iedereen instemmen met deze extra verzoeken? Dan gaan we dat honoreren. Is er iemand die nog stemming hierover wenst? Dat is niet het geval. Dan hebben we daarmee agendapunt 1 bijna afgerond. Dan gaan we naar 1.a.

a. Afscheid raadslid mevrouw V.F. van Yperen

De **voorzitter**: Dat is wat lastiger want het is afscheid nemen van het raadslid mevrouw Van Yperen, Vivianne van Yperen, mag ik wel zeggen in deze zaal. Daarvoor ga ik me begeven naar de katheder om het woord tot u te richten.
Dames en heren, Vivianne. Wie haar of zijn raadswerk goed wil doen, is daar veel, erg veel tijd aan kwijt. En dat hoef ik in deze zaal natuurlijk helemaal niemand te vertellen. En toch begin ik met deze constatering omdat hij van grote invloed is geweest op uw besluit, mevrouw Van Yperen, Vivianne, in dit geval, want bij deze bijzondere gelegenheid permitteer ik me om je met je voornaam aan te spreken. Dat is wat minder formeel, maar ik weet zeker dat je dat ook niet erg vindt.
'Helaas zitten er maar zeven dagen in de week en maar 24 uur in een dag', schreef je ons vorige maand. Die woorden klinken als een verzuchting. En zo waren ze ook bedoeld. Je had liever gezien dat de tijd van elastiek is, zodat deze zo nu en dan even flink kan worden opgerekt. 'Dit besluit valt mij persoonlijk zwaar', meldde je dan ook in je brief waarmee je je vertrek aankondigt.
En nu zijn we hier, ik zei het al, om je uit te zwaaien en om je te bedanken voor wat je voor deze stad hebt gedaan en hebt betekend. Onze onvolprezen griffie is het nagegaan en berekende dat je tot dit moment van afscheid, precies vijf jaar, een maand en 16 dagen raadslid bent geweest. Ja, daar zit een hele machine achter, wat dat betreft. En in dit werk, dat hebben we ook allemaal gezien, voelde je je als een vis in het water. Dat komt ook doordat Zoetermeer je heel erg dierbaar is. Je bent hier geboren en

opgegroeid. En ook hoorde ik van griffier Robin Blokland, dat je als secretaresse bij onze gemeentelijke afdeling Sociale Zaken hebt gewerkt. Dus jouw belangstelling voor het Sociale Domein, die je later aan de dag legde, is daar misschien wel ontstaan. In elk geval leerde je in deze functie van heel dichtbij hoe een ambtelijke organisatie reilt en zeilt. En die ervaring kwam goed van pas in de rol die je als raadslid in de Werkgeverscommissie bent gaan vervullen. Eerst was dit als lid, sinds de laatste verkiezingen nam je het voorzitterschap voor je rekening. Het ging je goed af. In de coronaperiode ben je zelfs nog met voormalig raadslid en huidig wethouder Wim Blansjaar ontbijtjes gaan bezorgen bij de medewerkers van de griffie.
Op 8 oktober 2018 hield je als gemeenteraadslid je maidenspeech. Bij die gelegenheid vertelde je dat de Zoetermeerse VVD precies een jaar eerder jou op haar kieslijst had geplaatst. Het onderwerp, weet je het nog? Dat kon bijna niet anders, jouw betoog had betrekking, inderdaad, op wat jouw specialisme is geworden, tekorten bij de jeugdzorg in onze stad. Je gaf aan dat het in jouw ogen niet het moment was voor een debat over elkaars politieke standpunten en zienswijzen. 'Dat vuur bewaar ik voor later', kondigde je alvast aan. Maar die avond hoopte je wel, en ik citeer, 'vooral samen te bespreken hoe we deze gezamenlijke vijand kunnen tackelen'. Het thema heeft op jouw blijvende aandacht kunnen rekenen. Zelfs zozeer dat je ook toetrad tot Raden in Verzet. Dat is, zoals we weten, het Zoetermeerse actiecomité dat indertijd door onze huidige wethouder Marijke van der Meer is opgericht om samen met andere gemeenten de landelijke politiek wakker te schudden. De raadsleden David Weekenstroo en, vanaf een later moment, Sicco Louw gingen er eveneens deel van uitmaken. Ook dit werk was wel aan jou besteed. Je bent bevlogen. Je houdt van doorpakken en je bruist van de energie. Een fractiegenoot van jou, en ik ga niet zeggen wie, noemde jou in een toelichting, ik citeer 'rustig, maar scherp, expert in het Sociaal Domein, gepassioneerd en betrokken'. En ook dat zijn rake typeringen. Je timmerde aan de weg als een oprechte sociaalliberaal die vindt dat iedereen een eigen verantwoordelijkheid heeft, maar die tegelijkertijd niemand aan zijn of haar lot zal overlaten.
Bij tal van onderwerpen liet je dit zien. Een halfjaar geleden pleitte je, en met succes, voor een onderzoek naar de mogelijkheden van de introductie in onze stad van het preventieproject De Harde Leerschool. In diezelfde periode maakte je je ook nog eens sterk voor – ja zeker – een verbod op het voeren van eenden en andere dieren bij watergebieden. Dames en heren, het achterlaten van al dat brood en ander voer is niet goed voor het milieu en trouwens ook niet voor de dieren zelf. Met uitzondering van de ratten, maar die zijn we liever kwijt dan rijk. 'Eenden voeren is niet meer iets onschuldigs en iets leuks van vroeger met oma', verklaarde je. Zo kan ik nog wel even doorgaan aangezien je bij je raadswerk brede interesse aan de dag hebt gelegd. 'Ik bemoei mij het liefst overal mee', schreef je hier zelf over in je ontslagbrief. Maar ja. Met je partner Rob, ben je ook de trotse ouder van Louise, jullie oogappeltje van bijna twee jaar oud. Dat je daarnaast in Brabant een drukke fulltimefunctie in het sociaal domein hebt, mag evenmin over het hoofd worden gezien.
Om een lang verhaal kort te maken, het vergde qua planning een dagelijkse balanceeract om alle ballen in de lucht te houden. Toen je de kans kreeg om teamleider te worden, realiseerde je je dat er aan het maken van keuzes niet langer viel te ontkomen. Ik weet het, ik heb het gezien, hoezeer je hebt gewikt en gewogen voordat je uiteindelijk de knoop doorhakte en ons informeerde. We zagen het niet aankomen, dat mag je best weten. En hierbij komt dat het ongelooflijk jammer is dat een jong talent zoals jij ons gaat verlaten. Ook met het oog op de afspiegeling van onze samenleving in deze gemeente. Dat laat natuurlijk onverlet dat iedereen in deze zaal alle begrip zal hebben voor jouw afwegingen en jouw besluit. Want net als de tijd ben jij ook niet van elastiek. We willen je daarom wel enorm bedanken en succes wensen. En om onze waardering voor al je inzet te onderstrepen, hebben we bovendien ook bloemen voor je en het speciaal voor Zoetermeer gemaakte geschenk. Dat is een presse-papier met daarin een fraaie beeltenis van deze raadzaal. Dus mocht je het raadswerk, of ons, dat kan ook, missen, dan kun je hier op elk gewenst moment een blik op werpen. En sowieso ga ik ervan uit – je bent hier geboren en getogen – dat we elkaar zeker nog wel tegenkomen in de stad.
De allerlaatste zin in je brief bevatte immers de mededeling dat je een actief VVD-lid blijft. 'Dus het afscheid wordt wat mij betreft een tot ziens', schreef je met het enthousiasme dat we van jou kennen. Welnu, Vivianne, wat ons betreft geldt hetzelfde. 'Tot ziens' willen we ook tegen jou daarom zeggen. Een nieuwe toekomst is voor jou begonnen. We wensen je heel veel geluk en succes. Dank je wel. (applaus)
Dames en heren, dan zou ik graag nu mevrouw Wortel het woord willen geven als plaatsvervangend voorzitter van de raad.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Beste Vivianne. Je hebt een weloverwogen keuze moeten maken op het moment dat je constateerde dat het hebben van een gezin, een drukke baan en politiek niet meer samengaan. Want jou kennende, wil je op alle vlakken jezelf 100% inzetten. En dat siert je natuurlijk. Aan zo'n keus om te stoppen gaat veel denkwerk vooraf. Je maakt afwegingen totdat je uiteindelijk een knoop doorhakt.

De afgelopen jaren heb jij je ingezet voor het veelomvattende Sociaal Domein. Tijdens de commissie sprak je over het bieden van hulp aan diegenen die het dringendst nodig hebben. Jij sprak vanuit jouw liberale achtergrond dat het bieden van hulp het duurzaamst is als mensen investeren in zichzelf. Zomaar schulden overnemen is prima, maar leer ook hoe je het huishoudboekje op orde moet maken en hoe je dat zo houdt. Deze gedachtegang vind je terug als denkgereedschap van Husserl. Het denkgereedschap van Husserl is de blote hand die staat voor zelfstandigheid; de mens schept zelf de voorwaarden om zoveel mogelijk tot zijn of haar recht te komen.
Paul Wouters schreef een boek, Denkgereedschappen 2.0. Dit filosofische boek beschrijft ruim 25 eeuwen filosofie over hoe we het brein productiever kunnen laten denken. Wouters relateert de denkgereedschappen aan vraagstukken en houdt steeds in gedachten dat, en ik citeer, 'de benoemde fundamentele gereedschappen telkens een andere kijk bieden op onszelf en op onze relatie met de wereld, eigenlijk alles'. Zo staat er ook het denkgereedschap van Plato en Aristoteles, de hamer en de beitel. Dit denkgereedschap betekent zoveel als dat je alles wat overbodig is, weghakt, net zolang tot je tot de kern komt, waardoor je je kunt richten op zaken die echt moeten worden opgelost.
Dan is er nog een voorbeeld te noemen, dat is het denkgereedschap van Charles Darwin, het atelier. Darwin beschrijft hierover dat hetgeen je in de werkplaats tot stand laat komen, het resultaat is tussen de werkende mens en het materiaal, waarbij ook de omgeving bepalend is.
Vivianne, op 30 juli 2020 heb je samen met collega's Van der Meer en Weekenstroo het actiecomité Raden in Verzet opgericht. Ik hoorde net dat het een beetje anders was, maar het komt er in ieder geval op neer dat je er direct bij betrokken was. Een actiecomité dat zich inzet om het Gemeentefonds zo snel mogelijk structureel toereikend te laten zijn, zodat gemeenten voor alle gemeentelijke taken over voldoende financiële middelen zouden beschikken. En jullie actie heeft effect gehad: de motie Zonder geld geen gemeenten, is met 97,5% van de stemmen bij de VNG aangenomen. Een sterk signaal naar het rijk, een heel mooi resultaat.
Het actiecomité heeft voorafgaand nagedacht hoe deze grote zorg, die nagenoeg bij alle gemeenteraden in Nederland speelde, bij het rijk onder de aandacht gebracht kon worden. En zie hier de koppeling met Charles Darwin, met het denkgereedschap het atelier, waarbij door de werkplaats, jij als mede-initiatiefnemer, raadsleden uit het hele land een vuist hebben gemaakt om tot die gezamenlijke motie te komen.
Vivianne, na een fijne samenwerking – die hebben we in mijn beleving heel erg gehad – in de commissies en de raadsvergaderingen wens ik jou natuurlijk een hele fijne en succesvolle toekomst toe, waarbij je na het lezen van het boek Denkgereedschappen 2.0 van Paul Wouters bij lastige of makkelijkere vraagstukken, beseft dat de keuzes die uiteindelijk leiden tot een oplossing van een vraagstuk al 25 eeuwen onderwerp van filosofen is. Ik bied je graag dit boek van Paul Wouters aan en ik wens jou er heel veel leesplezier bij. (applaus)

De **voorzitter**: Dank aan mevrouw Wortel voor haar mooie woorden en dan is het woord aan degene die van ons afscheid neemt. Vivianne van Yperen, ga je gang.

Mevrouw **Van Yperen**: Dank voorzitter, nestor van de raad. Bedankt voor deze mooie woorden, ook de afgelopen maand sinds de aankondiging van mijn vertrek hoorde ik van iedereen mooie woorden en die zijn hartverwarmend.
Vijf jaar geleden kwam ik als zesentwintigjarige deze gemeenteraad binnengewandeld. Ik wist aanvankelijk niet wat me te wachten stond. De beste leerschool, blijkt nu. Ik wil graag allereerst de VVD bedanken voor het vertrouwen en de fantastische samenwerking binnen de fractie. We hebben als partij veel bereikt de afgelopen jaren en hier ben ik enorm trots op.
Collega-raadsleden van links tot rechts. Ik heb met jullie allemaal een hele fijne samenwerking mogen ervaren. Dank hiervoor.
College, burgemeester, griffie, bodes, alle ambtenaren, ook aan jullie bedankt voor een onvergetelijke tijd. Ik heb ook genoten van het vaak onzichtbare werk dat ik heb mogen doen voor Raden in Verzet en als lid en voorzitter van de Werkgeverscommissie. We willen allemaal dat de gemeenteraad een afspiegeling is van de inwoners van onze stad, maar mijn vertrek toont ook weer aan dat dit mooie raadswerk in de spits van je leven, carrière bouwend en met een jong gezin, zo ontzettend moeilijk te combineren is. Ik wens jullie dan ook toe met elkaar de balans te vinden waar ik de afgelopen jaren zo naar aan het zoeken ben geweest. Dat ik nu afscheid neem, is dan ook een verdrietige, maar onvermijdelijke beslissing geweest. Ik ga jullie missen. Gelukkig is Zoetermeer een dorp, dus we blijven elkaar tegenkomen. Dank je wel. (applaus)

De **voorzitter**: Dank je wel voor de mooie woorden. Inderdaad, zoals je al zei, we gaan elkaar zeker in het mooie dorp nog tegenkomen. We gaan straks afscheid nemen tijdens de schorsing. Want we gaan

nu over tot het volgende en dat is ook weer de onvermijdelijke agenda die daarin leidend is, want met het vertrek van mevrouw Van Yperen is er een plek opengevallen in de gemeenteraad en daardoor is er een vacature ontstaan en dat betekent dat we daarin gaan voorzien.

b. Toelating en installatie mevrouw W.E.A. Hoekstra

De **voorzitter**: In het kader van deze toelating wordt aan u gevraagd u uit te spreken over de geloofsbrieven van het nieuwe raadslid, mevrouw Hoekstra. Hiervoor zal de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven u adviseren. Dat is de heer Aiobi en ik geef hem graag het woord om als voorzitter van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven dit advies aan u toe te lichten. Gaat uw gang.

De heer **Aiobi** (GroenLinks): De Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven heeft de geloofsbrieven van het benoemde lid van de gemeenteraad, mevrouw Hoekstra, onderzocht. De commissie heeft het genoegen te rapporteren dat de geloofsbrieven en de daarbij conform de Kieswet overgelegde bescheiden in orde zijn bevonden. Het rapport van de commissie is voor de leden ter inzage neergelegd bij de griffie. De commissie adviseert de gemeenteraad mevrouw Hoekstra als lid van de gemeenteraad toe te laten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Aiobi, voor uw werk en ook aan de commissie voor het werk om deze geloofsbrieven te onderzoeken. Dan gaan we nu over tot de installatie van mevrouw Hoekstra. Mag ik u verzoeken naar voren te komen en iedereen die daartoe in staat is, verzoeken om te gaan staan? U kent waarschijnlijk al het protocol en de procedure, dus ik ga zo dadelijk de tekst van de belofte voorlezen. U weet, dan mag u aan het eind zeggen 'dat verklaar en beloof ik'.

"Ik verklaar dat ik, om tot raadslid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als raadslid naar eer en geweten zal vervullen."

Mevrouw **Hoekstra**: Dat verklaar en beloof ik!

De **voorzitter**: Mag ik u hartelijk feliciteren met deze installatie? Dan gaat er een applaus klinken en u krijgt bloemen. (Onder applaus overhandigt de burgemeester mevrouw Hoekstra een boeket.)
Dames heren, dat betekent inderdaad dat mevrouw Hoekstra is geïnstalleerd. Ik ga nu schorsen. Dan krijgt iedereen de gelegenheid om afscheid te nemen van mevrouw Van Yperen en mevrouw Hoekstra te feliciteren. Ik kijk even naar de klok. Om 20.10 uur gaan we verder. De vergadering is geschorst.

Schorsing

2. Spreekrecht

De **voorzitter**: Dames en heren, ik heropen de vergadering. We gaan over naar agendapunt 2, het spreekrecht. Daar hebben zich drie insprekers voor gemeld, over De Sniep. Als eerste wil ik het woord geven aan de heer Levert, ik weet niet of ik het goed uitspreek, lid van de belangenorganisatie Monoliet, over de randvoorwaarden woningbouwontwikkeling locatie De Sniep.

De heer **Levert**: Dank u wel. Goedenavond. Geachte voorzitter, collegeleden en gemeenteraad en toehoorders. Naar aanleiding van uw reactie op onze vorige inspraak bij de commissie Stad spreken wij nogmaals in. Want wij maken ons zorgen over de nieuwe situatie die zal ontstaan nu de huidige aanvraag, namelijk het maken van een uitzondering op het huidige bestemmingsplan, komt te vervallen. Daarvoor in plaats komt er een wijziging van het bestemmingsplan op tafel. U stelt dat dit geen invloed heeft op de randvoorwaarden zoals deze nu voorliggen. Wij bestrijden dat want er komt een nieuwe situatie en die vereist nieuwe criteria.
Tijdens de vorige inspraak op 17 april 2023 hebben wij vragen gesteld over ontbrekende rapportages en aangegeven waarom wij aanvulling en verdieping noodzakelijk achten. De criteria in deze rapportages die gehanteerd worden, onder andere verkeerssituatie, meer rapportage, meer gegevens, zijn onbekend maar volgens ons, onzes inziens, wel degelijk van invloed en ook randvoorwaarden. Nu er een bestemmingsplan komt, is dit nog belangrijker. Want de criteria uit de rapportage, ook wel

normen, zijn ongetwijfeld strenger geworden.
Tevens maakt de gemeente onzes inziens onvoldoende duidelijk hoe aan de randvoorwaarden zal worden getoetst en hoe deze worden gehandhaafd. De huidige randvoorwaarden zijn te veel naar de wensen van de projectontwikkelaar toegeschreven. Nogmaals, wij zijn niet tegen woningbouw, maar hanteer wel de juiste visies en beleidsstukken. De huidige. Deze zijn namelijk zorgvuldig door uzelf opgesteld en gewogen in de loop der jaren. Daarnaast kan de zorgvuldige besluitvorming over de ruimtelijke voorwaarden alleen plaatsvinden als de nog verwachte onderzoeksresultaten bekend zijn.
Tot slot. Met alle respect, is het voorliggende stuk in belang van Zoetermeer en haar bewoners? Of hebben we hier te maken met politiek belang van de wethouder en de coalitie? Dank u wel. Goedenavond.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw inspraak. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Van den Bosch, ook over de locatie De Sniep.

Mevrouw **Van den Bosch**: Dank u wel. Goedenavond voorzitter, goedenavond allemaal.
Ik heb hier eerder ingesproken in de commissie Stad en voor raadsleden en heb toen al mijn verbazing uitgesproken over de randvoorwaarden woningbouwontwikkeling locatie De Sniep, niet in de laatste plaats omdat de suggestie wordt gewekt dat de bouw van een flat in het park noodzakelijk is omdat de woningnood zo groot is. Net alsof dit de laatste plek in Zoetermeer is waar gebouwd kan worden en dat daarom een overspannen woningprogramma onvermijdelijk is.
Het kader randvoorwaarden oogt als een lijvig pakket, maar er staat eigenlijk niet zoveel in, in ieder geval niet iets waar u aan kunt toetsen. Blijkbaar heeft de ontwikkelaar bedongen dat hij vooraf vooral niet lastig gevallen wil worden met een gemeentelijk wensenpakket.
Laat ik als voorbeeld het kader voor duurzaam bouwen eens met u doornemen; wat staat daar nou? De woningen worden zo mogelijk als nul-op-de-meter uitgevoerd, 'zo mogelijk'. Chronos kan er niet op aangesproken worden als het niet gebeurt. Daken, en zo mogelijk ook gevels, worden nuttig ingezet voor de verduurzaming van het gebouw. Nuttig, hoe dan? Kan dat getoetst worden? Nee. Gevels en daken worden zoveel mogelijk warmtewerend of koelend ingericht gebouwd, 'zoveel mogelijk'. Hoeveel is dat? Geen idee. De inrichting van de openbare ruimte draagt bij aan verkoeling, aan het vasthouden en/of vertragen van de afvoer van neerslag. 'Draagt bij'. Als u het zo vrij schrijft, is een parasolletje voldoende. Dat draagt bij aan verkoeling. Meer eist het kader niet. Vertragen van de afvoer van neerslag betekent door de plassen lopen. Het toepassen van verduurzaamde instrumenten, bijvoorbeeld een GPR. GPR, dames en heren is een computermodel dat rapportcijfers toekent aan verschillende duurzaamheidsaspecten. Maar welke score wilt u hebben? Als de ontwikkelaar GPR invult en hij scoort overal een 1 voor, heeft hij voldaan aan uw kader.
De doelgroep. Met woningbouwontwikkeling op de locatie van De Sniep wordt getracht tegemoet te komen aan de doelen die gesteld worden in de Woonzorgvisie 2021. Een voorbeeld hiervan is het realiseren van woningbouw geschikt voor het langer thuis wonen door ouderen. Het is een en al vrijblijvendheid. Moeten het drempelloze en appartementen zijn met verbrede deurkozijnen? Nee. Zit er een scootmobielstalling bij? Nee, er wordt geen enkele toetsbare eis gesteld omdat het past binnen het Woonzorgvisieprogramma.
En dat geldt bijvoorbeeld ook voor de architectuur. In de antwoordbrief van de gemeente naar aanleiding van technische vragen van mijn zoon wordt nog steeds volgehouden dat een aanpassing van de Welstandsnota niet nodig is. Maar hoe de gemeente dan bijvoorbeeld gaat toetsen, dat u een alzijdig gebouw krijgt, dat staat op pagina 14, is een raadsel. Het is niet afdwingbaar.
In de beantwoording wordt ook gesteld dat er geen causaal verband is tussen aanpassing van de rotonde en de eventuele woningbouwontwikkeling en daardoor het kostenverhaal op de eigenaar gering is, of niet aan de orde. Dat laatste spreekt elkaar tegen, maar, zo staat er ook in die brief, de gemeente laat wel extra onderzoek doen naar een optimale verkeersontsluiting voor de woningbouwontwikkeling. Een onderzoek zal dit jaar worden gestart. Daar zou dus zomaar een causaal verband door kunnen ontstaan. Overigens mag ik hopen dat dit onderzoek voor rekening van Chronos wordt uitgevoerd. Gelukkig is de gemeente het er wel over eens dat er opgeschorte aanvraag uit 2020 moet worden beëindigd en dat de nieuwe aanvraag omgevingsvergunning moet worden gedaan. Dat stond niet in het voorstel, dus het is goed dat u daarop gewezen bent, want dat levert de gemeente een boel bouwleges op. Kijk, dat is nou opkomen voor de gemeentelijke belangen.
Daarmee zou ik willen afsluiten, het in het oog houden van de gemeentelijke belangen. Die zijn nu niet geborgd. Sterker, als u instemt met de nota zoals deze er nu ligt, dan bent u echt eigenlijk niet geschikt om raadslid te zijn. Het is een vrijbrief voor Chronos. Advies: neem gewoon de tijd om goed op papier te zetten wat de gemeente op deze locatie zelf wil, zodat u zich niet voor het karretje van een projectontwikkelaar laat spannen die u een plaatje aanreikt van een kerende apenrots, maar dat de gemeente haar eigen plan trekt. Liefst passend binnen de omgeving en met een plan dat ook toetsbaar

is. Dan heeft u ook de tijd om de resultaten van het verkeersonderzoek af te wachten, want als uit dat onderzoek blijkt dat extra maatregelen nodig zijn, kunt u de kosten daarvan gewoon verhalen op de veroorzaker en hoeft u de belastingbetaler er niet voor op te laten draaien.
Tot slot en laten we wel wezen, u hoeft nu helemaal geen besluit te nemen, dat kan ook later, want er is geen haast. Alle grootschalige appartementenprojecten liggen momenteel op hun gat en Chronos laat die dingen voorlopig echt niet bouwen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van den Bosch, voor uw inspraak. Dan heb ik hier nog staan – daarom had ik het over drie insprekers – 'de heer Van den Bosch', maar die is alsnog verhinderd. Dat betekent dat wij verder geen insprekers meer hebben als het goed is.

3. Mondelinge vragen

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar agendapunt 3, dat zijn de mondelinge vragen en daar zijn er twee van. Allereerst wil ik de heer Aptroot het woord geven over Korfbalvereniging De Meervogels.

De heer **Aptroot** (VVD): Voorzitter dank u wel. Aankomende zomer staat er op de planning dat het zeer verouderde kunstgrasveld van Korfbalvereniging De Meervogels wordt vervangen. Ik heb begrepen dat de tender inmiddels uit staat en al bijna klaar is. De Meervogels is een korfbalclub die actief is op het hoogste niveau van Nederland. De Zoetermeerse VVD heeft van de club begrepen dat er al heel lang een wens is en wordt uitgesproken om daar een hoofdveld te krijgen, oftewel een veld waar een hek omheen staat, zodat fans rondom het veld kunnen staan. Dat kan nu niet. Tevens heeft dat een voordeel dat er veel meer sponsorborden kunnen worden verkocht.
Wij hebben begrepen dat er meermaals overleg is geweest met de club en de vereniging, dat de Korfbalbond er zelfs bij is geweest, over de plaatsing van het hek. Er zijn verschillende argumenten uitgewisseld waarom dit niet zou kunnen. De gemeente zou clubs die zelf willen investeren in sportinfrastructuur toch wel maximaal, zo maximaal als mogelijk, moeten kunnen ondersteunen en faciliteren. Daarom hebben wij de volgende vier vragen. Is het college op de hoogte van de wens van de club om een hoofdveld te hebben met een omheining van een hek? Is het college op de hoogte van de bereidheid van de club om hier, deels, financieel aan bij te dragen? Kan het college toelichten waarom de omheining niet is meegenomen in de tender? En als vierde vraag, is het college bereid de omheining van het hoofdveld toe te staan wanneer dit mogelijk is binnen de voorwaarden van de huidige tender of als daar een kleine aanpassing toe nodig is? Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Aptroot. Ik ga naar het college. Wethouder Weerwag. Gaat uw gang.

Wethouder **Weerwag**: Dank u voorzitter. Mijnheer Aptroot, bedankt voor de vragen.
Op uw eerste vraag of het college op de hoogte is van de wens van de vereniging om het hoofdveld te omheinen, kan ik u aangeven dat het college inderdaad op de hoogte is van deze wens. De gesprekken over de vervanging van de toplaag van het kunstgrasveld lopen sinds eind 2022. Gezamenlijk is met de vereniging een ontwerp gemaakt om een aanbesteding aan te bieden op de markt om daarop in te schrijven. Dus die aanbesteding loopt inmiddels.
Uw tweede vraag was, is het college op de hoogte van de bereidheid van de vereniging om hier zelf financieel aan bij te dragen? Ook hiervan is het college van op de hoogte. Het is eigenlijk een extra wens van de vereniging die bovenop de reguliere vervanging van de toplaag komt.
Uw derde vraag, kan het college toelichten waarom de omheining niet is meegenomen in de tender? Daarop kan het college antwoorden dat De Meervogels die wens hebben en het college dat ook begrijpt. Het was niet direct noodzakelijk om deelname aan de competitie mogelijk te maken op het huidige en toekomstige niveau van de vereniging De Meervogels. Omdat de inrichting van het hoofdveld mogelijkheden voor multifunctioneel gebruik zou kunnen beperken en forse meerkosten zijn voor een andere inrichting wanneer er een hek zou worden geplaatst, is ervoor gekozen om de inrichting van het hoofdveld niet mee te nemen in de aanbesteding. Ook met het oog op mogelijke nieuwe visie op het Vernèdepark.
Uw vraag 4: is het college bereid om de omheining van het hoofdveld toe te staan wanneer het mogelijk is binnen de voorwaarden zoals die nu gesteld zijn binnen de huidige tender, of met een kleine aanpassing? Het college is bereid om een om omheining van het hoofdveld toe te staan en hierover in gesprek te gaan met de vereniging wanneer dit technisch mogelijk is binnen de huidige aanbesteding. En hierover zullen wij in gesprek gaan.

De **voorzitter**: Dank u wel, wethouder Weerwag. Ik kijk even naar mijnheer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Voorzitter. Dank u wel. Toch even een doorvraag. Er staat bij vraag 4 namelijk ook 'de huidige tender of een kleine aanpassing' en ik denk dat het college ervan op de hoogte is, en ik ook, dat hiervoor wel degelijk een kleine aanpassing nodig is, omdat anders het veld niet omheind kan worden omdat dat te dicht op het veld daarnaast ligt. Dus als ik nu een toezegging krijg 'ja, dat kan, maar niet als er een aanpassing is', dan is het eigenlijk 'nee, dat kan niet, maar ik zeg ja, maar het lukt niet'. Dus ik wil graag toch nog een duidelijke uitleg daarover want dit is niet het antwoord dat ik zoek.

De **voorzitter**: Voordat ik de wethouder nog het woord geef, zag ik mijnheer Boerboom. Heeft u een-zelfde type vraag? Dan nemen die in een keer mee. De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. Wij zijn blij met de eerste beperkte toezegging van de wethouder, maar ik ben wel even benieuwd hoever het college daar dan in wil gaan. U zei 'het brengt eventueel extra kosten met zich mee'. Over wat voor bedragen hebben wij het dan? En welk deel wil de vereniging zelf betalen? En bent u bereid om eventueel ook als gemeente een extra deel van de kosten te financieren?

De **voorzitter**: Dank u wel. Wethouder Weerwag, gaat uw gang.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel voorzitter. Om even antwoord te geven op de vraag van mijnheer Boerboom. De vraag van mijnheer Aptroot is of wij op de hoogte zijn als college van de bereidwilligheid van de vereniging om financieel bij te dragen. Dat is ons ook bekend en daar zullen we over in gesprek moeten gaan met de vereniging of het inderdaad ook voor hen financieel haalbaar is. Dus welk deel zouden zij dan moeten betalen en kunnen zij dat dan ook betalen? Dat zal ook een onderdeel zijn van die afweging.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag nog een reactie op de vraag van mijnheer Aptroot.

Wethouder **Weerwag**: Ja, die heb ik nog niet beantwoord. Volgens mij vraagt mijnheer Aptroot of wij bereid zijn om de omheining toe te staan binnen de voorwaarden van de huidige tender of met een kleine aanpassing en dat antwoord blijft ja.

De **voorzitter**: Daarmee...

De heer **Aptroot** (VVD): Dank u wel.

De **voorzitter**: Dat mag niet hè, mijnheer Aptroot, dat moet u weten. Even kijken. Volgens mij heb ik daarmee de vraag behandeld. Het gaat niet tot een debat leiden en daar is dit agendapunt ook niet voor. Dan ga ik over naar de vragen van de heer Boerboom van GroenLinks over de onveilige situatie in de fiets- en voetgangerstunnel, de Wethouder Jennétunnel.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. De Wethouder Jennétunnel is een van de drukste kruisingen tussen Rokkeveen en de rest van de stad voor fietsers en voetgangers. Daarnaast is het ook de toeloop naar station Zoetermeer-Oost. Het verbaast GroenLinks dan ook dat deze tunnel voor zo'n lange periode wordt afgesloten. En we zien nu al wat voor risico's dit met zich meebrengt met een eerste gewonde vorige week. Het CDA heeft hier vorige week al schriftelijke vragen over gesteld, maar gezien de urgentie heeft mijn fractie in overleg met het CDA voor vanavond alvast de volgende mondelinge vragen.
Hoe urgent is de afsluiting van de tunnel? Welke maatregelen zijn in de voorbereiding bedacht voor een veilige verbinding voor voetgangers en fietsers tussen Rokkeveen en de rest van Zoetermeer? Op welke manier is de afsluiting van de tunnel gecommuniceerd en wordt er in de toekomst nog over gecommuniceerd? Er zouden verkeersregelaars worden ingezet, maar deze zouden enkel tot 16.00 uur aanwezig zijn. Klopt dit en zo ja, waarom worden deze niet in de avondspits ingezet? En tot slot, is het college voornemens extra maatregelen te nemen naar aanleiding van het eerste ongeval afgelopen donderdag?

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Boerboom. Dan ga ik naar het college. Wethouder Van der Meer, gaat uw gang.

Wethouder **Van der Meer**: Ja, dank u wel. Om te beginnen, wethouder Elbert Jenné was de eerste wethouder waar ik mee te maken had toen ik kwam en hij heet Jenné, dus het is toch wel fijn als we zijn

naam met z'n allen in ere houden.
Dank u wel voor de vragen. U vraagt 'hoe urgent is de afsluiting van de tunnel?' Er is eigenlijk geen sprake van urgentie, maar van groot onderhoud en groot onderhoud doen we om te voorkomen dat we in de urgenties belanden. Dit groot onderhoud is echt groot. Het duurt vier maanden waarschijnlijk. De tunnel is afgesloten tot en met september. Het gaat vooral over de entree en de tunnel zelf en de entree naar het station. We moeten daar nieuw beton storten. We moeten een heleboel tegels vervangen en we moeten vooral die trappen ook opnieuw aanleggen, want die zijn heel erg slecht geworden. Degenen die wel eens over die trap komen, hebben dat vast intussen ook gezien. Zonder afsluiting van de tunnel is het niet mogelijk om die werkzaamheden veilig uit te voeren.
Dan vraagt u 'welke maatregelen zijn er bedacht van tevoren?' Dat zijn dezelfde maatregelen die we nu aan het doen zijn. Er wordt namelijk gewerkt op werkdagen van 07.00 uur tot 16.00 uur 's middags en mensen die uit het dorp komen en naar het station moeten, mogen door de tunnel met de fiets aan de hand, want dat is voor hen de enige manier om er te komen. Alle andere mensen met fietsen en brommers worden dus omgeleid. Die moeten omrijden naar de reguliere plaatsen waar je van Rokkeveen naar de andere kant kunt komen. Dus dat is via het tunneltje bij de gevangenis, via de Mandelabrug, via de Balij. Het hangt er een beetje af van waar naar waar je gaat, wat de slimste omrijroute is.
Even kijken, wat zat ik hier nog meer over staan? Wat is er over de... Dus na 16.00 uur zijn er geen werkzaamheden meer, dan mag je door de tunnel als je je fiets of je brommer aan de hand meevoert. Want er is daar voortdurend sprake van hindernissen. Maar in principe mag je dan door de tunnel, na 16.00 uur.
Op welke manier is de afsluiting gecommuniceerd? Dat hebben we gedaan met borden zoals we dat altijd van tevoren doen voordat er wat afgesloten is. Er is een nieuwsbericht op de website geplaatst, de eerste dagen op de voorkant. Er is een persbericht gestuurd naar alle media en we hebben alle scholen geïnformeerd. In ieder geval die aan de Dr. J.W. Paltelaan, de Paletsingel en in het Van Doornenplantsoen omdat wij denken dat daar veel scholieren er gebruik van maken en we wilden dat iedereen het wist, zodat er ook geen paniek zou ontstaan voor degenen die examen moeten doen.
Het klopt dat er verkeersregelaars zijn. Die zijn er tot 16.00 uur. Die proberen alle mensen ertoe te bewegen te doen wat de bedoeling is. Dat is in het begin niet heel erg eenvoudig gebleken, maar dat gaat nu wel steeds beter. Die zijn er tot 16.00 uur omdat er na 16.00 uur geen werkzaamheden meer plaatsvinden.
En u vraagt nog aan mij, of in ieder geval aan het college, of we extra maatregelen willen nemen naar aanleiding van een ongeval. Wij hebben tot nu toe nog niet kunnen achterhalen wat de oorzaak van het ongeval was. De eerste indruk is dat er toch iemand op een brommer door de tunnel is gaan rijden, terwijl dat niet de bedoeling was. Maar we weten dat niet zeker, dus we hebben ook geen beeld van wat we daar verder aan zouden moeten doen. Het is natuurlijk even wennen en we hopen dat het dadelijk wat beter gaat. Er waren ook schermutselingen met de verkeersregelaars en mensen die het allemaal maar niet oké vonden, maar intussen is er van enige gewenning sprake.
Voorzitter tot zover, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, wethouder Van der Meer. Mijnheer Boerboom, gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. Dank wethouder, voor de beantwoording. Ik vind het mooi hoe u het technisch aanvliegt, maar ik denk dat we met elkaar moeten constateren dat de praktijk weerbarstiger is en dat zeker nadat de verkeersregelaars weg zijn, mensen gewoon met de fiets of de scooter er doorheen rijden. Ik denk niet dat we dat voorkomen als we daar zelf geen extra maatregelen voor nemen. Ik vraag me af of u dat wenselijk vindt en of we er niet toch nog over moeten nadenken, al is het maar in ieder geval rond de spitstijden, om die verkeersregelaar bijvoorbeeld wat langer daar te laten staan. Want ik denk dat het vragen om een volgend ongeluk is. Zeker in vier maanden hebben we er dan meerdere te pakken.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer. Gaat uw gang.

Wethouder **Van der Meer**: Ja, voorzitter. Heel veel andere dingen kan ik ook niet verzinnen voor wat we daaraan zouden moeten doen. Maar ik wil eerst in beeld hebben wat er nu eigenlijk precies voorgevallen is. Ik weet niet of u het beeld heeft, dan kunnen wij het misschien na afloop even met elkaar wisselen, want wij konden... Wij horen van u dat er iets gebeurd is, maar we weten ook niet wat. We kunnen daar niet dag en nacht verkeersregelaars neerzetten. Misschien tijdens de avondspits, maar dat moeten we nog even nader onderzoeken. Ik zou eerst willen weten wat er nou aan de hand is, maar het is natuurlijk in alle gevallen zo dat als mensen zich niet houden aan aanwijzingen in de openbare ruimte, er altijd ongelukken kunnen gebeuren. Er zit ook een stukje verantwoordelijkheid bij de mensen

zelf in dit geval. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, wethouder Van der Meer. Ik zou het hierbij willen laten en dan hebben we de mondelinge vragen gehad en gaan we over naar agendapunt 4.

4. Mededelingen

De **voorzitter**: Dat zijn de mededelingen. Zijn er mededelingen vanuit de raad? De heer Louw. Gaat uw gang.

De heer **Louw**: Dank u wel voorzitter. Met het vertrek van mevrouw Van Yperen is er ook een vertrek uit het actiecomité Raden in Verzet. Even for the record. We hebben gevraagd aan mijnheer Duiven of hij de plek van mevrouw Van Yperen in wil nemen en daar is hij gelukkig toe bereid, dus daarmee is het actiecomité vanuit deze raad weer tot drie mensen gekomen.

De **voorzitter**: Dank u wel voor deze mededeling. Ik zag mijnheer Velner ook. Gaat uw gang.

De heer **Velner**: Dank u wel voorzitter. Ik ben vorige week naar een bijeenkomst geweest van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden in Gouda. Daar werd een presentatie gegeven over samenspel tussen raad en Rekenkamer. De Wet versterking decentrale rekenkamers is per 1 januari 2023 ingegaan. Er mogen in de toekomst alleen nog externe leden benoemd worden en de benoemingstermijn gaat vanaf 1 januari weer lopen voor een termijn van zes jaar. Het is dus van belang om na te gaan of de huidige verordening die we hebben niet in strijd is met de nieuwe wet. De vraag is dus of die wetswijziging gevolgen gaat hebben voor onze verordening. We kunnen daar eventueel de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden voor uitnodigen. Dat was het.

De **voorzitter**: Dat is niet helemaal in de categorie mededelingen, want het is in ieder geval iets waar volgens mij aandacht aan besteed moet worden. Ik hoor net van de griffier dat daar ook in de Auditcommissie al aandacht aan besteed is, maar het is goed dat het hier nog een keertje gememoreerd wordt. Ik ga kijken of er nog andere mededelingen zijn van de raad. Als dat niet het geval is, nog mededelingen van het college? Dan gaan we over naar agendapunt 5.

5. Afdoening ingekomen stukken

De **voorzitter**: Afdoening ingekomen stukken. Is er iemand die daar het woord over wenst te voeren? Niet het geval. Is er iemand die stemming wenst? Ik had geconstateerd dat er 39 raadsleden zijn, dan zijn de ingekomen stukken vastgesteld.

6. Hamerstukken

De **voorzitter**: We gaan over naar agendapunt 6, de hamerstukken. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring bij een van de raadsvoorstellen die onder de hamerstukken staan? Dat is niet het geval.
Over de benoeming van de betrokkene bij agendapunt 6.f Raadsvoorstel Benoeming lid Werkgeverscommissie is geen verzoek tot schriftelijke stemming ontvangen, mag ik er dan van uitgaan dat benoeming bij acclamatie akkoord is? (applaus) Ik hoor een applaus. Dat is mooi, dank u wel. Wenst er iemand nog stemming over een van de andere raadsvoorstellen? Niet het geval, dan zijn de hamerstukken aangenomen.

a. **Raadsvoorstel Overzicht geheime stukken en besluit geheimhouding – maart 2023**
b. **Raadsvoorstel Aankoop pand 2B-Home**
c. **Raadsvoorstel Aankoop pand Motorclub Zoetermeer**
d. **Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Engelandlaan 270 en beschikbaar stellen uitvoeringsbudget**
e. **Raadsvoorstel Vaststellen Planuitwerkingskader en Grondexploitatie van Aalstlaan 24**
f. **Raadsvoorstel Benoeming lid Werkgeverscommissie**
g. **Raadsvoorstel Aanwijzing leden en plaatsvervangende leden MRDH**
h. **Raadsvoorstel Herziening businesscase middengebied Entree**
i. **Besluitenlijst en notulen van 11 april 2023**

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar agendapunt 7.

7. Debat (inclusief stemmingen)

De **voorzitter**: Dan beginnen we met 7.a Raadsvoorstel Randvoorwaarden woningbouwontwikkeling locatie De Sniep.

a. Raadsvoorstel Randvoorwaarden woningbouwontwikkeling locatie De Sniep

De **voorzitter**: Ik had mevrouw Kraneveldt al opgeschreven. Wie wenst daar nog meer het woord over te voeren? Mijnheer Van Gils, mevrouw Bink, mijnheer Velner, mijnheer Haak, mijnheer Van den Boomgaard, de heer Mooiman, mijnheer Van Rumpt, mijnheer Van der Perk, de heer Meijroos, mevrouw Frinking en mevrouw Bakkers en de heer Boerboom. Dan heb ik alle aanmeldingen gehad en geef ik als eerste het woord aan mevrouw Kraneveldt. Gaat uw gang.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Er heerst woningnood en dus moeten we bouwen, maar we hoeven niet ieder plan dat wordt ingediend daarom zomaar te omarmen. De PvdA is absoluut voor wonen op de locatie van De Sniep, maar heeft grote twijfels over de manier waarop dit raadsvoorstel hier voorwaarden aan verbindt.
Chronos wilde twee hoge woontorens bouwen op een stuk grond met bestemming horeca. Gelukkig zag de gemeente dat plan niet zitten. Maar dat er een kans voor woningbouw ontstond op deze plek was op zich goed nieuws, vond de PvdA. In juni 2021 schreef het college in een memo dat de gemeente randvoorwaarden wilde meegeven voor een nieuw plan, bijvoorbeeld door in participatie met de buurt te komen tot een gebiedsvisie. Dat klonk goed. Samen met de omwonenden kijken wat er gewenst is. Van de gebiedsvisie bleek echter geen sprake bij het uiteindelijke participatietraject. Het ging uiteindelijk alleen om randvoorwaarden voor de locatie De Sniep. Dat is denk ik, wat ons betreft, een gemiste kans geweest.
Er kwam een participatietraject om onder andere draagvlak te verkennen, wensen te inventariseren en belangen en ideeën op transparante wijze te wegen. Dat klonk als een open proces en dat vonden wij prima. Maar als we nu naar dit raadsvoorstel kijken, heeft de PvdA de indruk dat er onvoldoende is geluisterd naar wat de omwonenden willen en dat dit raadsvoorstel vooral de wensen van Chronos weergeeft.
Er komt een aangepast nieuw plan dat formeel nog niet is ingediend en we weten dus eigenlijk helemaal niet hoe het echt zal worden.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie, mijnheer Van Gils, gaat uw gang.

De heer **Van Gils** (VVD): Nou voorzitter, mevrouw Kraneveldt haalt aan dat er te veel is geschreven naar, of dat het plan te veel naar de hand van de projectontwikkelaar, in dit geval de grondeigenaar is. Hoe zinvol acht u het om een gebiedsvisie op te stellen, al dan niet met de ontwikkelaar die is betrokken, waar vervolgens geen uitvoering aan gegeven wordt? Want als een projectontwikkelaar iets niet kan bouwen omdat het financieel niet meer haalbaar is, omdat het niet is wat zij willen – het is immers hun grond – hoe zinvol is het dan om een gebiedsvisie te hebben die kant noch wal raakt?

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Weet u, we hebben ook een gebiedsvisie over De Entree. Daar zijn ook heel veel eigenaren die daar grond hebben en wij proberen daar ook iets neer te zetten, wat we als stad graag willen hebben. Waarom zou je te snel zeggen 'we kijken alleen maar of het haalbaar is voor een projectontwikkelaar'? Waarom zou je niet eerst eens met elkaar goed kijken naar 'wat willen we eigenlijk op die locatie?' Want misschien hadden we nog wel tientallen jaren De Sniep gehad. Dan hadden we helemaal niet over deze locatie gesproken. Maar opeens komt woningbouw daar in zicht en dan vind ik het goed dat je in zo'n nieuwe situatie met elkaar kijkt naar 'maar wat willen we daar dan?' Want daar hebben we nog nooit over nagedacht.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt, nog een vervolginterruptie van mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, ik begrijp niet helemaal waarom mevrouw Kraneveldt De Entree als voorbeeld aanhaalt, want dit is nu juist een heel grote gebiedsontwikkeling waar alle projectontwikkelaars en alle grondeigenaren heel erg aan hebben meegeschreven. En dat is logisch, want zij moeten het uiteindelijk ook gaan bouwen. Dus dat is ook wat hier is gebeurd. Er gebeurt hier nu niet iets raars,

dit is gewoon zoals het normaal gesproken gaat. We kunnen wel plannen schrijven, maar als ze financieel totaal niet haalbaar zijn, heeft niemand daar wat aan.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, ik vind dat in de manier waarop het in het participatievoorstel is opgeschreven – dat heb ik er nog eens bij gepakt – uit 2021, geloof ik, eigenlijk een beschrijving stond van een heel open proces. Daar stond ook heel expliciet in dat de samenspraak of de participatie niet uitging van een specifiek bouwproject. Dat gaf volgens mij bij omwonenden ook het idee 'we kunnen dus praten over wat we daar nou eigenlijk zouden willen hebben'. En toch is in het hele participatieproject al meerdere keren eigenlijk ter sprake gekomen 'wees blij dat er niet twee keer 45 meter hoog komt, maar dat het nu tot 23 meter is teruggebracht'. Ja, maar de omwonenden die nu van drie tot vier lagen uitgaan zien straks een plan van misschien wel zeven verdiepingen. Ik heb het idee dat er toch een participatietraject is geweest dat meer beloofde dan het heeft waargemaakt. Ik vind dat het stadsbestuur meer uit moet gaan, ook wij, van wat we daar nou idealiter zouden willen hebben, in plaats van dat we alleen maar kijken naar of het haalbaar is voor een projectontwikkelaar.

De **voorzitter**: Ik ga nog een keer naar de heer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter. Kijk, u zegt aan de ene kant, het oorspronkelijke... Er wordt niet... De participatie is niet uitgegaan van een bouwplan, maar het oorspronkelijke plan is volledig van tafel gehaald. Dat komt er niet, dus daarin bent u toch volledig geholpen en is het participatietraject toch heel open geweest? Kijk, dat er woningbouw komt, is nogal wiedes, want de grondeigenaar wil dat doen. Als wij als gemeente helemaal zelf willen bepalen wat daar komt, moet je de grond als gemeente kopen. Dan kan je daar alles mee doen. Maar dat kan je natuurlijk niet doen als het gewoon van iemand is.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ook als het van iemand is, kun je zeggen 'sorry, maar we wijzen uw eerste aanvraag af'. Dat is niet gebeurd. Die is on hold gezet. Ja? Dus die is weliswaar niet hier voor ons gematerialiseerd, maar die is er wel degelijk. Alleen die is on hold gezet in samenspraak met de gemeente, dus hij is niet compleet van tafel. Dat is hij pas als hij ook echt van tafel is en als de gemeente ook gezegd heeft 'wij weigeren dat'. En bovendien kun je ook tegen een eigenaar zeggen 'sorry, beste vriend, dit perceel heeft de bestemming horeca. Dat houden we zo.' Natuurlijk heb je wat te vertellen als gemeente! Je hoeft toch niet met alles akkoord te gaan wat een grondeigenaar wil, zeker niet als de bestemming iets anders is dan wonen?

De **voorzitter**: Ik stel voor dat u verdergaat.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Er komt een aangepast nieuw plan dat formeel nog niet is ingediend en we hebben dus formeel geen idee wat we hier gaan krijgen; hoe groen, hoe circulair, welke soorten woningen er komen en tegen welke prijs. Maar zo'n plan is er natuurlijk al wel. En waarom denken we dat? Chronos heeft meegeschreven aan de randvoorwaarden en daar ligt natuurlijk al een plan aan ten grondslag. Dat blijkt ook uit de intentieovereenkomst tussen de gemeente en Chronos. Chronos heeft dus invloed gehad op de participatie en ook tenminste flink meegeschreven aan de randvoorwaarden. Daarom verbaast het mij niet dat die randvoorwaarden die in dit raadsvoorstel staan, weliswaar talrijk zijn en ook heel sympathiek klinken, 'groen, duurzaam, fraai, markant, voor empty nesters uit de wijk', enzovoort. Maar eigenlijk zijn ze grotendeels boterzacht.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt, ik hoorde u nog geen punt zetten maar mijnheer Van Rumpt wil interrumperen.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, het is een beetje herhaling van de discussie tijdens de commissievergadering volgens mij. Maar het is toch logisch dat Chronos als eigenaar van de grond deelneemt aan het participatieproces en meedenkt in de in de planvorming? U gaf net aan 'er ligt nog geen plan voor, dus we kunnen er nog niet over spreken'. Maar het is toch logisch dat als wij randvoorwaarden met elkaar vaststellen en dat allerlei onderzoeken nog moeten plaatsvinden, er nog een bouwplan moet komen, we nog geen concrete plannen op tafel hebben liggen? Ik volg het niet helemaal. Misschien kunt u het toch nog een keer toelichten.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt, gaat uw gang.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dat wil ik graag doen. Kijk, ik vind dat als je randvoorwaarden hier presenteert aan de gemeenteraad, dat dat onze eigen randvoorwaarden zouden moeten zijn. Daar mag je ook best een bepaalde ambitie in uitspreken. Ik vind ook dat ze toetsbaar en haalbaar moeten zijn. Ik vind niet dat als je in een intentieovereenkomst met elkaar afspreekt dat Chronos gewoon meeschrijft aan de randvoorwaarden, je dan kunt zeggen dat dit puur de randvoorwaarden van het college zijn. En dat Chronos natuurlijk participeert in zo'n traject en daar ook vertelt wat zij graag zouden willen en meepraat met de bewoners, daar heb ik geen moeite mee. Maar ik heb er wel moeite mee als net wordt gedaan alsof er nog eigenlijk helemaal nergens een plan ligt en dat dit puur de randvoorwaarden van het college zijn. Chronos heeft er tenminste aan meegeschreven. In hoeverre, hoeveel, dat kan ik natuurlijk nooit gokken, maar als bijvoorbeeld het plaatje dat in het raadsvoorstel erbij staat, precies hetzelfde plaatje is als dat in een van de laatste bijeenkomsten, geloof ik, ook aan de klankbordgroep werd getoond en als de gemeente ook uitgaat van hetzelfde aantal woningen als Chronos ook al een keertje heeft laten doorschemeren, dan kan ik niet anders dan concluderen dat dat wel heel erg bij elkaar past.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt, ik zag nog een interruptie van mijnheer Van Rumpt. Gaat uw gang.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Ja. Wederom. U geeft aan 'dat zijn randvoorwaarden vanuit het college of vanuit Chronos geschreven', maar volgens mij stellen wij hier met elkaar de randvoorwaarden vast en niet het college of Chronos. Dus ik snap het punt niet. Als u die randvoorwaarden wilt aanpassen, dan kunnen we dat meetbaar maken als u dat zou willen, maar wij zijn hier aan zet en niet Chronos of het college.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt, gaat uw gang.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Nee, dat klopt, maar als hetgeen dat ter tafel ligt, al zo de plannen van Chronos uitademt, denk ik dat wij in onze keuze wel beperkt zijn. En ik zou natuurlijk twintig amendementen kunnen indienen om al die randvoorwaarden nog wat scherper te maken. Dat zal ik niet doen. Ik heb er wel drie zo meteen, die zal ik ook zo toelichten. Maar ik denk dat wij als raad onszelf wat serieuzer zouden moeten nemen en wat kritischer zouden moeten zijn op deze randvoorwaarden. Want ik vind ze boterzacht en ik vind ze ook op heel veel punten weinig toetsbaar. Ik denk dat mevrouw Van den Bosch als inspreker dat ook heel duidelijk aangaf.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat u verdergaat.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ja. Voorzitter, wij maken ons daar dus zorgen over. Dan heb ik het nog niet eens over de cruciale verkeersontsluiting waar nog onderzoek naar moet worden gedaan. En in het vervolgproces hebben wij toch nog de vraag 'waarom komt er niet gewoon een bestemmings- of omgevingsplanwijziging en niet een Bopa zoals nu wordt voorgesteld, een buitenplanse omgevingsplanactiviteit? Het zijn toch twee verschillende processen. Waarom is gekozen voor het een en niet voor het ander?
En in het participatievoorstel uit 2021 stond ook dat er opnieuw participatie wordt gevoerd over een concreet woningbouwplan naar aanleiding van de opgestelde randvoorwaarden. Kan de wethouder dus ook toezeggen dat als er een nieuw plan komt, wel een duidelijk concreet plan, we daar dan ook weer een participatietraject op krijgen?
Voorzitter, drie amendementen. We vinden zeven verdiepingen echt te hoog aan de kant van het Binnenpark. Daarom zeggen wij 'doe daar ook drie of vier woonlagen'.
Er staat nergens wat voor soort woningen er gebouwd worden. Dat vinden wij toch heel gek, dat we dat zomaar open laten. Daar hebben wij een voorstel voor in een tweede amendement.
We hebben een derde amendement zodat in het geval dat er huurwoningen komen, ze qua instandhoudingstermijn wel redelijk zijn. Vijftien jaar is, denk ik, voor ons een heel normale eis.
Voorzitter, tot slot. We hebben nog flink wat vraagtekens bij dit raadsvoorstel. De komende drie jaar zitten er Oekraïners in De Sniep, heb ik begrepen, er is dus geen acute haast. Laten we zorgvuldigheid boven snelheid kiezen en daarom zou ik namens meerdere partijen willen voorstellen om over dit raadsvoorstel vandaag nog geen besluit te nemen en het even on hold te zetten, want een aantal fracties zou graag de tijd en de kans krijgen om hier nog eens even goed naar te kijken en meer zekerheid over een aantal facetten van dit voorstel te krijgen. Ik heb hiervoor een motie voorbereid die ik in tweede termijn graag wil indienen.

De **voorzitter**: Ik wil wel dat u gaat afronden.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ja, ik ben klaar. Dit is mijn laatste zin. Ik heb hiervoor een motie voorbereid die ik in tweede termijn wil indienen, maar ik hoop dat dat niet nodig is en ik hoop dat de raad ons deze tijd gunt.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik zag nog een interruptie van de heer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, los van het feit dat een motie na de stemming van het raadsvoorstel komt, zou het ook gek zijn natuurlijk, op die manier en vind ik het ook raar om dit niet te doen bij de vaststelling van de agenda, want dan gaan we het over het punt hebben, maar er niet over stemmen, dat vind ik ook raar. Maar ik ben het er ook absoluut mee oneens. Ik bedoel, er is weliswaar geen directe haast, maar een bestemmingsplanprocedure duurt zomaar jaren. Dat zien we bij De Entree ook. Dan duurt het zomaar nog twee jaar voordat we daar af zijn. Als er bezwaren tegen worden ingediend kan het nog langer duren, dus ik doe ook niet alsof we haast aan het maken zijn. Het is allemaal goed afgewogen.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, ik heb het niet als ordevoorstel bij het begin van de vergadering gedaan omdat je daar ook niet over kunt debatteren en nu kunnen we het in ieder geval in het debat erover hebben. Bovendien zou ik zeker bij het indienen van een dergelijke motie ook een ordeverzoek indienen om de motie in stemming te brengen voordat de amendementen en het raadsvoorstel zelf in stemming worden gebracht, zoals het hoort. En zo kan het dus ook.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Boerboom, gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja voorzitter, volgens mij is mijnheer Van Gils nu aan het woord. Dan doe ik zo wel een interruptie tijdens zijn betoog.

De **voorzitter**: Dat lijkt mij een prima gedachte. Dank u wel, mevrouw Kraneveldt voor uw eerste termijn.

Amendement nr. 2305-A ingediend door PvdA, D66, SP, Zoetermeer Vooruit, GroenLinks
Van vier naar zeven past beter

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 15 mei 2023;

besluit:
- in raadsvoorstel DOC-2022-086912 'Randvoorwaarden woningbouwontwikkeling locatie De Sniep' beslispunt 1.9.1. (Gebouw)
  te wijzigen in:
  '1.9.1. een afwijkende maat en schaal toepassen van een gebouw in getrapte vorm met alzijdig maximaal 3 tot 4 lagen'."

Amendement nr. 2305-B ingediend door PvdA, D66, SP, Zoetermeer Vooruit, GroenLinks
Levensloopbestendig en betaalbaar

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 15 mei 2023;

besluit:
- in raadsvoorstel DOC-2022-086912 'Randvoorwaarden woningbouwontwikkeling locatie De Sniep' beslispunt 1.15. (Doelgroepen), luidende: '1.15. Doelgroepen: bij voorkeur levensloopbestendige woningen bouwen voor de zogenaamde empty nesters uit de wijk Buytenwegh de Leyens.'
  te wijzigen in:
  '1.15. Doelgroepen: bij voorkeur een mix van levensloopbestendige, betaalbare en middensegment huur- en/of koopwoningen bouwen voor de zogenoemde empty nesters uit de wijk Buytenwegh de Leyens.'"

Amendement nr. 2305-C ingediend door PvdA, D66, SP, GroenLinks
Instandhoudingstermijn 15 jaar

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 15 mei 2023;

besluit:

- in raadsvoorstel DOC-2022-086912 'Randvoorwaarden woningbouwontwikkeling locatie De Sniep' aan beslispunt 1.15 (Doelgroepen), luidende:
  '1.15. Doelgroepen: bij voorkeur levensloopbestendige woningen bouwen voor de zogenaamde empty nesters uit de wijk Buytenwegh de Leyens'
  een extra beslispunt toe te voegen, luidende:
  '1.15.1 Indien er betaalbare of middensegment huurwoningen zullen worden gebouwd, een instandhoudingstermijn van tenminste vijftien jaar te hanteren.'"

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils voor zijn eerste termijn. Wilt u nu al interrumperen mijnheer Boerboom? Nee hè? Mijnheer Van Gils, gaat uw gang.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, er is in de commissie al een hoop gezegd over de randvoorwaarden voor woningbouw op de locatie van De Sniep. En ik sta graag kort nog stil bij een aantal punten.
Woningbouw is op de eerste plaats heel hard nodig. Er is een hele generatie die dreigt geen woning te kunnen vinden en aan de oplossing daarvoor moet ook Zoetermeer meewerken. En als er dan een plan wordt aangeboden om woningen te bouwen, spreekt het voor zich dat de gemeente constructief kijkt hoe dat mogelijk gemaakt kan worden. En dat is hier gebeurd. De oorspronkelijke plannen voor twee woontorens zijn van tafel. Ik hoop oprecht dat onze inwoners zich geen angstbeelden, zoals geschetst door de PvdA, laten aanpraten. Die oorspronkelijke plannen komen er echt niet. En er kan straks dus met deze randvoorwaarden een nieuw plan worden ontwikkeld binnen die strenge randvoorwaarden met betrekking tot onder andere de bouwhoogte, het parkeren en de uitstraling.
Er zijn in dit stadium nog een hoop dingen onduidelijk, dat mag duidelijk zijn. Zo ook de verkeersontsluiting en daar zullen wij in het vervolgtraject ook kritisch naar blijven kijken.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils, u zag het zelf ook al, een interruptie van mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. De heer Van Gils heeft het erover dat de voorwaarden streng zijn. Ik ben dan heel benieuwd wat u bedoelt met streng, want ik denk dat bij wel 80% van de voorstellen allerlei termen staan als 'bij voorkeur', 'draagt bij aan', 'zoveel mogelijk'. Dat vind ik geen definitie van strenge randvoorwaarden, dus waar ziet u die strenge randvoorwaarden? En vindt u niet dat we naast de woningbouw – waar we het allemaal over eens zijn, we hebben hier moeilijke debatten gehad, ik herinner me er nog een bij de Eleanor Rooseveltlaan – ook uiteindelijk wel oog moeten hebben voor een levensvatbare wijk en ook een duurzame wijk voor de toekomst?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Ik ben het voor het overgrote deel met de heer Boerboom eens. De reden dat ik het streng vind – het zijn 37 randvoorwaarden die nu zijn opgenomen – is dat als je die randvoorwaarden vergelijkt met bijvoorbeeld de kavelpaspoorten die we op een aantal versnellingslocaties meegaven, dat echt uitzonderlijk veel meer is. Dus dat gaat wel ver. Dat je niet tot op het detailniveau... Ik zag dat u een amendement heeft aangekondigd over onder andere het circulair bouwen. Je moet ook oppassen dat randvoorwaarden wel de randen aangeven en dat je daarbinnen vervolgens naar het optimale gaat zoeken. Dus als we nu randvoorwaarden schetsen waarin geen woningbouw meer mogelijk is omdat het te duur wordt, waarin het gewoon technisch niet haalbaar is, dan hebben we zo dadelijk een heleboel werk verzet en dan komen we er aan het einde achter dat we de randvoorwaarden weer moeten aanpassen want ja, het was veel te streng. Dus dat is waar ik voor wil waken en waarom ik ze nu al wel streng vind.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom, gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Maar kijk voorzitter, waar ik u dus niet over hoor, en dat vind ik wel echt belangrijk, is dat we ook oog moeten blijven hebben en daarom zijn soms strenge voorwaarden nodig – want ik denk dat we allemaal nog steeds buikpijn hebben over hoe het bij de kavelpaspoorten gegaan is, nou ja, misschien u niet, maar wij wel in ieder geval – en moeten wij af en toe best strenge voorwaarden stellen. En natuurlijk moet het uiteindelijk wel haalbaar blijven. Maar volgens mij, en zeker in de amendementen die nu voorliggen, is er nog steeds voldoende ruimte. We moeten als raad dus, en dat is mijn verzoek aan u, ook oog hebben voor de belangen van omwonenden en ook voor een in de toekomst leefbare wijk. U ging het over verkeer of over vervoer hebben en ik denk dat dat echt wel een zorg is over die weg. Moeten we niet eigenlijk eerst niet ook onderzoek bijvoorbeeld daarnaar doen

voordat we verder kunnen met dit proces?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, op dat proces kom ik zo dadelijk nog even terug in mijn eigen spreektijd, anders wordt het heel onduidelijk. Kijk, er ligt een aantal amendementen voor waarbij ik denk 'dat is prima als daar een raadsmeerderheid voor is', waarbij we een aantal kaders meegeven. De instandhoudingstermijn is net door de PvdA aangekondigd. Dan kan dat. Maar er zijn ook een heleboel dingen, onder andere de instandhoudingstermijn waar we gewoon beleid over hebben, over wat we doen. In het woningbouwakkoord met de regio Haaglanden is de instandhoudingstermijn strenger dan vijftien jaar. Dus er zijn ook een heleboel dingen die in het staand beleid worden afgevangen. Betaalbare woningen is iets dat we stadsbreed oppakken. We hebben zojuist een raadsvoorstel aangenomen met alleen maar – ik durf het exacte aantal zo niet te noemen – sociale woningbouw in een flatgebouw aan de Engelandlaan. Dus op die manier zitten een heleboel van de vraagtekens gewoon verwerkt in wat we als gemeente als beleid hanteren.

De **voorzitter**: Ik kijk nog even naar mevrouw Kraneveldt, nog behoefte om daarop in te gaan?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ja, voorzitter. Ik hoor de heer Van Gils heel veel zorgen uiten over dat de ontwikkelaar straks geen goede businesscase kan maken. Maar misschien zou u zich eerst zorgen moeten maken over wat wij hier gewoon willen en wat voor de stad goed is. Mocht tegen die tijd de ontwikkelaar zeggen 'nou, daar hebben we toch moeite mee', dan kunnen we altijd het gesprek aangaan. Maar u geeft nu eigenlijk uw wisselgeld nu al weg. Waarom eigenlijk?

De **voorzitter**: De heer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Nee, kijk, u probeerde dat in de commissie ook. U probeert mij in een hoek te zetten alsof ik voor de projectontwikkelaar op kom. Maar met de projectontwikkelaar heb ik helemaal niets, behalve dat zij een middel zijn om een doel te bereiken. En dat doel is dat we een woningnood hebben en ik weet dat de PvdA dat geen prioriteit vindt, maar wij willen woningen toevoegen aan onze stad. Ja, u knikt nu. Maar u bent in elk debat altijd tegen dit soort dingen. U bent ook vandaag het aantal woningen op deze locatie aan het proberen te verminderen door onder andere op de bouwhoogte te beknibbelen. Dus dat is mijn doel en daarom sta ik hier en ik denk dat de randvoorwaarden er nu liggen waarbinnen woningbouw mogelijk gemaakt kan worden, maar niemand kan woningen bouwen als het niet financieel rond te rekenen is. En het gaat mij er helemaal niet om dat een projectontwikkelaar winst maakt. Het gaat mij erom dat de woningen er uiteindelijk komen en een projectontwikkelaar gaat nooit verlies lijden op zijn woningbouw.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt nog en dan zou ik de heer Van Gils verder willen laten vervolgen.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, het is natuurlijk onzin dat de heer Van Gils zegt dat de PvdA niets aan de woningnood zou willen doen. Integendeel, sterker zelfs, ik roep even de Natuursteenlaan in herinnering waar we zelfs met een amendement van de VVD of een motie, ik weet niet meer wat het was, hebben ingestemd om er nog eventjes wat bij te bouwen. Dus op heel veel fronten zijn wij absoluut voor woningbouw. Maar we zijn niet kritiekloos op ieder plan dat er uit het college of van het projectontwikkelaar komt, maar blijven kritisch kijken of het passend is in de omgeving. Want bouwen, bouwen, bouwen is een heel leuk mantra en dat klinkt heel erg stoer, maar je moet altijd kritisch blijven kijken. En in dit geval, op deze locatie, hebben we bezwaren. Maar u zegt 'ik behartig niet de belangen van de projectontwikkelaar', maar ik vind echt dat het er verdacht veel op lijkt. Waarom heeft u dan bezwaar tegen het aanscherpen van een aantal randvoorwaarden? En als het staand beleid is, dan is er ook geen enkel bezwaar om eraan tegemoet te komen, toch?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter. Het is een beetje treurig wat voor spelletje mevrouw Kraneveldt speelt. Ik behartigt niet de belangen van de projectontwikkelaar en ik denk wel degelijk kritisch na. Ik ben het alleen niet met u eens dat hoogbouw op zeven lagen daar niet zou kunnen. Daar ben ik het gewoon met u over oneens. Dat heeft niets te maken met de projectontwikkelaar. Dat heeft te maken met de ambities die ik en mijn partij hebben op het toevoegen van woningen aan de stad. Ik heb nu helemaal nog geen uitspraak gedaan over hoe wij tegen andere aanscherpingen aankijken, behalve dan nu over dat stuk. En ja, ik bedoel, we kunnen tot in den treure alles dubbel vastleggen, maar dat

hoort u straks.

De **voorzitter**: Ik zou zeggen, gaat u verder, mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Ja voorzitter, zoals ik aan de heer Boerboom had beloofd. Ik wil ook naar aanleiding van wat de insprekers zojuist zeiden, toch nog een paar zorgen proberen weg te nemen.
Dit besluit geeft kaders waarbinnen een plan verder uitgewerkt kan worden. Kaders die aanvullend zijn op de bestaande regels van de gemeente en provincie en wetgeving van de rijksoverheid. Dit geheel moet vervolgens landen in een ontwerpbestemmingsplan. Onderbouwd met alle nodige onderzoeken, waaronder ook verkeer en mobiliteit. Vervolgens kan eenieder daar ook nog eens bezwaar tegen aantekenen of eerst een zienswijze indienen en uiteindelijk ook nog bezwaar bij de Raad van State ertegen aantekenen. Dat is hoe het proces in elkaar zit. Ik leg dat aan insprekers die hier zojuist stonden, ook met liefde nog eens uitgebreid uit, zelfs als zij mij en mijn collega's ervan betichten het raadslidmaatschap niet waardig te zijn.
Voorzitter, mijn fractie is van mening dat met het vaststellen van deze randvoorwaarden ruimschoots tegemoet is gekomen aan de meest gehoorde klachten van omwonenden bij het oorspronkelijke bouwplan. Laat ik het nogmaals benadrukken. Dat oorspronkelijke plan komt er niet. Naar aanleiding van een inspreker over procedures, zijn ook alle door hem gestelde vragen daarover netjes beantwoord, waarin dat ook nogmaals keurig op schrift is bevestigd. En daarmee ligt nu een raadsvoorstel met randvoorwaarden die naar oordeel van mijn fractie een goede balans maken tussen de mogelijkheden voor woningbouw enerzijds en bezwaren van omwonenden anderzijds.

De **voorzitter**: U dacht, ik doe het heel snel, dan kan de voorzitter niet interrumperen. Nou, dan heeft u gelijk, maar de tijd zit erop. Dank u wel mijnheer Van Gils. Dan ga ik naar mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, dank u wel. Haastige spoed is zelden goed, we hebben het net al meerdere malen horen zeggen. College, waarom zo'n haast? De mensen uit Oekraïne zullen nog zeker drie jaar wonen op landgoed De Sniep. Laten we eerst zorgen dat we weten wat we gaan bouwen. Waar is op dit moment de meeste behoefte aan? Bouwen we voor inwoners van Buytenwegh of bouwen we voor de inwoners van De Leyens en heeft u ook geïnformeerd naar de behoefte van de inwoners? Misschien is dat wel kleinschalig wonen in een huiselijke setting, met acht tot twaalf bewoners met een zorg- of een ondersteuningsvraag, of een woongroep, een gebouw van vier tot twintig kleinere woningen met gedeelde leefruimte waar ouderen een gemeenschap vormen. Of een modern hofje met 16 tot 45 woningen, grondgebonden, of gestapeld met de nieuwe vormen van nabuurschap.
Voorzitter, Zoetermeer is een stad waar veel inwoners naar tevredenheid wonen en waar mooi wonen mogelijk is. Laten we kijken welke woningen geschikt zijn op locaties waar gebouwd gaat worden. Laat Zoetermeer zich onderscheiden in diversiteit aan woningen. En laten we zorgen dat we eerst de randvoorwaarden uitgevoerd hebben wat betreft de verkeerssituatie en dan pas met de bouwontwikkelingen starten.
College, waar staat u voor u? U laat uw oren toch zeker niet hangen naar de initiatiefnemers? Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van de heer Van Gils. Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Ja voorzitter, een vraag over de onderzoeken. Begrijpt mevrouw Bink dat die onderzoeken dus komen voordat er eventuele bouwplaatsen komen? We stemmen vanavond niet over de bouw. We stemmen over de randvoorwaarden en dan komt het hele traject dat u kent van andere bestemmingen allemaal nog en daar moeten we ook nog een keer over besluiten voordat daar een keer in de toekomst gebouwd zal worden. Kunt u anders uitleggen waarom u het college ervan beschuldigt de oren te laten hangen naar de projectontwikkelaar? Want volgens mij gaan we dat dus ook niet doen.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ik beschuldig het college nergens van. Ik vraag of het de oren niet laat hangen naar de initiatiefnemers. En begrijpt u ook dat u het ook anders kunt doen? Dat u eerst de onderzoeken kunt doen en dan pas met de bouwontwikkeling starten?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voordat we weten wat de effecten zijn van verkeersbewegingen, moet je wel een beetje weten hoe het bouwplan eruitziet en waar de wegen komen te liggen in zo'n bouwplan,

voordat je daar een onderzoek naar kunt doen. Ik begrijp niet helemaal hoe u denkt dat dat vooraf kan. Dat kan toch niet? Je moet eerst weten wat je gaat bouwen voordat je kunt uitrekenen wat de windoverlast is, hoe de bezonning valt, wat de effecten op eventueel vleermuizen in de huidige gevels zijn? Dan moet je dat wel eerst weten.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ik heb het over de verkeerssituatie gehad, onder andere. Je kunt ook eerst kijken naar 'wat kunnen de wegen in Zoetermeer aan?', voordat je uitgebreid gaat bouwen. Je kunt het ook omdraaien.

De **voorzitter**: Kort nog mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, het is bijna frustrerend, maar dat is onderdeel van de bestemmingsplanprocedure. Dat komt er. Dat kunt u in elk bestemmingsplan zien, zoals ook vanavond ter besluitvorming lag bij de Engelandlaan. Daar kunt u dat zien. Hoofdstuk 4.2 Verkeer en Vervoer.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink nog behoefte aan een reactie?

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): We kunnen zien wat er eventueel komt, maar we weten de uitslag nog niet en je kunt het ook omdraaien. En over frustratie gesproken, niet van mijn kant, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bink. Ik zie verder geen interrupties. Dan de heer Velner.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel, voorzitter. We hebben ervaren tijdens de commissievergaderingen dat er behoorlijke verschillen zitten tussen raadsvoorstellen rondom woningbouw. De ene keer is dat vrij gedetailleerd en de andere keer gaat het om een voorstel dat meer op hoofdlijnen is geschreven, waarbij nog veel nader moet worden ingevuld. Zo is het plan van de Van Aalstlaan namelijk veel duidelijker dan dat voor De Sniep als het bijvoorbeeld gaat om het aantal en het type woningen dat gerealiseerd zal worden. In het geval van De Sniep heeft de ontwikkelaar volgens de SP namelijk veel meer handelingsvrijheid. We zijn dan ook van mening dat elk plan moet voldoen aan een aantal minimum randvoorwaarden die voor elk plan gelijk zijn, ondanks het feit dat ze qua omvang en locatie verschillen. Wij willen hiervoor dan ook een motie indienen met als titel Opstellen toetsingskader woningbouwplannen. We dienen die in samen met de PvdA en Zoetermeer Vooruit.

De **voorzitter**: Mijnheer Velner, een interruptie van de heer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Dank u wel voorzitter. Ik heb een paar vragen aan de heer Velner over zijn motie, en een extra. Want de eerste vraag is: snapt de heer Velner dat een uitwerkingskader en een grondexploitatie wat anders zijn dan randvoorwaarden? Vervolgens heb ik ook een vraag: heeft de heer Velner het college wel eens gevraagd of zo'n dergelijk beoordelings- en toetsingskader bestaat? En zo ja, wat was daarop het antwoord?

De **voorzitter**: Mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Dan begin ik met de laatste. Dat heb ik niet gedaan. Waar ik mee begonnen ben, is dat ik nu geconstateerd heb dat er tussen de verschillende plannen die gepresenteerd worden verschillen zitten. En dat heb ik als uitgangspunt genomen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Ja voorzitter, dan neem ik maar voor lief dat het antwoord op de eerste vraag was dat mijnheer Velner niet snapt wat het verschil is tussen een uitvoeringskader en randvoorwaarden. Ik vermoedde overigens al dat u niet had gevraagd of zo'n plan of zo'n afwegingskader bestaat, maar ik hoop dan wel dat u net als ik ongeveer een minuut de tijd heeft genomen om het te googelen. Ik kwam toen op de website Zoetermeer.nl/omgevingsvergunning en daar staat een heel uitgebreide uitleg over alle te doorlopen stappen, met linkjes naar de wet- en regelgeving en alles wat daarbij komt. Dan rest mij de vraag: wat ontbreekt daar volgens u?

De **voorzitter**: Mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Ik wil eerst nog even terugkomen op uw eerste vraag. Dat ervaar ik wel en ik begrijp dat verschil ook. Dus wat dat betreft is dat waarschijnlijk het antwoord op uw eerste vraag.
Dat googelen hoef ik niet, want ik vind namelijk dat die verschillen heel groot zijn en vandaar dus ook dat ik met die motie kom.

De **voorzitter**: Is dat voldoende voor u? Gaat u verder, mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Nu even terug naar het voorstel. Zoals in de commissie al aangegeven is dit plan op een aantal punten al zeer specifiek ingevuld, terwijl op een aantal andere punten, zoals de afwikkeling van het verkeer door de wijk Buytenwegh, het type appartementen, de parkeerdruk, geluidsniveau van de Zwaardslootseweg en de verkeerssituatie rondom de scholen de uitwerking nog op zich laat wachten. We zijn niet tegen woningbouw in Zoetermeer, maar wel tegen dit plan dat nog veel losse eindjes bevat en op andere plekken al heel gedetailleerd is. Voor de SP voldoet dit plan ook niet aan de minimale eisen waaraan een raadsvoorstel zou moeten voldoen en derhalve zullen we dan ook tegen dit voorstel stemmen omdat onvoldoende duidelijk is waar we anders mee instemmen.
Tot zover voorzitter.

Motie nr. 2305-01 ingediend door SP, PvdA, Zoetermeer Vooruit
Opstellen toetsingskader woningbouwplannen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 15 mei 2023;

constaterende dat:
- op 8 oktober 2018 de versnellingsagenda woningbouw is vastgesteld;
- de gemeente Zoetermeer nog weinig eigen grond heeft om deze plannen zelfstandig te realiseren en daarbij afhankelijk is van de medewerking van marktpartijen;
- woningbouwplannen nu in verschillende vormen binnen onze raad besproken worden;

overwegende dat:
- er grote verschillen kunnen zitten in de wijze waarop door initiatiefnemers ingediende woningplannen door het college in behandeling worden genomen;
- de ene keer de plannen van de initiatiefnemer als uitgangspunt worden genomen, terwijl de andere keer eerst een visie wordt ontwikkeld op wat op een locatie wenselijk is;
- het niet altijd duidelijk is waarom er voor een bepaalde aanpak wordt gekozen en meer duidelijkheid daaromtrent gewenst is;
- een beoordelings- of toetsingskader daarbij kan helpen, om willekeur te voorkomen en transparante procedures te hanteren;

draagt het college op:
- een beoordelings- of toetsingskader te ontwikkelen om te kunnen bepalen op welke wijze een woningbouwinitiatief door de gemeente in behandeling wordt genomen, zodat we als gemeente in soortgelijke gevallen ook een soortgelijke aanpak hanteren;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw eerste termijn, mijnheer Velner. Dan ga ik over naar de heer Haak voor zijn eerste termijn.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u wel, voorzitter. De PDvZ heeft zoals gemeld in de commissievergadering van 17 april jl. ingestemd met het voorliggende raadsvoorstel over de woningontwikkeling in De Sniep. Het is dan ook jammer dat vanavond de commissievergadering nogmaals wordt gehouden, gezien de argumenten die we hier horen.
We hebben in de commissie gezegd dat het voor de PDvZ van groot belang is dat de participatie goed wordt uitgevoerd. Wat dat betreft is dat proces tot nu toe goed verlopen voor dit project. Chronos heeft echter aangegeven dat de plannen op dit moment nog niet zullen worden uitgevoerd. De PDvZ kan dus instemmen met het voorliggende raadsvoorstel, maar indien de plannen van Chronos worden geactualiseerd of de situatie op dat moment wijzigt, wil de PDvZ dat de bewoners opnieuw worden geïnformeerd over de dan ontstane situatie, en als er aanleiding toe is, Chronos de bewoners opnieuw betrekt bij de nieuwe plannen in een participatieproces. Tot zover, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Haak. Mijnheer Van den Boomgaard, Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Voorzitter, dank u wel. Wanneer je vanavond de hond nog even uitlaat of lekker naar huis fietst, neem dan eens een kijkje in de Broekwegschouw. Het zal je dan opvallen dat de wijk enkel bestaat uit laagbouw. Het charmante gebouw van De Sniep past dan ook mooi in het straatbeeld. De Sniep weerspiegelt de historie van Zoetermeer. Een stad ontstaan uit verschillende dorpjes tussen boerengrond. Het vervangen van dit gebouw door hoogbouw is dan ook ronduit schandalig te noemen, mocht dat in de plannen staan. De fractie FVD Zoetermeer steunt de bouw van woningen in onze stad wel degelijk, mits de bouw past bij het straatbeeld en de omgeving en niet tornt aan het woongenot van de omwonenden.
Zoetermeer is de vierde stad van Zuid-Holland. Onze stad is perfect gelegen, is zowel met het OV, als met de auto goed te bereiken en biedt tal van mogelijkheden om uit te groeien tot een aantrekkelijke, bruisende stad. De sloop van De Sniep is een eerste stap tot deze mogelijkheden. Het bouwen van een misplaatst hoog flatgebouw gaat hier echter niet aan bijdragen en zal ook afdoen aan de charme van Zoetermeer. Maar we benadrukken dat de bouw van een hoog flatgebouw geen duurzame oplossing is. Dit biedt misschien meer mogelijkheden om snel meerdere woningen te realiseren, maar dit zal onze bewoners niet het woongenot opleveren dat zij verdienen. Laten we deze kans gebruiken om Zoetermeer steeds een beetje mooier en aantrekkelijker te maken. Om het karakter van onze stad en het woonplezier te behouden, wil de fractie FVD dan ook dat er niet hoger gebouwd wordt dan drie à vier woonlagen.
Daarnaast bestaan er zorgen over de bereikbaarheid van de woningen wanneer er meer dan drie of vier woonlagen worden gebouwd. De parkeerplaatsen zullen weliswaar, zoals wettelijk bepaald, op het eigen terrein gerealiseerd worden, maar de automobilisten zullen zich ook moeten verplaatsen in een wijk waar het verkeer al stroperig is en er meer dan eens opstoppingen ontstaan. En zal dus ook een onderzoek komen naar die verkeerssituatie. Dus laten we daar goed bij stilstaan.
Tot slot biedt de sloop van De Sniep de mogelijkheid om goed na te denken over de toekomst van Zoetermeer. In Utrecht zagen we eerder dit jaar al dat woningen met voorrang werden toegewezen aan statushouders, terwijl juist onze eigen buurtgenoten, onze kinderen, die al veel te lang thuis wonen door een gebrek aan woonruimte, deze woningen zo hard nodig hebben. Dit is het moment om door te pakken en op te staan voor onszelf. Dit is het moment om woningen te realiseren voor onze ouderen en empty nesters, zodat hun woningen weer voor onze kinderen beschikbaar komen. Want laten we eerlijk zijn, ze wachten al veel te lang. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van den Boomgaard voor uw eerste termijn, dan ga ik over naar de heer Mooiman. Gaat uw gang.

De heer **Mooiman** (PVV): Ja, dank u wel voorzitter. Zoals bekend, heerst er in Zoetermeer een enorme woningnood. En zijn er tekorten voor praktisch alle doelgroepen. Met name in het lagere en middensegment blijven huizenprijzen alsmaar toenemen. Het is dan ook goed dat het college zich inzet om woningen te realiseren. Al gaat dit nog niet altijd in het tempo dat gevraagd wordt. Soms is dit ook logisch, immers dient de omgeving goed betrokken te worden en moet een plan zoveel mogelijk gedragen worden.
Waar het gaat om de situatie omtrent De Sniep, zagen we een ontwikkelaar die aanvankelijk eenzijdig de plannen uit de doeken deed om twee woontorens te bouwen. Maar dit was niet vergunbaar en ook werd de omgeving niet betrokken. Om eventuele woningbouwplannen passender te maken en de procedure te volgen zoals die hoort, hebben de ontwikkelaar en de gemeente overleg gevoerd en is daar ook participatie over geweest van omwonenden. De uitkomst van dit alles is dat er randvoorwaarden zijn opgesteld voor de ontwikkeling en dat de maximale bouwhoogte in deze randvoorwaarden aanzienlijk wordt verlaagd.
Voorzitter, onze fractie is voorstander van het toevoegen van een flink aantal woningen in onze stad en staat dus in essentie positief tegenover het voorliggende voorstel. Wel hebben we nog vraagtekens over de uiteindelijke ontsluiting, het markante karakter en de verdeling over segmenten, maar voor nu kunnen wij akkoord gaan met de randvoorwaarden. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Mooiman voor uw eerste termijn, dan ga ik naar mijnheer Van Rumpt. Gaat uw gang.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Ja voorzitter, dank u wel. Voorzitter, zoals wij ook wel in de commissievergadering hebben ingebracht, zijn we blij dat het oorspronkelijke bouwplan van twee woontorens op de huidige plek van De Sniep van tafel is. Het traject is in het begin niet goed opgepakt door de ontwikkelaar, maar gelukkig heeft de gemeente ingegrepen en zijn er nu, via een participatietraject,

randvoorwaarden opgesteld voor de betreffende kavel.
Helaas heeft het participatietraject er niet toe geleid dat omwonenden zich kunnen vinden in de voorliggende randvoorwaarden. En natuurlijk begrijpen wij de bezwaren van de omwonenden maar al te goed. De woningbouw zal ook grote impact hebben op de omgeving.
Zoals eerder aangegeven is het voor onze fractie elke keer weer een dilemma met aan de ene kant de belangen van de omwonenden en aan de andere kant de belangen van de woningzoekenden. Maar wij zijn in dit geval toch van mening dat er een grote stap in de richting van omwonenden is gedaan. De woningen op deze locatie kunnen we goed gebruiken voor alle woningzoekenden in onze stad.
Wat onze fractie betreft, zijn de opgestelde randvoorwaarden dan ook akkoord om daarmee het vervolg traject in te gaan. In dat vervolgtraject zullen er nog verschillende onderzoeken uitgevoerd moeten worden om straks een weloverwogen beslissing te kunnen nemen over woningbouw op deze locatie. Met name de onderzoeken naar ontsluiting en de verkeersveiligheid zullen wij kritisch volgen, want dat blijft voor onze fractie een punt van zorg. Ten slotte roepen wij de ontwikkelaar en het college op om de omwonenden tijdig te betrekken bij de uitwerking van de plannen en ze te informeren over de ontwikkelingen. Tot zover.

De **voorzitter**: Een interruptie. Mijnheer Boerboom, gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ik ben benieuwd hoe de ChristenUnie-SGP aankijkt tegen het doorlopen proces, want nu heeft de projectontwikkelaar heel hoog ingezet en zegt u 'ja, ze hebben er wat afgedaan, dus ik ben nu best tevreden'. Als zij met zeven hoog waren begonnen op deze locatie, was u dan meteen tevreden geweest en hoefde er dan eigenlijk vrijwel geen samenspraak plaats te vinden? Want het voelt een beetje als 'ze hebben er wat af gedaan, dus dan kunnen we ons er wel in vinden'. Hoe weegt u dat, vooral in combinatie met een gezonde en toekomstbestendige wijk?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, dank u wel. Ik denk dat na de ingreep van de gemeente er juist een plan is ingediend dat veel beter past in deze hele omgeving. Natuurlijk is het heel anders dan het nu is, maar ik denk dat na het proces dat heeft plaatsgevonden, het samenspraakproces, de randvoorwaarden die wij nu vaststellen veel beter recht doen aan dit gebied dan dat in eerste instantie het geval was. Dus ja, het is logisch dat de gemeente heeft ingegrepen wat dat betreft en hoog heeft ingezet. Ze hebben gewoon daadwerkelijk een bouwplan neergelegd. Dus ja.

De **voorzitter**: Ik zag mijnheer Boerboom nog en mevrouw Kraneveldt, ik denk dat dat in een keer kan worden meegenomen. Eerst mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, maar stel nou dat zeven hoog het eerste, originele plan was van deze projectontwikkelaar en de omwonenden waren nog steeds niet enthousiast over het plan, zoals ze eigenlijk nu nog steeds niet zijn. Had u dan ook ingestemd met dit plan? Of had u dan gezegd tegen het college 'gaat u maar eens samen kijken of u eruit komt en komt u maar eens terug met voorwaarden die ook veel beter passen qua toekomstbestendige wijk, zowel wat betreft de verkeersontsluiting op de Zwaardslootseweg waarvan ik denk dat dat echt een heel serieus, groot probleem is, maar ook de hoogbouw tegen zo'n groen park. Ik denk namelijk dat we dan een andere discussie hadden gehad met elkaar.

De **voorzitter**: Ik ga nu eerst naar mijnheer Van Rumpt, ik zag ook mijnheer Van Gils nog, maar eerst mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, dank u wel. Ja, de kaders die nu voorliggen, gaan veel verder dan alleen die 7 meter. Er liggen veel meer randvoorwaarden die opgesteld zijn in overleg met de omwonenden. Dus nee, ik denk niet dat wij er heel anders in hadden gestaan, want ook met 7 meter hoog hadden we inderdaad gezegd 'joh, het moet wel in gesprek met de omgeving'. Ik denk dat we juist blij kunnen zijn dat we nu randvoorwaarden hebben voordat er überhaupt plannen ontwikkeld worden. En inderdaad, wij maken ons zorgen over de ontsluiting en verkeersveiligheid, maar volgens mij zijn daarvoor ook allerlei onderzoeken die in het vervolgtraject nog gaan plaatsvinden en het kon zeker hier nog een keer langs in de raad waar we het er dan nog een keer, dan met concrete plannen, met elkaar over kunnen hebben.

De **voorzitter**: Ik ga nu naar mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Mijnheer Van Rumpt liet net al een beetje doorschemeren dat het ook voor de ChristenUnie-SGP belangrijk is wat er uiteindelijk voor woningen zullen komen. Nu hebben we wel in de randvoorwaarden dingetjes als tuin en doorkijkjes en allemaal van dat soort mooie dingen. Maar wat er komt, wat we er graag zouden willen hebben, of zelfs maar een indicatie daarvan, staat er niet in. Vindt u dat nou niet een enorm gemis en eigenlijk ook niet een beetje gek? Dat we zelfs op dat punt niet eens maar een schim van een wens neerleggen en dat we pas straks, reactief, als er een plan van Chronos ligt, gaan kijken of we dat wel leuk vinden? Terwijl als dat aan de randvoorwaarden voldoet, namelijk geen randvoorwaarden op dit punt, dan kunnen we ook moeilijk erop toetsen en zeggen 'dat kan niet'.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Ja, dank u wel voorzitter. Misschien dat mevrouw Kraneveldt haar vraag iets verder kan toelichten, want ik zie een hele bouwenvelop in het in het stuk staan. Ik zie allerlei randvoorwaarden staan. Het is nu aan de aan de ontwikkelaar om hiermee verder te gaan. Dus ik zie in wat we dan nog meer zouden moeten zien en laat de ontwikkelaar nu met concrete plannen komen. Dat is toch niet aan ons?

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt nog en dan ga ik naar mijnheer Van Gils.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ja, we hebben een tekeningetje van wat blokjes met wat balkonnetjes en wat indicatie van groen. Maar we hebben geen randvoorwaarden die vraagt om wat voor soort woningen we daar nou graag willen zien. Ik vind het eigenlijk echt onbestaanbaar dat je, als je een set randvoorwaarden voor woningbouwontwikkeling ergens neerlegt, niet eens de moeite neemt om daar iets over in je randvoorwaarden op te nemen. Pas straks, als Chronos met een plan komt – want we hebben nog geen plan, toch? Dat zei u een paar weken geleden – gaan we daar dus reactief iets van vinden, terwijl we nu zelf iets kunnen neerleggen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Rumpt nog een reactie, dan ga ik naar mijnheer Van Gils.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Ja nogmaals, ik zie wel een bouwenvelop en ik zie wel een opdracht aan de ontwikkelaar om te gaan voor woningbouw voor emtpy nesters et cetera. Dus ik denk dat inderdaad met deze randvoorwaarden de ontwikkelaar aan de slag kan om met concrete plannen te komen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils nog, maar die wilde volgens mij richting mijnheer Boerboom interrumperen.

De heer **Van Gils** (VVD): Ja, een vraag. Want de heer Boerman had het over 'wat nou als een projectontwikkelaar was begonnen met een ander bouwplan?' Ik vraag me af of de heer Boerboom dat echt bedoelt. Ik denk dat de les die we hieruit kunnen trekken en misschien ook de oproep aan mensen die in de stad willen ontwikkelen, is; kom nou niet met een plan naar buiten, maar ga eerst met de gemeente in gesprek zodat de gemeente in het overleg kan treden, zodat we kansloze plannen überhaupt niet naar buiten brengen. Dan voorkom je onrust en dat je juist aan die voorkant, voordat je een plan presenteert, met de buurt in gesprek kan. Ik denk dat dat juist de opdracht moet zijn, in plaats van 'gaan we uit van met welk bouwplan een projectontwikkelaar begint?' Ik denk dat u toch ook die ambitie moet delen.

De **voorzitter**: Wil de heer Boerboom daarop reageren?

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, nog liever zou ik zien dat we met de buurt randvoorwaarden aan de voorkant opstellen, nog voordat de projectontwikkelaar in beeld is, waarin wij als gemeente uiteenzetten wat wij willen bereiken. Want volgens mij maken we uiteindelijk samen de stad en natuurlijk hebben we die projectontwikkelaars nodig en er zijn heel veel gemeenten waar ze veel hardere voorwaarden neerleggen dan wij dat doen. Daar worden nog steeds woningen ontwikkeld.

De **voorzitter**: Ik zag mevrouw Bink nog?

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, dank u wel. De heer Van Rumpt had het daarnet ook voor de bouwenvelop en er is ook verderop sprake van dat er langs de historische linten van die strakke

dichte wanden komen. Vindt u dat echt passend, als dat zover komt?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Nou, dat zal straks moeten blijken uit het concrete plan dat er komt. Er is duidelijk opdracht meegegeven om daarnaar te kijken, en daar hebben we het ook uitgebreid in de commissie over gehad, dat we inderdaad iets willen hebben dat past in deze omgeving. Daar hebben we natuurlijk discussie gehad over die benaming 'robuust'. Inderdaad, we moeten ernaar kijken dat we straks een plan hier voor krijgen dat inderdaad past in deze omgeving en daar hebben we zeker aandacht voor.

De **voorzitter**: Dank u wel, ik kijk rond. Verder volgens mij geen interrupties meer. Dan dank ik u voor uw eerste termijn. Mijnheer Van der Perk, gaat uw gang.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Dank voorzitter. Voor Zó! Zoetermeer is het belangrijk dat er goed overleg en samenspraak plaatsvindt met alle omwonenden en dat is in dit geval goed gedaan. Er is een klankbordgroep opgericht en ze hebben uitgebreid inbreng gegeven op de randvoorwaarden. Dit betekent dat de belangen en zorgen van omwonenden serieus zijn genomen. En dat er rekening is gehouden met hun inbreng. Zo hebben ze bijvoorbeeld invloed gehad op de hoogte van het gebouw. In de oorspronkelijke plannen van Chronos was de hoogte nog vastgesteld op 45 meter, maar door de randvoorwaarden die nu voorliggen, wordt de hoogte beperkt door circa 23 meter. Dit toont aan dat er geluisterd is naar de terugkoppeling van omwonenden en dat Chronos bereid is om tegemoet te komen aan hun zorgen.
Daarnaast zien we dat dat er in Zoetermeer een aanzienlijk tekort is aan woningen. Dit tekort heeft een negatieve invloed op de doorstroom en belemmert zowel gezinnen die een eengezinswoning zoeken als ouderen die gelijkvloers willen wonen. Door woningen op deze strategische locatie te realiseren, creëren we niet alleen nieuwe woningen, maar stimuleren ook de doorstroom op de huizenmarkt. Hierdoor kunnen gelijkvloerse woningen beschikbaar komen voor ouderen die een meer toegankelijke woonruimte nodig hebben, terwijl eengezinswoningen vrijkomen voor starters en gezinnen die op zoek zijn naar meer ruimte.
We willen benadrukken dat bij de uiteindelijke uitwerking van het project de toegankelijkheid voor Zó! Zoetermeer een belangrijk aandachtspunt zal zijn. We willen dat er voldoende ruimte is voor scootmobielen en dat er voldoende parkeerplekken beschikbaar zijn voor de bewoners. Bovendien kijken we kritisch...

De **voorzitter**: Een interruptie van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. U gaf net aan dat u vond dat in de participatie een verlaging van het oorspronkelijke bouwplan is geweest en dat daaruit zou blijken dat de participatie goed is verlopen en dat rekening is gehouden met wat de inwoners hebben ingebracht. Maar in de opdracht van het participatietraject stond expliciet dat geen specifiek bouwplan, ook niet dat eerste dat er lag en dat on hold was gezet, deel zou uitmaken van de participatie. Dus in principe was de participatie open en was niet het uitgangspunt 'er is een heel erg bouwplan en alles wat we daarvan af kunnen knabbelen, is dan meegenomen en daar moet je dan happy mee zijn'. Dus kunt u zich voorstellen dat de inwoners nu zeggen 'wij gaan niet van 45 meter naar 23 meter, wij gaan van twee à drie bouwlagen zoals het er nu bijligt met De Sniep, opeens naar zeven'. En kunt u zich voorstellen dat dat voor heel veel ontevredenheid zorgt?

De **voorzitter**: De heer Van der Perk, gaat u gang.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel voorzitter. Ik begrijp dat er ontevredenheid is daarover, maar in andere projecten gaan we ook iemand met alle opmerkingen van omwonenden mee, dus ik denk dat er nu gewoon goed tegemoetgekomen is naar de omwonenden.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Bovendien kijken we kritisch naar het onderzoek naar de ontsluiting van het verkeer, zodat er een goede verkeersdoorstroming en bereikbaarheid wordt gewaarborgd, zowel voor de nieuwe bewoners, als voor de bestaande gemeenschap.
Tot slot voorzitter. Wat Zó! Zoetermeer betreft, kunnen wij weer een stap verder gaan. Vanavond zullen wij voor de randvoorwaarden voor de woningbouwontwikkeling op locatie De Sniep stemmen. Dank u

wel.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw eerste termijn, mijnheer Van der Perk. De heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Het bouwplan bij De Sniep maakt nogal wat los. Allereerst was daar de valse start, waarbij de participatie niet goed verliep. Gelukkig is het rechtgezet en heeft een klankbordgroep van omwonenden haar input kunnen geven. Helaas lijkt dit ook nog niet voldoende. Aan de gemeente en de gemeenteraad nu de taak om knopen door te hakken.
De LHN kijkt naar de belangen die wegen voor de burgers, in dit geval de buurt versus de rest van Zoetermeer. Hierbij hebben we respect voor de standpunten van de omwonenden, zoals mijn collega Bert Broekman in de commissie al heeft aangegeven.
De roep om woningen is enorm. En de opgave om statushouders te vestigen ook. En ik heb ook een kleine opsomming voor u. Maakt u de borst maar nat. In 2022 werden er 959 woningen verhuurd. Op die woningen reageerden 33.627 kansrijke woningzoekenden. Gemiddeld had elke verhuring dus een wachtrij van 35 woningzoekenden. Bovendien is er eind 2019 een onderzoek gedaan naar de vraag voor nieuwbouw in Zoetermeer. Daar kwam uit naar voren dat circa 700 woningen per jaar bijgebouwd moeten worden om te voldoen aan de vraag in Zoetermeer. We weten allemaal dat dit de afgelopen jaren niet gehaald is in Zoetermeer, dus het ligt in de lijn der verwachting dat die vraag inmiddels groter is geworden. We moeten van het rijk ook steeds meer vluchtelingen en statushouders opvangen en van een woonplek voorzien. En de taakstelling voor 2023 is inmiddels 345 personen. Als de helft daarvan een gezin is, dan zijn er nog steeds ruim 150 extra woningen nodig.

De **voorzitter**: De heer Meijroos, een interruptie van mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Volgens mij hebben we een debat over de randvoorwaarden, mijnheer Meijroos. U probeert het nu maar zo te framen alsof dit alles komt door het vestigen van huisvesten van statushouders en vluchtelingen. Dat vind ik gewoon niet fair.

De **voorzitter**: De heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dat vind ik een heel vreemde opmerking. Ik probeer uit te leggen dat we een enorme woningnood hebben in Zoetermeer. En als u dan zegt dat ik het neerleg bij opvang van asielzoekers of statushouders, dan legt u mij woorden in de mond die ik helemaal niet gebruik. Ik geef u een opsomming van wat nodig is in Zoetermeer, wat er op ons afkomt. Daarvan wegkijken zou echt dom zijn dus daar wil ik mij niet aan wagen.

De **voorzitter**: Gaat u verder. Toch nog een keer mijnheer Ekkelenkamp?

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ik houd mijn punt toch gewoon staande. U wekt de suggestie dat omdat we dit als een probleem zien, we hier nu randvoorwaarden moeten bespreken die tegemoetkomen aan de wensen om zoveel mogelijk huizen te bouwen. Dat is volgens mij helemaal niet het probleem van vanavond. Het probleem van vanavond zijn de randvoorwaarden voor dit gebied. Dan moet u dit er niet bijhalen. Dat slaat gewoon nergens op.

De **voorzitter**: De heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik zie nog een aantal interrupties, voorzitter.

De **voorzitter**: Is dat allemaal op mijnheer Ekkelenkamp? Of ja..., vindt u het goed als de anderen daarop reageren? Het is uw termijn. De heer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Nou, ik denk niet dat het nodig is, maar ik wil de heer Meijroos bijvallen. Ik heb helemaal niet die suggestie gehoord. Naast de randvoorwaarden staat hier ook gewoon een enorme vraag naar woningen en die illustreert de heer Meijroos met die getallen en dat is voor mij helemaal geen indicatie dat hij op deze manier de asielzoekers de schuld geeft.

De **voorzitter**: De heer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Daar sluit ik me graag bij aan.

De **voorzitter**: Wil mijnheer Ekkelenkamp daar nog op reageren?

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ja natuurlijk. Waarom noem je in dit verband dan vluchtelingen en asielzoekers en statushouders? Dat is nu helemaal niet nodig in dit debat. Dat is niet de reden dat we dit debat hier nu voeren. Dus ik vind dat op zijn minst de suggestie wordt gewekt, en daar kunnen we van mening over verschillen. Als u het niet heeft gehoord, dan moet u morgen nog maar eens even deze bespreking naluisteren en dan bent u waarschijnlijk met mij van mening dat die suggestie wel degelijk werd gewekt.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat de heer Meijroos verder gaat met zijn betoog. Tenzij hij daar nog op wil reageren.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Het riekt een beetje naar framing en ik ben daar niet zo van. Ik laat de woorden van de heer Ekkelenkamp helemaal bij de heer Ekkelenkamp. Ik probeer gewoon uit te leggen waarom wij denken dat bouwen noodzakelijk is, dat wij de opgave wel helder zien en dat wij daarom kijken naar deze kaders die we nu aan het stellen zijn op de manier waarop wij ernaar kijken.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Goed. Even kijken, hoor. Stel dat daarvan de helft dus inderdaad gezin is, dan heb je nog steeds 150 extra woningen nodig. Dit alles weegt zwaar en hier slaat de weegschaal voor de LHN door naar het voorliggende stuk. Bovendien is de LHN ook best content met de aanpassingen in de kaders, zo is bijvoorbeeld de hoogte van de geplande bebouwing nagenoeg gehalveerd. En de keuze die we nu maken, is ook nog steeds niet het einde van de participatiemogelijkheden voor de omwonenden, want de omgevingsvergunning komt ook nog aan de beurt en dan zal er wederom een mogelijkheid zijn tot participeren en visies indienen.
Voorzitter, ik ga hem toch gebruiken. We moeten bouwen, bouwen, bouwen. Dit is een lastige opgave, maar het moet.

De **voorzitter**: Wilt u wel langzaam afbouwen want u bent door uw tijd.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik heb nog twee zinnen, mag dat?

De **voorzitter**: Twee zinnen mag.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dan ga ik een heel kromme zin bouwen. Dat doen we door zoveel mogelijk groen met rust te laten en vooral binnenstedelijk te bouwen. Daarbij is geen ruimte voor het not-in-my-backyardprincipe, al blijven we het uiterst belangrijk vinden dat burgers betrokken worden bij wat en hoe er plaats gaat vinden in hun backyard. Dat is niet altijd bevredigend, maar wel noodzakelijk. We zullen wellicht enkele moties en amendementen steunen om het raadsvoorstel te verfijnen, maar we zijn eerst benieuwd naar de reactie van het college. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Meijroos. Mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang. Als u nog even blijft staan, mijnheer Meijroos?

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja voorzitter, dank u wel. Ik hoor nu toch de heer Meijroos zeggen dat hij de voorkeur geeft aan het huisvesten van asielzoekers, statushouders en vluchtelingen in plaats van dat hij de omwonenden hoort en dat die gewoon moeite hebben met die 23 meter in hun backyard. Wat u eigenlijk doet, is gewoon een heel grote middelvinger naar al die omwonenden, met al deze nummertjes en u zegt eigenlijk gewoon 'ja, dat gaat voor', dat heeft niet uw mandaat gegeven. De Zoetermeerder heeft u uw mandaat gegeven en die passeert u nu gewoon. Hoe ziet u dat dan?

De **voorzitter**: De heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik word nu van links en rechts geframed. Ik voel me een beetje een hamburger. Ik kan er niet zo heel veel mee. Dat is echt flauwekul. Wij hebben vanuit het rijk een opdracht om die mensen een plek te geven. Dat kunt u leuk vinden, dat kunt u niet leuk vinden. Wij houden ons aan de wet als partij en als u dat niet wilt doen, is dat uw keuze. Dus ik vind het flauw dat u dit zo framet.

De **voorzitter**: U mag nog een keer reageren, maar ik wil wel terug naar het voorstel dat hier voorligt, want daar zijn we hier voor. Gaat uw gang, mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u wel voorzitter. Het is namelijk ook de LHN geweest die de motie heeft gesteund om de statushouders geen voorrang meer te verlenen bij het zoeken van woningen, maar juist onze inwoners. Dus nu is het van twee walletjes snoepen, om het zo maar te zeggen, waarbij dus de omwonenden de gedupeerden zijn en u nogmaals tegen die omwonenden zegt 'not in my backyard, die vlieger gaat bij deze niet op en toedeledokie'.

De **voorzitter**: Ik geef de heer Meijroos nog het woord, wilt u daar nog op reageren?

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik hoor geen vraag, dus nee, dank u.

De **voorzitter**: Dan stel ik voor dat we deze eerste termijn van de heer Meijroos afronden. Dan ga ik naar mevrouw Frinking. Gaat uw gang.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Dank u wel voorzitter. In de Visie Zoetermeer 2040 hebben we als raad vastgesteld dat we gaan voor kwaliteit en diversiteit van de woningen en dat is het CDA Zoetermeer uit het hart gegrepen. Vanuit deze insteek hebben we de randvoorwaarden woningbouwontwikkeling De Sniep bekeken. In de commissie Stad van 17 april jl. heeft ons commissielid Fred van Proosdij aangegeven dat de oorspronkelijke plannen begrijpelijkerwijs op verzet stuitten bij de inwoners. En door de inzet van de klankbordgroep Monoliet zijn de plannen behoorlijk aangepast. We zijn blij dat er nu rekening wordt gehouden met een groene uitstraling, het historisch belang van het polderlint en parkeren onder het gebouw om de buurt te ontlasten.
En op basis van onze opmerking over het uiterlijk van het gebouw, heeft het college de omschrijving van besluit 1.9.2 aangepast, waarvoor onze dank. We willen aan dit besluit nog een toevoeging doen en we willen dat het gebouw passend is in de omgeving van Buytenwegh-De Leyens. Het gebouw oogt dan niet als een blok, maar heeft een uitstraling van meerdere gebouwen. En daarvoor dienen we een amendement in samen met Zoetermeer Vooruit en de PvdA.
Daarnaast willen we een verduidelijking bij artikel 1.15. De doelgroepen. Uit onderzoek is duidelijk dat de doelgroep empty nesters niet bij zichzelf op kamers wil wonen en gaat voor kwaliteit, ruimte en betaalbaarheid. We willen dat de woonwens van de doelgroepen betrokken wordt bij het ontwerp van het gebouw. En daarvoor dienen we een tweede amendement in, ook met Zoetermeer Vooruit en de PvdA. We denken dat met deze toevoegingen zowel de toekomstige bewoners, als de huidige bewoners tevreden kunnen zijn als de locatie De Sniep verder wordt ontwikkeld.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Frinking, er komt een interruptie van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Ik was heel aangenaam verrast toen het CDA een amendement rondstuurde over die twee torens in plaats van die massieve muur, zogezegd, van 7 meter aan de kant van het park, het Binnenpark. Maar als uw amendement nu niet wordt aangenomen – en ik sta eronder dus ik hoop van harte van wel – stemt u dan wel in met het raadsvoorstel waarbij die toch flinke massieve muur van 7 meter aan de achterkant van het plan wel doorgaat? Hoe zwaar weegt voor u het aannemen van uw amendement?

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Dat weegt natuurlijk zwaar, want anders ben ik voor niets hier iets aan het inbrengen, dus dat zou raar zijn. Maar ik wil graag eerst de reactie horen van het college en op basis daarvan verder een besluit nemen.

Amendement nr. 2305-D ingediend door CDA, Zoetermeer Vooruit, PvdA
Randvoorwaarden De Sniep "Een passend gebouw"

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 15 mei 2023;
gelezen het voorstel voor 2022-086912 met betrekking tot Randvoorwaarden woningbouwontwikkeling locatie De Sniep;

besluit:
- aan beslispunt 1.9.2 toe te voegen: 'Een markant en opvallend gebouw, passend in de omgeving van Buytenwegh-De Leyens';
- en aan de toelichting op beslispunt 1.9.2: Een markant en opvallend gebouw" een alinea toe te

voegen (paragraaf 11, blz. 13)
is:
'Het is belangrijk dat de gebruiker van de stad in het algemeen en Zoetermeer in het bijzonder zich goed kan oriënteren en weet waar hij/zij zich bevindt in de stad. Opvallende gebouwen die een uitzondering vormen ten opzichte van hun omgeving spelen daar in een grote rol. Daarnaast is het belangrijk dat deze gebouwen goed zichtbaar liggen aan hoofdwegen of belangrijke (verkeers)pleinen. De locatie is daardoor erg geschikt voor een opvallend en markant gebouw.'
toevoeging:
'Het gebouw moet passen bij de omgeving van Buytenwegh-De Leyens in Zoetermeer. Het is belangrijk dat het gebouw zich niet als een groot massief blok presenteert, maar eerder de uitstraling heeft van meerdere kleinere gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld bereikt worden door verschillende gevels met een eigen sfeer en hoogte aan de vier zijdes van het gebouw te creëren.'"

Amendement nr. 2305-E ingediend door CDA, Zoetermeer Vooruit, PvdA
Randvoorwaarden De Sniep "Voldoen aan de woonwensen van doelgroepen"

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 15 mei 2023;
gelezen het voorstel voor 2022-086912 met betrekking tot Randvoorwaarden woningbouwontwikkeling locatie De Sniep;

besluit aan beslispunt 1.15 toe te voegen:

- 'Doelgroepen: bij voorkeur levensloopbestendige woningen bouwen voor, gebaseerd op de woonwensen van, de zogenaamde empty nesters uit de wijk Buytenwegh-De Leyens.'
- en aan de toelichting in bijlage 1 op beslispunt 1.15: Doelgroepen: bij voorkeur levensloopbestendige woningen bouwen voor de zogenaamde empty nesters uit de wijk Buytenwegh-De Leyens (paragraaf 16, pag. 18) toe te voegen:
  is:
  'Met woningbouwontwikkeling op de locatie van De Sniep wordt getracht tegemoet te komen aan de doelen die gesteld worden in de Woonzorgvisie 2021 van de gemeente Zoetermeer. Een voorbeeld hiervan is het realiseren van woningbouw geschikt voor het langer thuis wonen door ouderen. Dit is een vorm van levensloopbestendig bouwen. Hierdoor kan de ontwikkeling plaats bieden aan Zoetermeerders die graag in hun eigen wijk willen blijven wonen in elke fase van hun leven.'
  toevoeging:
  'Het is belangrijk dat de woningen niet alleen geschikt zijn voor ouderen, maar ook voldoen aan hun specifieke woonwensen. Om deze reden zouden de levensloopwoningen (middenhuur en empty nesters) een woonoppervlakte moeten hebben tussen de 70 en 100 m^2 en beschikken over een buitenruimte van minimaal 15 m^2. Bovendien moeten ze betaalbaar zijn voor bewoners van Buytenwegh-De Leyens. Hierdoor kunnen deze woningen tegemoetkomen aan de vraag naar betaalbare, maar toch comfortabele woningen voor ouderen en empty nesters die graag in hun eigen wijk willen blijven wonen, ongeacht hun levensfase.'"

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan, als er verder geen vragen meer zijn, dank voor uw eerste termijn.
We gaan naar mevrouw Bakkers.

Mevrouw **Bakkers** (D66): Ja, dank u wel voorzitter. Meer woningen, daar zijn we het, denk ik, allemaal wel over eens, want die hebben we gewoon nodig in Zoetermeer en daar horen dan ook gewoon woningbouwontwikkelingen bij. Vanavond bespreken we die van De Sniep en daar horen op hun beurt dan weer randvoorwaarden bij. D66 geeft er daar graag een aantal bij mee.
Maar voordat ik daarmee start voorzitter, stel ik vast dat we als raad niet de enige zijn die zich over deze randvoorwaarden hebben gebogen. Ook omwonenden hebben zich uitgesproken en hebben met ons meegedacht. Dank aan hen die hebben geparticipeerd en ook hun inbreng hebben we betrokken bij onze overwegingen rond het voorliggend raadsvoorstel.
Dan de randvoorwaarden. Allereerst de randvoorwaarden van de bouwhoogte. Wat ons betreft, wordt dat een bouwhoogte van maximaal drie à vier woonlagen. Dat past beter bij het groene karakter van bijvoorbeeld het Binnenpark. We dienen het amendement van de PvdA daarvoor mede in.
Dan het verkeer, voorzitter. D66 wil dat we enkel gaan bouwen als we de uitkomsten van het verkeersonderzoek hebben. Om dat te borgen, dienen we een amendement in en dat doen we samen met de PvdA, Zoetermeer Vooruit en GroenLinks. Dat amendement stelt dat we de uitkomst van het onderzoek betrekken bij de woningbouwontwikkeling. Oftewel, we zorgen ervoor dat de volgordelijkheid der dingen op orde is. Eerst gedegen voorbereiding met een onderzoek naar de verkeersafwikkeling, dan die uitkomsten van het onderzoek betrekken bij de ontwikkelingen en daarna bouwen.

De **voorzitter**: Mevrouw Bakkers, er is een interruptie van mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter. Ik heb voorafgaand aan deze raadsbehandeling uitgebreide mails gestuurd aan D66 over dit amendement. Het amendement is volstrekt overbodig. Dit is wat wettelijk moet. Er is geen enkele mogelijkheid dat dat verkeersonderzoek niet gedaan is voordat er aan een bouw kan beginnen en door het op deze manier in te brengen, suggereert u dat wij anders als raad op een onfatsoenlijke manier ermee zouden omgaan. Dat vind ik kwalijk en ik vraag me ook echt af waarom u dat amendement wilt indienen.

De **voorzitter**: Mevrouw Bakkers.

Mevrouw **Bakkers** (D66): Dat willen we indienen om te zorgen dat de volgordelijkheid der dingen op orde is. We hebben gezien dat er ook nog wel eens wat dingen misgaan in zo'n proces en wij zeggen samen met die partijen 'laten we nou dat spul naar voren trekken. We gaan eerst dat verkeersonderzoek doen en dan pas gaan we verder stappen nemen'. Dat is wat het amendement behelst.

De **voorzitter**: De heer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, deze opmerking dat er wel eens wat misgaat, is in Zoetermeer niet correct. Er is zolang ik raadslid ben, niet een raadsvoorstel of geen een bestemmingsplan onherroepelijk verklaard door de Raad van State. Dat is het orgaan dat toetst of dat goed is gebeurd. Dat is niet gebeurd, dus het gaat wel goed en u beschuldigt nu de gemeente van iets wat gewoon niet waar is.

De **voorzitter**: Mevrouw Bakkers.

Mevrouw **Bakkers** (D66): Weet u voorzitter, al deze stellingnames en al deze argumenten die mijnheer Van Gils aandraagt, laat ik even voor hem, voor zijn eigen rekening en voor de rekening van de VVD. Wij als D66 kijken er gewoon echt anders naar en we vinden dat dat ook anders kan, om even met de woorden van mevrouw Bink-Winterkamp te spreken. Maar zonder dollen, wij denken dat dit een juiste volgordelijkheid der dingen is en daarom dienen we dat amendement in.
Voorzitter, met uw toestemming ga ik inderdaad verder. Dan de doelgroepen voor de te ontwikkelen woningen. Voor D66 zijn betaalbare huur- en/of koopwoningen in het middensegment een belangrijk punt en daarom zullen we ook de amendementen van de PvdA die dat regelen mede indienen. Dank u wel voorzitter.

Amendement nr. 2305-F ingediend door D66, PvdA, Zoetermeer Vooruit, GroenLinks
Volgordelijkheid op orde

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 15 mei 2023;

besluit aan het raadsvoorstel Randvoorwaarden woningbouwontwikkeling locatie De Sniep besluit 1.2.4 toe te voegen:

- de woningbouwontwikkeling enkel te starten nadat het onderzoek uit besluit 1.2.3 is afgerond. En de uitkomsten te betrekken bij de woningbouwontwikkeling zodat de verkeersontsluiting geen onevenredig nadelige effecten heeft op de huidige verkeerssituatie."

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bakkers, voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar de heer Boerboom van GroenLinks.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, het is vanavond al vaak gezegd en volgens mij twijfelt dus ook niemand over het belang van extra woningen. Maar wat GroenLinks betreft, verliezen we daarbij een gezonde en toekomstbestendige wijk niet uit het oog. Vanuit dit oogpunt is GroenLinks vanaf dag één kritisch geweest op het plan bij De Sniep. Zo past de hoogbouw in onze ogen niet op deze locatie tegen het park en daarnaast maken wij ons ook vanaf dag één al grote zorgen over de extra verkeersbewegingen op een toch nu al overvolle weg. En tot op heden hebben wij geen enkele aanname dat ontsluiting via de Zwaardslootseweg wel op een duurzame manier zou kunnen plaatsvinden.
Voorzitter, inmiddels is er een enorme hoeveelheid aan randvoorwaarden gedefinieerd, maar vrijwel geen enkele voorwaarde vinkt af wat wij als gemeente willen bereiken. Bij alles staat 'zoveel mogelijk', 'bij voorkeur', of 'draagt bij aan'. Daarmee hebben wij als raad, maar vooral ook omwonenden, geen idee wat er uiteindelijk zal komen op deze plek. Er lijkt vooral alle ruimte te zijn voor de

projectontwikkelaar om zijn ideeën te ontwikkelen. Moeten wij het aantal randvoorwaarden niet verminderen, maar daarbij juist wel een aantal randvoorwaarden een stuk concreter maken?

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom, een interruptie van mijnheer Van Gils, gaat uw gang.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, over een aantal jaar, maar misschien als het meezit over een jaar en als het tegenzit over drie jaar gaat de gemeenteraad een besluit nemen over een bestemmingsplanwijziging voor de locatie van De Sniep. En dan kunnen wij de vraag stellen 'wat is er nou gedaan met die randvoorwaarden?' Die zullen onderbouwd moeten zijn en dan zal moeten worden gesteld, bijvoorbeeld bij circulair bouwen, waarom dat maar voor een x-percentage kan. En dan kunt u die afweging meenemen. Dan kunt u uw oordeel vellen. En als u dan zegt 'nou, u heeft daar niet genoeg uw best op gedaan', dus wij zijn daartegen. Dan is dat toch een reden. Dat is hoe we dat afstemmen.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, ik zie dat anders. Ik denk dat wij veel ambtelijke capaciteit juist graag inzetten op de manier zoals wij dat als raad willen en het hoort dat wij aan de voorkant kaders meegeven. Daar hebben wij een aantal minimumvereisten en dat herken ik niet in het huidige stuk.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt nog?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik zou de heer van Gils nog willen vragen: stel dat deze randvoorwaarden zoals ze het nu in het raadsvoorstel liggen, worden aangenomen en we veranderen er niets aan en er komt straks een woningbouwplan en het college vraagt een verklaring van geen bezwaar en wij zeggen 'nou, we hadden het toch wel wat scherper voor ogen en wij geven geen verklaring van geen bezwaar af'. Dan kan ook die projectontwikkelaar natuurlijk naar de Raad van State. En die zegt 'ja, maar ik heb mij gewoon gehouden aan de randvoorwaarden zoals de raad die zelf heeft opgesteld'. En als die dus heel zacht zijn en weinig gekwantificeerd, kan ook de projectontwikkelaar wel eens een punt hebben bij de Raad van State. Dus waarom dan niet aan de voorkant iets scherper en kritischer zijn?

De **voorzitter**: Ik ga naar mijnheer Van Gils, maar ik vraag u nu wel echt om de interrupties wat korter te houden, want het begint nu echt langzamerhand steeds langer te worden. Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter. Er wordt hier een loopje genomen alsof bij de Raad van State allemaal onnozele mensen werken. Ik bedoel, als je zegt 'het moet zoveel mogelijk' en de Raad van State vraagt om een onderbouwing 'maar wat heeft u dan gedaan, waarom kan het niet meer?' dan gaat zo'n rechter daar een oordeel over vellen. Dat u dan doet alsof ze dat niet kunnen als je dat niet keihard met een percentage afstemt, dat is echt schandalig. Dan doet u echt de Raad van State tekort.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt nog kort en dan ga ik terug naar mijnheer Boerboom.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Sorry voorzitter. Ik heb zeer veel respect voor de Raad van State. Daar zitten verstandige mensen, maar die moeten ook wel degelijk kijken naar de afspraken die we hier hebben en of zo'n voorstel erin past. En als die voorwaarden boterzacht zijn, ja, dan moet de Raad van State op enig moment ook zeggen 'ja, sorry, maar de projectontwikkelaar heeft gelijk want die blijft binnen die randvoorwaarden'.

De **voorzitter**: Ik ga terug naar mijnheer Boerboom want die had zijn termijn. Gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ik zou de heer Van Gils willen vragen om iets minder vanuit angst te reageren, maar meer vanuit de vraag 'wat wilt u nu uiteindelijk concreet in de stad?', behalve enkel en alleen stenen stapelen?
Voorzitter.

De **voorzitter**: Nog even heel kort mijnheer Van Gils en dan is het daarna echt klaar.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, ik vind het wel bijzonder om van angst beschuldigd te worden, terwijl hier een aantal partijen allemaal doemscenario's aan het schetsen zijn. Volgens mij moet u dan de volgende keer uw betoog lekker tegen de spiegel houden.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, volgens mij schetsen wij helemaal geen doemscenario's. Wij schetsen juist wat wij voor ogen hebben in een toekomstig Zoetermeer, dus volgens mij is dat iets heel anders.
Voorzitter, in combinatie met een toch wel teleurstellend samenspraaktraject zouden wij graag een pas op de plaats maken om meer onderzoek te doen naar de effecten van bijvoorbeeld verkeer. Mocht er toch een meerderheid zijn in de raad om door te gaan, dan scherpt GroenLinks het plan graag op een aantal punten aan. Waar het gaat om de hoogte, doelgroep en verkeer dienen we een aantal amendementen mede in, maar ook voor wat betreft de duurzame ambities. Circulair bouwen zou wat ons betreft de norm moeten zijn, waarbij we niet het uiterste vragen, maar wel een serieuze ambitie neerleggen. Daarvoor dienen we een amendement in met PvdA en D66.
Afrondend voorzitter. Laten we ons niet alleen blindstaren op de woningnood, maar ook oog hebben voor een gezonde en duurzame stad. Dank u wel.

Amendement nr. 2305-G ingediend door GroenLinks, PvdA, D66
Hergebruik De Sniep

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 15 mei 2023;
gelezen het raadsbesluit' Randvoorwaarden woningbouwontwikkeling locatie De Sniep' met nr. 2022-086912;

besluit:
- huidige tekst bij besluit 1.5.4:
  'Bij voorkeur gebruik maken van circulaire materialen'.
  te wijzigen in:
  'Bij voorkeur wordt de methode circulair bouwen toegepast, waarbij ten minste voor 75% gebruik wordt gemaakt van circulaire materialen.'"

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Boerboom voor uw eerste termijn. Daarmee komen we aan het einde van de eerste termijn van de gemeenteraad. Ik denk dat we voordat we naar het college gaan, schorsen. Ik weet dat die behoefte er is, dat kreeg ik net door. Wij gaan schorsen. Het is nu 21.44 uur op die klok, zeg ik er meteen bij. We schorsen tot 21.55, dus 11 minuten. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, ik heropen de vergadering en ga over naar de eerste termijn van het college. Daarvoor geef ik het woord aan wethouder Weerwag. Gaat uw gang.

Wethouder **Weerwag**: Dank u voorzitter. Het was een roerige start rondom de ontwikkeling van de locatie De Sniep begin 2021. De start vanuit de ontwikkelaar richting omwonenden verdient niet de schoonheidsprijs. Toch ben ik blij dat de gemeente kritisch heeft gekeken en het gelukt is om randvoorwaarden op te stellen voor een woningbouwplan op deze locatie.
De Sniep is voor veel inwoners een plek waar bijzondere herinneringen zijn gemaakt. Men is er getrouwd, heeft er jubilea gevierd of andere feestelijke momenten meegemaakt. Dat Hotel Restaurant De Sniep gestopt is, valt sommige Zoetermeerders dan ook zwaar. Na gesprekken met de ontwikkelaar is de behandeling van de aanvraag uit 2020 gepauzeerd en hebben we randvoorwaarden voor een woningbouwontwikkeling opgesteld. Dit in samenspraak met een klankbordgroep. Met hun inbreng zijn duidelijke wijzigingen voorgesteld en is onder meer de maximale hoogte gehalveerd van 45 meter naar ongeveer 23 meter.
Niet alle wensen van de klankbordgroep zijn meegenomen in de randvoorwaarden.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag, een interruptie van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. In het participatievoorstel dat ten grondslag lag aan het participatietraject staat heel specifiek 'Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat de plannen van de ingediende aanvraag – dat was dus die met die twee hoge torens – getoond worden als vertrekpunt van de participatie'. Dus dat geeft mij de indruk dat er een open participatie mogelijk was en dat dus niet die twee hoge woontorens vertrekpunt waren zodat u nu zegt 'goh, het is gehalveerd, nou, wat een succes, die participatie'. Maar het vertrekpunt moet zijn 'wat is er nu? De Sniep'. En wat zouden we daar dan als woningbouw willen? Het is toch gek dat ook u weer, en ook her en der in het raadsvoorstel gebeurt dat, refereert aan het oude plan. Dat was toch geen onderwerp van discussie volgens uw eigen

participatievoorstel? Dus ik snap niet waarom u nu zegt 'ja, eigenlijk moet je happy zijn met die inspraak, want je hebt de oorspronkelijke hoogte gehalveerd'.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel. Wat is dan precies uw vraag?

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): U refereert aan het oude plan en zegt 'via de samenspraak is dat oude plan een flink stuk naar beneden gebracht naar zeven woonlagen volgens de randvoorwaarden'. Maar het oude plan maakte geen deel uit, nadrukkelijk volgens uw eigen woorden in uw eigen participatievoorstel, van het participatietraject. Dus dan vind ik het gek dat u er weer aan refereert en zegt 'nou, mooi toch? Gehalveerd.'

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ja dank u wel. Ik hoor nog steeds geen vraag, maar ik probeer u toch wat te vertellen. Kijk. Als de ontwikkelaar misschien van start was gegaan met bijvoorbeeld een zeven hoog appartement of iets wat nu voorligt, waren er misschien helemaal geen randvoorwaarden nodig geweest. Kijk, de ontwikkelaar heeft iets ingebracht en wij als gemeente hebben gemeend daarop te moeten ingrijpen. Daarom zitten we hier om te kijken 'oké, maar wat willen we dan daar wel met zijn allen?' En daar praten we nu over, over die randvoorwaarden.

De **voorzitter**: Heel kort, mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dan blijft mijn vraag, als u nadrukkelijk in uw eigen participatievoorstel zegt dat het oude voorstel daar geen deel van uitmaakt en dus zeker geen vertrekpunt is, dan kunt u niet zowel in het raadsvoorstel als nu in uw spreektekst zeggen 'het is gehalveerd. Nou, dat is mooi.' Daar hadden we het helemaal niet over moeten hebben. We hadden moeten zeggen 'iemand wil woningbouw doen; wat zijn dan de voorwaarden?' Maar u haalt ook steeds, iedere keer weer, het oude voorstel erbij als argument dat de bewoners blij moeten zijn met wat ze nu bereikt hebben.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel voorzitter. Het feit blijft dat de ontwikkelaar destijds een dergelijk plan heeft ingediend. Kijk, als u struikelt over mijn spreektekst, wil ik dat best intrekken. Alleen ik heb het nu al uitgesproken. Maar ik begrijp uw opmerking best, maar er is wel een vertrekpunt geweest en dat heeft geleid tot een pauze. En daarna heeft de gemeente met de klankbordgroep gesproken om te kijken, samen met de ontwikkelaar, of we zogezegd tot nieuwe consensus konden komen. En daarvoor zitten we hier.

De **voorzitter**: Gaat u verder met uw...? Mijnheer Boerboom hier nog over?

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Nou ja, voorzitter, ik hoor u dan eigenlijk zeggen 'wij hebben niet neutraal, onafhankelijk gekeken wat wij op deze plek wilden hebben. We hebben als een soort mediator opgetreden om uiteindelijk een soort middenweg te vinden tussen wat omwonenden wilden en wat de projectontwikkelaar wilde'. Dat is het bezwaar wat mevrouw Kraneveldt aan de hand van het participatievoorstel voorlegt. Want daar schetste u in dat het uitgangspunt moest zijn 'wat willen wij als gemeente op die locatie?' Dat is het hele punt dat wij proberen te maken en daar willen wij uw reflectie op. Dus was het uitgangspunt het bestaande plan van de projectontwikkelaar of was het uitgangspunt 'wat willen wij als gemeente Zoetermeer op deze locatie?'

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Wat willen wij als gemeente op deze locatie?

De **voorzitter**: Ik stel voor dat u verder gaat met uw verhaal.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel. Ik pak het een klein beetje terug op. Niet alle wensen van de klankbordgroep zijn meegenomen in de randvoorwaarden. Dat realiseren we ons maar al te goed. Wel ben

ik blij dat we hierover altijd in gesprek zijn gebleven met de klankbordgroep.
Als de gemeenteraad akkoord gaat met de randvoorwaarden, moet het bouwplan verder worden uitgewerkt voordat er kan worden gebouwd. Ook dan is er weer ruimte voor participatie, alvorens een omgevingsvergunning kan worden afgegeven. Voor mij als wethouder is het fijn om te zien dat we als gemeente hebben kunnen bemiddelen in een situatie waarbij belangen van woningzoekenden, een ontwikkelaar, een eigenaar die met elkaar lijken te botsen, in ieder geval hebben kunnen leiden tot deze nieuwe randvoorwaarden. Dat is uiteindelijk ook de plicht van de gemeente, om alle belangen af te wegen en na te streven. Met de randvoorwaarden die nu voorliggen, vind ik dat we daar een goede stap in hebben gemaakt.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag, een interruptie van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Korte vraag voorzitter, hoor ik de wethouder zojuist goed zeggen dat er in ieder geval weer een participatietraject komt als er een duidelijk plan ligt waar u straks ons een verklaring van geen bezwaar over gaat vragen? Dus er komt weer opnieuw een traject over een aangepast bouwplan?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ja.

De **voorzitter**: Gaat u verder?

Wethouder **Weerwag**: Ik ga nu in op de moties en amendementen. De motie van de SP. Die zal ik ontraden. Ik ben gevraagd om daar even het... Er is één motie maar ik ga hem toch even noemen, 2305-01. Die wordt ontraden. En u wilt graag weten waarom. Ja goed, eigenlijk is dit iets dat we ook al regelmatig doen. De ene keer doen we dit via een visie, dat kan het gebiedsvisie zijn, en een andere keer doen we dit ook gewoon via een vergunningsaanvraag. En zo houden we dus eigenlijk die flexibiliteit om snel in te kunnen spelen op eventuele nieuwe initiatieven. Wat ten goede komt aan de bouwproductie. Bij wat u voorstelt, zou je voor elk stukje grond een hele visie moeten schrijven. Ja, dan gaan we hier nooit bouwen.
Even kijken.

De **voorzitter**: Mevrouw Bout, interruptie.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u voorzitter. Ik ben van mening dat het de bedoeling was dat voortaan het college over een motie zou zeggen of die uitvoerbaar is of niet uitvoerbaar en dat het dan aan de raad zou zijn om te bedenken of dat dus ontraden of overbodig was. Maar misschien....

De **voorzitter**: Mevrouw Bout, u loopt iets op de zaken vooruit. Dat is volgens mij vooral bij het voorjaarsdebat dat we dat zo gaan doen. We doen het nu nog op de oude manier.

Mevrouw **Bout** (PvdA): O, dank u wel.

De **voorzitter**: Gaat u verder wethouder Weerwag, met het behandelen van de amendementen.

Wethouder **Weerwag**: Dan ga ik nu even kijken, dan pak ik even de volgorde zoals die in iBabs staat. Dat is misschien voor iedereen helder.
Dat is amendement 2305-A van de PvdA Van 7 naar 4 past beter hier. Uiteraard complimenten voor de dichterlijke vrijheid. Ik had hem eigenlijk in eerste instantie gelezen als 'van zeven naar vier, naar de rotonde, past beter hier', maar toen ik even verder las, dacht ik 'nee, dat is niet wat u bedoelt'. U bedoelde zeven achterin, naar vier. Ja, goed, we hebben gewoon woningen nodig en dit zal invloed hebben op het aantal woningen, dit zal invloed hebben op de stedenbouwkundige kwaliteit. Wij denken zelf dat wat nu voorligt, is om tweelaags te beginnen, en niet drielaags, zoals u voorstelt, dat we dat eigenlijk afraden. Daarnaast heeft het ook invloed op de kwaliteit van de buitenzijde. Op het moment dat je eigenlijk naar vierlaags gaat, wordt het een veel massiever en robuuster gebouw. Daar wilden we eigenlijk vanaf. We wilden een markant gebouw. En door de trapsgewijsheid heb je ook veel meer ruimte buiten, bijvoorbeeld voor terrassen en andere zaken die je op daken kunt doen.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt, interruptie.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, ik snap niet helemaal de uitspraak van de wethouder 'hoe lager, hoe massiever'. Dat vind ik een rare uitspraak want ook dan kan je nog wel wat trapsgewijs een beetje doen. Dan kun je ook een speelse achterkant maken. Als je de Binnenparkkant even als achterkant bestempelt. En op het plaatje staan heel mooie terrassen met groen en zo, stapsgewijs richting de rotonde, maar qua geluidshinder en luchtkwaliteit, zullen wij daar toch een soort blinde gevels krijgen met deuren die niet open kunnen omdat het gewoon niet kan omdat de kwaliteit daar te slecht is. Dus het wordt wel degelijk, als je van zeven hoog naar drie gaat, bijvoorbeeld aan de zijkant van de Zwaardslootseweg, ook al een heel massief gedeelte. Als je wat lager gaat, wordt het allemaal wat minder massief.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Nou ja, goed, wij zijn van mening binnen het college dat dit ook stedenbouwkundig kan. En dat dit ook in ieder geval het gewenste effect heeft op het aantal woningen dat we nodig hebben. We hebben nu eenmaal in uw gemeenteraad de Visie 2040 aangenomen waarin we hebben gezegd 'we willen graag 10.000 tot 16.000 woningen bijbouwen'. Daarmee wekken we in ieder geval de indruk, ook naar ontwikkelaars, dat we daar ruimte voor maken. Zeker in de bestaande wijken waar we ook doorstroming wensen.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat u verdergaat.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel. Het volgende amendement volgens iBabs is 2305-B Levensloopbestendig en betaalbaar. Even kijken. Levensloopbestendige woningen, een mix van levensloopbestendig en betaalbare middensegment. Die kunnen we zeker omarmen, dat kan het college positief beoordelen. Dat laat ik dan ook verder aan de raad over hoe u daarnaar kijkt.
Amendement 2305-C de instandhoudingstermijn van vijftien jaar. Daar proberen we eigenlijk altijd al op in te zetten. Ook die zal ik dan ook positief omarmen.
Dan gaan we naar amendement 2305-D van het CDA, Randvoorwaarden De Sniep, een passend gebouw. Even kijken. Passend in de omgeving van Buytenwegh-De Leyens. Ook die zullen we positief omarmen.
Dan hebben we het amendement van het CDA over voldoen aan de woonwensen van de doelgroepen. Eigenlijk is het ook zo dat de ontwikkelaar ook te zijner tijd een woonenquête zal houden 'wat zijn nu de wensen?' Ik denk dat wat u daar schetst zeker ook wenselijk is en ook terugkomt, zoals we ook naar de Visie 2040 kijken. Dus ook die zullen we positief omarmen.
Dan amendement 2305-F van D66. De volgordelijkheid op orde. Eigenlijk is wat u daar opschrijft een logische volgorde. Volgens mij heeft u het al eerder gehoord vanavond. Even goed wil ik hem toch positief adviseren, maar ik wil het oordeel aan de raad laten.
En dan hebben we nog het laatste amendement van GroenLinks, Hergebruik van De Sniep. Die moet ik helaas ontraden. Eigenlijk is wat u daar vraagt denk ik op dit moment ook niet aan ons als gemeente. Het is ook niet zomaar in te schatten of die percentages redelijk zijn om het te verwachten van de ontwikkelaar dat ze de huidige Sniep afbreken en daar stukken van gaan hergebruiken. Dat was het voor zover de amendementen.

De **voorzitter**: Een interruptie van mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. Ik wil graag even op ons amendement Hergebruik van De Sniep inzoomen. Wij zeggen niet dat 75% van De Sniep hergebruikt moet worden. Er staat dat er circulair bouwen toegepast moet worden, althans, dat moet worden opgenomen dat dat bij voorkeur wordt gedaan en dat zou betekenen dat we De Sniep gaan hergebruiken. Maar we willen wel dat ten minste – want u schrijft zelf op om circulaire materialen te gebruiken, maar dat hoeft helemaal niet per definitie van De Sniep af te komen – 75% van de materialen die straks bij de nieuwbouw gebruikt worden, wel materialen zijn die we daarna zouden kunnen hergebruiken. Dus dat zijn twee verschillende grootheden. We hebben een voorkeur voor hergebruik, maar daarnaast willen we graag verzoeken dat 75% van de materialen minstens herbruikbaar zijn.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ja dank u wel, ik hoor wat u zegt, maar goed, het college ontraadt dit amendement.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom nog?

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u. Ik hoor wederom geen... Dat is volgens mij ook de discussie die we vanavond hebben, dat wij als raad graag kaders meegeven en met elkaar de discussie aangaan over welke ambities wij hebben als raad. Ik hoor u zeggen 'ja, we ontraden hem, het is misschien niet mogelijk'. Ik zou graag een meer inhoudelijke reactie willen op waar dan die bezwaren zitten. Want ik gaf net aan dat het anders is dan dat u oorspronkelijk uitlegde.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ja dank u wel. Kijk, wij willen kaders meegeven ook voor de ontwikkelaar op het gebied van dit soort onderwerpen, maar daarmee moet het natuurlijk niet iets zijn dat het op dat moment misschien voor de ontwikkelaar onmogelijk maakt, eventueel ook met allerlei andere randvoorwaarden en andere amendementen die meegegeven worden, zodat er straks een niet-uitvoerbaar plan uit zou komen. Maar goed, u heeft uw amendement ingebracht en ik laat het op dat moment graag bij de raad welke waarde daaraan wordt gehecht. Dit is zoals wij als college daarnaar kijken.

De **voorzitter**: Dank u wel, wethouder Weerwag. Volgens mij bent u daarmee aan het eind van uw eerste termijn namens het college. Dan ga ik over naar de tweede termijn van de gemeenteraad. Mevrouw Kraneveldt?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik zou graag heel even willen schorsen om eventjes met een paar partijen iets te overleggen.

De **voorzitter**: Daar kan ik nooit tegen zijn. Hoe lang heeft u nodig?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Vijf minuten.

De **voorzitter**: Dan schors ik tot op die klok 22.20 uur. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Mag ik iedereen verzoeken plaats te nemen? Ik heropen de vergadering en er was een schorsing aangevraagd door mevrouw Kraneveldt, maar dat komt ook goed uit, want daar gaan we ook met de tweede termijn mee beginnen. Tenminste, tenzij het anders is, want dan zou ik met de tweede termijn van de raad willen beginnen. Mevrouw Kraneveldt? Gaat uw gang. Eén minuut hoor ik hier naast mij, heeft u.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Woningbouwplannen zorgen altijd voor veel commotie en debat in deze raad en dat is ook goed, want ze zijn belangrijk voor de stad. Het is ook heel erg belangrijk wat er uiteindelijk komt. En de PvdA blijft van mening dat we daar kritischer naar moeten blijven kijken en dat we als het even kan echt uit moeten gaan van wat we er zelf willen hebben en niet als vertrekpunt te nemen een plan van een ontwikkelaar dat we weliswaar niet zien zitten, maar dat we dan denken aan het einde 'Nou, het is wat gehalveerd, wees er dan maar blij mee. Nee, wij hadden liever gezien dat de participatie was uitgegaan van de situatie van nu en wat we er dan met de woningbouw zouden willen hebben. Maar goed, ik dank in ieder geval de wethouder voor de gegeven antwoorden en in ieder geval de positieve advisering op twee van onze drie amendementen. Dat doet ons deugd. Zeker diegene over wat voor woningbouw je er graag zou willen hebben en de instandhoudingstermijn. Dat zijn voor de PvdA twee belangrijke dingen. Maar toch hebben wij nog een aantal vragen en dingen die we graag zouden willen uitzoeken voordat we stemmen over dit raadsvoorstel.

De **voorzitter**: Maar dat wordt lastig.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Daar dien ik een motie voor in om die even uit te stellen, even on hold te zetten, zodat wij nog wat vragen kunnen stellen. Met het ordeverzoek om dit, deze motie in stemming te brengen, voorafgaand aan de stemmingen over de amendementen en het raadsvoorstel.

De **voorzitter**: Oke, het is een motie inderdaad ingediend om de stemming... Daar zullen we inderdaad straks mee beginnen. Dank u wel.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Van Gils, tweede termijn.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, er zijn een aantal amendementen ingediend in de eerste termijn. Wij zullen de amendementen van het CDA steunen, om wat preciezer meer kaders mee te geven over hoe de invulling eruit kan gaan zien. Verder de net aangekondigde motie, het is natuurlijk een beetje jammer dat een aantal raadsleden blijkbaar in een plan dat al sinds december 2021 loopt, dat ruim op tijd bij de raad is aangeboden, blijkbaar hun huiswerk niet hebben gedaan en nu opeens extra tijd nodig hebben. Dat is jammer en daarin gaan wij natuurlijk niet mee.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik ga kijken naar mevrouw Bink, tweede termijn.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, dank u wel. Ik ben blij dat we een schoolmeester in huis hebben die ons controleert op ons huiswerk. Dank u wel. En verder wil ik eventjes ingaan op het feit dat we de amendementen waar onze naam op staat blijven ondersteunen. En misschien nog wel meer positief gaan stemmen. En voor de rest denk ik ook bij mezelf: laten we nou eens kijken naar Landgoed De Sniep. Daar past heel andere bebouwing dan nu wordt aangedragen. Het is een uniek stukje Zoetermeer en Zoetermeer kan veel meer dan wat nu min of meer op tafel ligt, waar we schetsen van gezien hebben en ik begrijp de inwoners heel goed die daar bezwaar tegen maken. En daarom sluit ik helemaal aan bij mevrouw Kraneveldt. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Bink. Dan ga ik naar de heer Velner.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel, voorzitter. We zijn teleurgesteld in de reactie van het college waarin het aangeeft dat onze motie in de toekomst te weinig flexibiliteit zal geven aan college en ontwikkelaars. Ik spreek dan ook de hoop uit dat we in de toekomst nog voldoende kunnen bijsturen, zonder dat we geconfronteerd worden met de opmerking dat de bestemmingsplannen passen binnen de randvoorwaarden die we hebben meegegeven en dat we dan alleen nog maar op een aantal beperkte punten kunnen sturen. We zullen dan ook veel amendementen op dit vlak, vanavond ingediend, gaan steunen. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Velner. De heer Haak.

De heer **Haak** (PDvZ): Ja, dank u wel, voorzitter. Wij hebben eigenlijk niets meer toe te voegen. Er is natuurlijk al uitgebreid gesproken over dit project. Wij zullen, alle amendementen gelezen te hebben die van het CDA steunen, want die voegen wat toe. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, voorzitter, dank u wel. Allereerst over de inbreng van de wethouder, is het natuurlijk treurig om te horen dat wordt uitgegaan van 45 meter naar 23 meter, terwijl het voor de omwonenden gewoon is van laagbouw naar gigantische hoogbouw, naar 23 meter, wat gewoon ontoelaatbaar is. Dat is de mening van FVD Zoetermeer en daarom steunen wij het amendement van PvdA: 'Van 7 naar 4 past beter hier'. En dat is wat Forum betreft ook wel het maximum dat daar gebouwd kan worden. Ja, we zijn voor woningbouw, maar de omwonenden dienen gewoon meer en meer gehoord te worden. En er zijn mensen in deze raad, voorzitter, die zeggen van 'het gaat hier om randvoorwaarden'. Ja, maar dan moet ik de omwonenden die hebben ingesproken, gelijk geven. We zijn wel de raadsleden die daarin een sturende werking hebben. En die sturende werking mogen we niet onder stoelen of banken steken en die sturende werking zullen we ook in de randvoorwaarden, hoe wij die zien, verwoorden. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van den Boomgaard. De heer Mooiman, geen behoefte aan een tweede termijn? De heer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Ja, voorzitter. Dank voor de reactie van de wethouder op de amendementen en de motie. Een aantal amendementen zullen wij steunen. Wij zijn blij dat we hier vanavond de randvoorwaarden gaan vaststellen en niet de eerste plannen zoals Chronos die heeft ingediend. Wij hopen dat er straks een mooi plan voorligt in de raad waar geluisterd wordt ook naar hetgeen vandaag besproken is. Wij zullen het traject dan ook kritisch blijven volgen.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Dank, voorzitter. Wij zullen de amendementen van het CDA steunen en voor de rest hebben wij niets toe te voegen. Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel, voorzitter. Ik kreeg nog voor mijn kiezen dat het niet om framing zou gaan. Toen dacht ik: zal ik de definitie van framing eens voorlezen die ik op het internet vind, maar die zal ik niet voorlezen, die kunt u allemaal zelf googelen. Ook de definitie van hamburger zal ik niet voorlezen. We gaan een aantal amendementen steunen. De motie gaan we niet steunen. We laten het maar even een verrassing welke we wel en niet steunen. In elk geval gaan we F niet steunen, want die is overbodig en is eigenlijk een beetje niet netjes dat we onszelf zo slecht beoordelen, alsof wij geen volgorde kunnen houden. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Dank u wel, voorzitter. Dank ook aan de wethouder voor ook de beoordeling van onze amendementen. En voor de rest denken we dat... We zullen niet alle amendementen of moties steunen en een aantal weer wel. Dus dat zien we bij de stemming en laten we dat maar gaan doen.

De **voorzitter**: Ik ga nog even deze tweede termijn afmaken. Mevrouw Bakkers.

Mevrouw **Bakkers** (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. Ook vanuit ons dank voor het positieve advies op het amendement. En ik zou zeggen stem wat ruimhartig, net zoals het andere ingediende amendementen en motie. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. In de eerste termijn heb ik het al aangehaald. Wat GroenLinks betreft moet een gezonde en duurzame wijk net zo centraal staan als het realiseren van extra woningen. Wat ons betreft heeft de wethouder ons overtuigd van de noodzaak van woningen maar wederom niet van die andere twee punten. We merken geenszins dat hij daar serieus ambities op heeft en eigenlijk zijn alle voorstellen boterzacht die in het voorstel staan. Wat ons betreft maken we nu pas op de plaats. Daarom dienen we de motie van PvdA mede in. Voor de rest zullen wij alle amendementen en moties die vanavond ingediend zijn, steunen.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Boerboom. Dan zit ik aan het einde van de tweede termijn van de raad. Is er nog behoefte aan een reactie van het college? Wethouder Weerwag?

Wethouder **Weerwag**: Ja, dank u, voorzitter. Even kijken, hoor. De motie die net is ingebracht door de PvdA. Het behoeft natuurlijk geen uitleg dat verder uitstel in een woningmarkt die zo onder druk staat, natuurlijk niet wenselijk is. Woningbouwprojecten duren op dit moment al heel lang. De tijd dat, zeg maar, op dit moment het gebouw nog in gebruik is, zullen we ook zeker hard nodig hebben om deze procedure vol te maken. En hoe mooi zou het dan zijn dat op het moment dat de huidige functie van het gebouw eindigt, we daar gewoon kunnen starten en voor doorstroming uit de wijken De Leyens en Buytenwegh kunnen zorgen.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, de motie is een verzoek aan de raad om een aantal fracties nog wat tijd te geven om nog wat dingen uit te zoeken en nog wat dingen te vragen. Het is dus eigenlijk meer een coulancevraag aan de collega's in de raad. Mijn vraag aan de wethouder is: er zitten de komende drie jaar geloof ik Oekraïners in. Dus het is ook weer niet zo dat de eerste graafmachine al voor de deur staat te popelen. Wat zou het uitmaken als wij een paar weken, desnoods tot de volgende raadsvergadering, even de mogelijkheid krijgen om nog een aantal dingen uit te zoeken voordat we ja of nee zeggen tegen dit raadsvoorstel.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ja, dank u wel, voorzitter. Volgens mij zijn er afgelopen week al heel veel vragen gesteld, uitgezocht, beantwoord, en ik zou niet weten welke vragen er verder op dit moment nog zouden moeten spelen om dit voorstel uit te stellen. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan constateer ik met het einde van de tweede termijn van het college dat wij aan het einde van de beraadslagingen zijn gekomen. Dat betekent dat we nu tot besluitvorming overgaan. Ik kijk even rond of iedereen er klaar voor is, om het zo te formuleren. Als dat het geval is, gaan we daar ook gewoon mee door. Op verzoek van de fractie van de PvdA doen wij eerst de motie 2305-02 Raadsvoorstel De Sniep – nog geen gesluit. Het is een ordevoorstel, al aangegeven. Normaal doen we de moties na het raadsbesluit en niet daarvoor, maar dit is een ordevoorstel. Ik ga eerst kijken wie van de raad daar een stemverklaring over wenst af te leggen. Dat is niet het geval. Mag ik dan de leden van de raad die voor deze motie zijn, vragen hun hand op te steken. Dat is de fractie van de SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit, D66 en FVD. Deze motie is met 16 stemmen voor en 23 stemmen tegen verworpen.
Dan gaan wij over naar de stemming over het voorstel. Dan beginnen we dus wel met de amendementen, voor alle helderheid. Dan begin ik dus met amendement 2305-A met de titel 'Van 7 naar 4 past beter hier'. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Dat is niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor dit amendement zijn, vragen hun hand op te steken. Dat is de fractie van de SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit, D66 en FVD. Dan is het amendement verworpen met 16 stemmen voor en 23 tegen.
Amendement 2305-B 'Levensloopbestendig en betaalbaar'. Wenst daar iemand een stemverklaring over af te leggen. Is er iemand die stemming over dit amendement wil? Ik probeer het toch. Wie is voor dit amendement? Graag de leden van de raad die voor dit amendement zijn. Dat is de SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit, D66, CDA, LHN, ChristenUnie-SGP, PVV en FVD. Dit amendement is aangenomen met 27 stemmen voor en 12 stemmen tegen.
Amendement 2305-C, het amendement 'Instandhoudingstermijn 15 jaar'. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen. Mag ik nu de leden van de raad die tegen dit amendement zijn, vragen hun hand op te steken. Dat is de fractie van de VVD, Zó! Zoetermeer en PDvZ. Dan is het amendement aangenomen met 27 stemmen voor en 12 stemmen tegen.
Amendement 2305-D, het amendement 'Randvoorwaarden De Sniep - Een passend gebouw'. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Zijn er leden van de raad die er stemming over willen, over dit amendement? Dat is niet het geval. Dan constateer ik dat dit amendement unaniem is aangenomen. O, wel stemming? Sorry, dat had ik niet gezien. Dan gaan we het wel doen. Dan gaan we terug. Ik had het niet gezien. Dan ga ik de leden van de raad die tegen dit amendement zijn vragen hun hand op te steken. Dat is de fractie van de LHN. Daarmee is dit amendement aangenomen met 34 stemmen voor en 5 stemmen tegen.
Dan gaan we over naar amendement 2305-E, 'Randvoorwaarden De Sniep – Voldoen aan de woonwensen van de doelgroepen'. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Ook hier wel stemming gewenst? Niet. Ik kijk nog even één keer. Nee? Iedereen akkoord. Dan constateer ik dat dit amendement wel unaniem is aangenomen.
Dan amendement 2305-F, dat is het amendement 'Volgordelijkheid op orde'. Is er iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen? Niemand. Mag ik de leden van de raad die voor dit amendement zijn vragen hun hand op te steken. Dat is de fractie van de SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit en D66. Het amendement is verworpen met 15 stemmen voor en 24 stemmen tegen.
Dan amendement 2305-G, 'Hergebruik de Sniep'. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Mag ik vragen de leden van de raad die voor dit amendement zijn hun hand op te steken. Dat is de fractie van de SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit en heel D66? Heel D66. Het amendement is verworpen met 15 stemmen voor en 24 stemmen tegen. Ik checkte het toch maar even. Daarmee komen we dan nu aan de stemming van het geamendeerde raadsvoorstel, want dat ligt nu natuurlijk ook voor. Ik ga eerst vragen of er mensen zijn die een stemverklaring over het geamendeerde raadsvoorstel willen afleggen. Mevrouw Kraneveldt, gaat uw gang.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, alhoewel we blij zijn dat twee van onze drie amendementen zijn aangenomen, hebben we toch nog een aantal zwaarwegende bezwaren tegen het raadsvoorstel, met name als het gaat om de zachtheid van de randvoorwaarden en de hoogte van 7 meter. Dus wij zullen tegen dit raadsvoorstel stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Bakkers.

Mevrouw **Bakkers** (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. Wij als D66 sluiten ons aan bij de woorden van collega mevrouw Kraneveldt.

De **voorzitter**: De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Ook wij hebben twijfels bij het huidige plan en we hebben er eigenlijk gewoon geen vertrouwen in dat een gezonde en duurzame wijk straks ontstaat en daarom zullen wij ook tegen het voorstel stemmen.

De **voorzitter**: Ik ga eerst naar de heer Van den Boomgaard en dan mevrouw Bink. Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ook wij zijn helaas genoodzaakt tegen te stemmen, terwijl we voor bouwen zijn, maar het woongenot is voor ons van dermate belang dat we tegen moeten stemmen. 23 meter is gewoon te hoog in die omgeving.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja, voorzitter. Ook Zoetermeer Vooruit zal tegen stemmen. Wij zijn ook niet tegen bouwen en zeker niet op Landgoed De Sniep, maar we moeten wel kijken wat we bouwen en hoe we bouwen. Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Velner.

De heer **Velner** (SP): Zoals ik vanavond al eerder heb aangegeven. Wij zijn niet tegen woningbouw op die locatie, alleen rondom de voorwaarden die we nu stellen, kunnen wij er niet mee instemmen.

De **voorzitter**: Ik kijk rond of er nog andere stemverklaringen zijn. Dan ga ik het geamendeerde raadsvoorstel in stemming brengen. Mag ik de leden van de raad die tegen dit geamendeerde raadsvoorstel zijn vragen hun hand op te steken. Dat is de fractie van de SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit, D66 en FVD. Daarmee is dit raadsvoorstel met 23 stemmen voor en 16 stemmen tegen aangenomen.
Dan hebben we nog één motie liggen van de SP 'Opstellen toetsingskader woningbouwplannen'. Is er iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen. Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken. Dat is de fractie van de SP, GroenLinks, PvdA en Zoetermeer Vooruit. Daarmee is deze motie met 12 stemmen voor en 27 stemmen tegen verworpen.
Daarmee komen we aan het eind van agendapunt 7a. Gaan we over naar 7b, maar ik ga ook kijken... We zitten al op 22.40 uur, dus ik ga u vragen of u akkoord bent om dat nu ook nog voort te zetten. Ik zie allemaal knikkende gezichten. Dan gaan we door. We gaan naar agendapunt 7b, het agenderingsverzoek huisvesting IKC De Piramide.

b. Agenderingsverzoek 'Huisvesting IKC De Piramide'

De **voorzitter**: Ik heb in ieder geval de indieners hier staan. Dus ik neem aan dat voor de heer, voor de PvdA, de heer Louw, daar het woord over voert. D66 is de heer Ekkelenkamp. Voor de PVV is dat de heer Mooiman of de heer Smitskam. Geen? O, dan niet. De SP. Wel? Niet? Oké. GroenLinks nog? Geen. Dan ga ik nog even kijken. Zijn er nog anderen die het woord hierover wensen te voeren? Op dit moment. Mevrouw Brouwer, de heer Van der Perk, mevrouw Bink. Ik zie verder niemand. Dan begin ik bij, en u weet de spreektijden: voor de indieners twee minuten en voor de anderen één minuut. Ik ga het woord geven aan de heer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Een maand geleden nam een grote meerderheid van deze raad hier een motie aan om onder voorwaarden de noodlokalen van IKC De Piramide nog twee jaar langer open te houden. Het leerlingenaantal op deze school in Meerzicht ligt namelijk hoger dan verwacht toen in 2018 besloten werd voor vijf jaar noodlokalen te plaatsen. Het doel van de motie vorige maand was zekerheid bieden aan ouders en personeel van de school die dan niet in enkele maanden nieuwe huisvesting moesten zoeken voor zestig kinderen. Een ruime meerderheid van deze raad plaatste toen het belang van de schoolgaande kinderen voorop. In de motie is een aantal voorwaarden opgenomen. Daarnaast gaf de wethouder in april aan dat zij niet kon toezeggen of er wel een omgevingsvergunning wordt toegekend. Dat hangt onder meer af van eventuele bezwaarprocedures van omwonenden. In feite was dit een ontbindende voorwaarde voor de motie. Op 11 mei jl. stuurde het college een memo aan de raad met als conclusie dat de motie niet zal worden uitgevoerd en voerde daar een aantal redenen voor aan. De PvdA-fractie snapt de conclusie die de wethouder trekt niet. Dat er mogelijk bezwaren zouden komen was voorspeld. Dat wil nog niet zeggen dat er geen omgevingsvergunning zal worden afgegeven. Dat het schoolbestuur actie onderneemt richting ouders, omdat het, zoals wij ook hebben aangegeven, samen met de gemeente gaat zorgen voor een afbouwplan, volgt uit de

aangenomen motie van vorige maand. In die motie staat dat vrijwilligers de verkeersoverlast verminderen, maar natuurlijk is de vraag of dat lukt. Over verkeersoverlast hebben we het vorige maand uitgebreid gehad met de conclusie dat er al veel is geprobeerd om die overlast naar beneden te brengen. En dan tot slot de kosten. Met € 15.000,00 eigen bijdrage vanuit OPOZ zou de gemeente nog twee jaar € 63.000,00 per jaar bijdragen aan het in stand houden van de noodlokalen en daarmee van de huisvesting van zestig kinderen. Vorig jaar heeft onze gemeente een positief begrotingsresultaat behaald van € 29 miljoen. Niemand zal dan toch kunnen beweren dat we hieruit niet twee keer € 63.000,00 kunnen vrijmaken? Het lijkt erop dat het hier gaat om het niet willen uitvoeren van de motie. Als dat zo is, dan vind ik dat kwalijk. Zo moeten we namelijk in mijn ogen niet met elkaar omgaan en zo moeten we ook niet omgaan met ouders en kinderen die vorige maand dachten nog twee jaar langer te kunnen verblijven op het eigen schoolterrein.

De **voorzitter**: Mijnheer Louw, een interruptie en u bent door uw tijd heen. Dus twee keer. Maar ik ga eerst de interrupties doen. En ik zag mevrouw Sandifort en mevrouw Brouwer, als ik het goed heb. Eerst mevrouw Sandifort en dan... ja, even schrikken he? Ja. Gaat uw gang.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ja, ik vind het... Ik hoor de heer Louw net over die kosten praten en dan het voorstel van die € 15.000,00 en dan die € 63.000,00 afzetten tegen ons begrotingssaldo. En dat vind ik een beetje flauw, want in die motie hebben we afgesproken, omdat OPOZ dat zelf aangaf, dat het een voorwaarde was dat zij dit gingen betalen. Nu geven ze aan dat ze dat niet gaan doen en dan komt het weer terug met een andere vergelijking over ons begrotingssaldo. Ik begrijp niet waarom de heer Louw die draai nu maakt. Waarom hij niet ook OPOZ aan die afspraak houdt.

De **voorzitter**: Wil mevrouw Brouwer in dezelfde context, want dan kan mijnheer Louw het in één keer meenemen, lijkt mij. Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): De vraag die mevrouw Sandifort net stelt, daar kan ik mij gewoon bij aansluiten. Die wilde ik ook stellen, precies mee eens. En daarbij, mijnheer Louw zei net dat de school zich in een paar maanden tijd zou moeten aanpassen, maar in onze overtuiging heeft de school vijf jaar gehad om zich aan te passen.

De **voorzitter**: Ik ga nu naar de heer Louw want die kan erop reageren. Mijnheer Louw, gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Ja, dank u wel. Ga ik ook even oefenen, even antwoord op mevrouw Sandifort. In de motie staat dat het uitgangspunt is dat OPOZ de kosten betaalt. Daar hebben we de vorige keer over gesproken. Er lag hier inderdaad een schrijven van OPOZ dat zij bereid waren om de kosten te betalen. Zij betalen al een aantal jaren ongeveer die € 15.000,00 en we hebben het zodanig geformuleerd, in mijn ogen, en daar verschillen mevrouw Sandifort en ik wellicht van mening over, dat als blijkt dat de kosten een issue worden, dan verwacht ik eigenlijk dat de wethouder terugkomt en zegt 'Ik heb hier een motie met een aantal voorwaarden en aan deze voorwaarden wordt in mijn ogen niet voldaan. Dan denk ik dat we hier opnieuw een gesprek hebben. Nu krijgen we de mededeling: de motie wordt niet uitgevoerd. En ik snap oprecht niet waarom de wethouder dan niet even één tussenstap maakt en terugkomt naar de raad, waar een breed gedragen motie ligt om eigenlijk die noodlokalen nog voor twee jaren te verlengen.

De **voorzitter**: Ik zeg maar even als voorzitter... U had ook nog een vraag? Het college komt zo aan het woord. Ik kijk nog even, u was al door uw tijd heen. Had u nog een restant of had u nog één zin? Respijt, zeg maar.

De heer **Louw** (PvdA): Ik ben door mijn tijd heen, voorzitter en daar houd ik mij aan. En ik kon dankzij deze interruptie de vraag aan de wethouder stellen. Dus dat heb ik hierbij gedaan. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ik wil graag dat de heer Louw ook antwoord geeft op mijn vraag.

De **voorzitter**: Dat dacht ik, maar ik dacht dat u was vergeten. Een antwoord op de vraag van mevrouw Brouwer.

De heer **Louw** (PvdA): Ik wist niet echt of het een vraag was, maar ik kan reageren op wat mevrouw

Brouwer zei. Zij zegt: de school heeft al vijf jaar de tijd gehad. Ook daar hebben wij vorige keer volgens mij over gesproken. Mevrouw Brouwer heeft de motie de vorige keer niet ondertekend, dus ik snap dat ze het nu naar voren brengt. Hier was de mening dat ondanks het feit dat we vinden, dat vind ik ook, dat het schoolbestuur wellicht eerder had kunnen reageren, we niet nu maar op korte termijn zestig kinderen dakloos wilden maken bij deze school en daarom is ervoor gekozen om ze nog twee jaar lang verlengingsmogelijkheid te geven.

De **voorzitter**: De heer Van der Perk?

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Waarom dakloos? We hebben toch een locatie op het Kerkenbos?

De **voorzitter**: De heer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Wij hebben geen locatie bij De Piramide en wij hebben deze motie opgesteld om ervoor te zorgen dat nog twee jaar lang noodlokalen bij deze school zouden kunnen blijven, zodat daarna afgebouwd zou worden en dat is de school nu aan het doen. Het aantal leerlingen dan zodanig is, dat ze geen gebruik meer hoeven te maken van de noodlokalen. Want u weet, mijnheer Van der Perk, dat het Kerkenbos voor deze school eigenlijk geen goede optie is.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw eerste termijn. Ik ga nu naar de eerste termijn van de heer Ekkelenkamp. Gaat uw gang.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u, mijnheer de voorzitter. Omwille van de tijd zal ik niet alles herhalen wat er door de heer Louw is ingebracht, want dat heeft hij uitstekend gedaan in mijn ogen. Wat de fractie van D66 betreft, komt het over als gekissebis tussen het gemeentebestuur en het schoolbestuur. Dat komt soms voor, maar ik zou toch een pleidooi willen houden om daar overheen te stappen en in het belang van de kinderen en de ouders en de onverstoorde voortgang van het onderwijs toch te zoeken naar een oplossing zoals dat eigenlijk door de motie ook werd aangedragen. Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Meijroos wil interrumperen? Gaat uw gang.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, ik heb een vraag, voorzitter, aan de heer Ekkelenkamp. Is de heer Ekkelenkamp het met mij eens dat op het moment dat je een afspraak maakt je je daaraan moet houden?

De **voorzitter**: De heer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dat ben ik met u eens.

De **voorzitter**: Oké, dat is kort en krachtig. Zo zou ik ze altijd willen hebben. Mevrouw Van Werkhoven. Gaat uw gang.

Mevrouw **Van Werkhoven** (GroenLinks): Ja, de raad heeft via een motie aan het college gevraagd om de vergunning met twee jaar te verlengen. Tot onze verbazing krijgen we te horen dat die motie niet kan worden uitgevoerd. Een van de dingen die genoemd wordt, is de verkeersoverlast. Nou ja, iedereen die denkt dat de volledige verkeersoverlast opgelost kan worden door het weghalen van twee lokalen komt van een koude kermis thuis. Op het moment dat een broertje of zusje alsnog in het gebouw van De Piramide zit, gaat daar verkeer naartoe en je hebt de kans dat er meer verkeersproblematiek komt als ouders hun kinderen op verschillende locaties in de wijk Meerzicht moeten afleveren. En De Piramide heeft zelf diverse praktische oplossingen aangeleverd, zoals het iets later laten arriveren van de handhaving, bijvoorbeeld 15.05 uur in plaats van daarvoor. Wat betreft het geld, de OPOZ was blijkbaar in de veronderstelling dat de noodlokalen € 15.000,00 per jaar kostten. Dat was er op een of andere manier niet van op de hoogte dat er meerkosten waren. En dan is even de vraag: heeft de gemeente dit wel voldoende gecommuniceerd? En onze insteek is dus ook om de noodlokalen twee jaar te laten staan om de OPOZ in de tussentijd een andere oplossing te kunnen laten zoeken. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Van Werkhoven. Dan ga ik naar mevrouw Brouwer voor haar eerste termijn.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel, voorzitter. Toen we vorige maand noodlokalen

van De Piramide bespraken, hebben wij niet voor de motie gestemd die verlenging mogelijk maakte. Wij vonden dat de school al lang genoeg wist dat de noodlokalen tijdelijk waren en daarop had moeten anticiperen. Bovendien proberen we als gemeente al heel lang om te voorkomen dat nieuwe mooie gebouwen oudere scholen leegzuigen. Toen over de motie werd gestemd hebben wij aangegeven dat de constructie met niet te handhaven voorwaarden – boterzacht noemen we die geloof ik vanavond – niet zou werken. En wij hebben aan de indieners gevraagd hoe we de school zouden houden aan deze voorwaarden. En wat er nu gebeurt, dat de school de voorwaarden niet accepteert en het college daarom de motie niet uitvoert, dat is precies wat wij verwachten van het college. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Brouwer. Dan de heer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Met dank, voorzitter. Het lijkt alsof in deze raad het motto 'u vraagt, wij draaien' geldt. Voor Zó! Zoetermeer is dat echter niet het geval. Wij staan volledig achter de beslissing van het college om de motie voor verlenging van de noodlokalen bij IKC De Piramide niet uit te voeren. Hier zijn drie redenen waarom wij hier het college in steunen. Ten eerste zijn de omwonenden boos over de beslissing en voelen zij zich niet gehoord. Zij ervaren veel overlast van de school. Met drie lokalen minder zal de overlast afnemen. Ten tweede heeft het bestuur tijdens het inspreken op 11 april verklaard dat het alle kosten zal betalen. Dit blijkt echter niet waar te zijn, aangezien het slechts bereid is om minder dan 20% bij te dragen aan de kosten.

De **voorzitter**: De heer Van der Perk, een interruptie van mevrouw Van Werkhoven.

Mevrouw **Van Werkhoven** (GroenLinks): Voorzitter, verwacht de heer Van der Perk nou daadwerkelijk dat er geen klachten meer komen over de verkeersoverlast als er twee klassen minder zijn?

De **voorzitter**: De heer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Ja, dat verwacht ik.

De **voorzitter**: Gaat u verder. O nee, mevrouw Van Werkhoven. Gaat uw gang.

Mevrouw **Van Werkhoven** (GroenLinks): En waar baseert u dat dan op?

De **voorzitter**: De heer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Er gaan zestig leerlingen naar het Kerkenbos... Dus die zijn er minder.

De **voorzitter**: Ik zag de heer Louw nog... heeft u behoefte of? Mijnheer Louw, gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Ja, ik moest even de eerste zin van de heer Van der Perk laten bezinken. U vraagt, wij draaien. Ik weet niet of de heer Van der Perk daar een bedoeling mee had, maar u vraagt... De raad heeft het college gevraagd om een motie uit te voeren met voorwaarden. Als het dan niet lukt om aan die voorwaarden te voldoen, volgens mij gaat daar het gesprek nu over, dan verwacht ik dat het college terugkomt naar de raad. Dus u vraagt... De raad vraagt, dat klopt, mijnheer Van der Perk. U heeft dat niet gevraagd, want u staat niet onder die motie, maar zo zit het inderdaad. Als u suggereert dat ik een motie heb opgesteld omdat een school iets vraagt... Het is ook gewoon welke keuze u wilt maken. U heeft een andere keuze gemaakt. Dat respecteer ik, maar de raad heeft in meerderheid het college gevraagd iets te gaan doen. En we krijgen te horen, het kan niet. En ik vraag nu aan de wethouder waarom dat eigenlijk niet kan.

De **voorzitter**: De heer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Er is een antwoord gekomen dat een aantal zaken niet uit te voeren zijn en dat vind ik goed uitgelegd in dat memo.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Tenslotte informeert de school ouders nu al dat bepaalde leerlingen niet meer zullen worden toegelaten als gevolg van dit besluit. Er is echter een alternatieve locatie op minder dan een kilometer afstand beschikbaar. Dit is tot zoverre ons standpunt. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van der Perk. Mevrouw Bink. Gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel. Ja, onze naam Zoetermeer Vooruit staat ook onder de motie die 11 april is ingeleverd, maar nu denken we er helaas anders over. Wij vinden het een gemiste kans van OPOZ dat als je iets heel graag wilt je die geboden kans gewoon laat lopen. De gemeenteraad heeft die kans geboden en als je niet wilt voldoen aan je betalingsverplichtingen en ook niet in staat bent om vrijwilligers te regelen, maar wel tegen beter weten in de afgelopen jaren meerdere leerlingen hebt toegelaten, terwijl je wist dat in 2023 de noodlokalen worden opgegeven, dan denk ik dat je niet juist bezig geweest bent. Dus, hier wil ik het bij laten.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Bink. Dan heb ik verder niemand meer uit de raad. Ga ik over naar de eerste termijn van het college. Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Ja voorzitter, dank u wel. Nou moet ik helaas mijnheer Van der Perk tegenspreken, want het is bij het college natuurlijk wel zo: 'u vraagt en wij draaien'. En zo stond er vijf jaar lang een toezegging op onze lijst dat ze echt zeker weten de noodlokalen zouden weghalen na vijf jaar. Dat stond ook in het raadsvoorstel. Er lag een raadsvoorstel voor vijf jaar, met de bedragen erbij, wat het ongeveer kostte. Dus in die zin weet OPOZ... die weten echt wel hoe het zit met het geld. Die wisten vanaf dat moment dat na vijf jaar de noodlokalen weg zouden gaan. Vervolgens hebben we hen vanaf 2021 eraan herinnerd. Van, denk eraan, die noodlokalen gaan weg in 2023, want dat is een afspraak die wij met de raad hadden. Vervolgens heeft u in de vorige commissie en raad met elkaar hierover gesproken en op een gegeven moment gezegd: nou, we gaan het toch anders doen. U heeft dus niet zeven jaar extra erbij gedaan, wat eigenlijk de wens van OPOZ was, maar twee jaar. De voorwaarden die erbij stonden, daar ben ik, die heeft u zelf erbij geschreven. Daar ben ik eigenlijk helemaal niet aan te pas gekomen. Dat heeft u met elkaar in de schorsing verzonnen, om op te schrijven welke voorwaarden daarbij hoorden. Het eerste waarmee wij geconfronteerd werden, was dat aan een belangrijke voorwaarde in mijn ogen, dat OPOZ zelf de kosten zou dragen, niet werd voldaan. Vervolgens bleek ook dat OPOZ helemaal niet blij was met uw geste, want ze gingen brieven schrijven aan ouders van: ja, de raad heeft niet gedaan wat wij hebben gevraagd, dus uw kind dat bij ons op de wachtlijst staat, kan niet naar school. Ook over de vrijwilligers werd met enige aarzeling gesproken, want die wilden ze wel werven, maar wat moesten die dan doen? Dus dat waren een aantal dingen waarvan we op een gegeven moment dachten, 'ja, die motie is eigenlijk dus niet uit te voeren. Dat ook nog intussen boze ouders of boze mensen uit de buurt ons benaderden 'ja maar, u heeft ons beloofd dat het na vijf jaar zou ophouden'. Dat stond niet in de motie, maar dat hebben wij als informatie ook nog opgeschreven en heeft wel meegewogen bij onze afwegingen in het college. Wij hebben gezegd 'eigenlijk is er niemand blij. U heeft een geste gedaan, OPOZ vindt het niks en wij vallen gewoon terug nu op ons oorspronkelijke aanbod'. In Kerkenbos hebben we locaties. Die gaan we netjes maken, zodat ze na de zomer daar terechtkunnen. Daar kunnen ook de kinderen waarvan de ouders dachten dat die er terechtkonden, naartoe. En dan kan OPOZ in het volgende jaar gaan kijken 'hoe brengen we het aantal leerlingen terug'. Voorzitter, wat wij gedaan hebben is 'U vraagt, wij draaien'. Dank u wel, mijnheer Van der Perk voor deze goede zin, maar u heeft zelf uw voorwaarden erin gezet en ik kan er niet aan voldoen. En als ik het wel had gedaan, dan had u ook terecht kunnen zeggen 'u voert niet uit wat wij aan moties neerleggen'. Voorzitter, ik heb er verder niet zoveel aan toe te voegen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, wethouder Van der Meer. Daarmee ga ik nu kijken of er behoefte is bij de raad aan een tweede termijn. Dan begin ik uiteraard bij de heer Louw. Gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Ja, kort voorzitter. Dank u wel. Dank wethouder voor uw reactie. Ik denk dat ik met u eens ben dat het schoolbestuur hier ook geen schoonheidsprijs verdient. Alleen in de geest van de motie van de vorige keer was ik onaangenaam verrast, excuus, dat u dus meedeelt dat het niet uitgevoerd kan worden. Volgens mij kan dat wel, maar heeft u de voorwaarden zo geïnterpreteerd en andere partijen in deze zaal ook, dan dat ik dat heb. Ik heb geen toevoegingen meer. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Louw. De heer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Nee, dank u wel.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Werkhoven. Geen behoefte? Mevrouw Brouwer? De heer Van der Perk? Mevrouw Bink? Dan heeft wethouder Van der Meer ook geen behoefte meer, denk ik zo maar. Hoewel ik dat niet voor haar mag bepalen, maar u heeft geen behoefte meer aan een tweede termijn? Dan

constateer ik dat we volgens mij aan het einde zijn gekomen van dit agenderingsverzoek en debat. Er ligt ook geen motie voor. Dus dat betekent dat dit agendapunt is afgehandeld.

c. Rapportage Sociaal Domein maart 2023

De **voorzitter**: Dan hebben we nog één agendapunt staan. Dat is agendapunt 7c. Rapportage Sociaal Domein maart 2023. Ik ga even kijken.

Wethouder **Van der Meer**: Voorzitter, kunnen we even schorsen?

De **voorzitter**: Jazeker, ik schors tot 23.05 uur.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, ik heropen de vergadering en ga over naar agendapunt 7c, zoals gezegd. Mag ik iedereen verzoeken, even nog wat rust, ook op de publieke tribune. Dank u wel. 7c. Rapportage Sociaal Domein maart 2023. Ik had in ieder geval mevrouw Siegelaer al staan. Ik ga kijken wie nog meer. Mevrouw Brouwer, de heer Markes, de heer Van den Boomgaard, mevrouw Haak, de heer Weekenstroo, de heer Duiven, de heer Ekkelenkamp, de heer Louw, de heer Mohammadian en de heer Aiobi. Dan begin ik bij mevrouw Siegelaer, gaat uw gang.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u voorzitter. De afgelopen jaren zijn intensief geweest voor iedereen die in het Sociaal Domein werkzaam is. De vele zorgaanvragen, personeelstekorten en de oplopende wachtlijsten maken de situatie alsmaar complexer. Het is dan ook goed om te horen en te lezen dat er stappen zijn gezet naar beheersbaarheid van deze problematiek. De wachtlijsten van de WMO zijn naar verwachting voor september opgelost en er wordt gewerkt aan een plan om dit in de toekomst te voorkomen. InZet kan met het gestelde budget meer cliënten helpen door lichte ondersteuning aan te bieden met als doel om de vraag naar zwaardere zorg te laten afnemen. De wachtlijsten voor Jeugdzorg nemen af doordat er niet altijd voor de meest passende zorg wordt gekozen, maar een start wordt gemaakt met beschikbare zorg. En bij de toegang tot Jeugdzorg kan middels de triage goed worden gemonitord of er acute zorg nodig is zodat onwenselijke situaties voorkomen kunnen worden. Dat zijn positieve ontwikkelingen. Kan de wethouder nog aangeven hoe de verschuiving van zware naar lichte zorg en de tevredenheid van de cliënten wordt gemonitord? Zijn er consequenties voor de doorlooptijd van de zorg bij het inzetten van beschikbare hulp in plaats van passende hulp? Het is belangrijk dat de Rapportage Sociaal Domein een sterk instrument blijft, waarbij de raad kan bijsturen op het bestaande beleid. Niet achteraf, maar op het moment dat het nodig is. Wij zijn dan ook bij met de toezegging van de wethouder om een klankbordgroep op te richten om de rapportage te blijven verbeteren en dat er in de rapportage van 2024 een overzicht wordt opgenomen van alle projecten en programma's. De LHN blijft goed monitoren of de ingeslagen weg ook de beoogde resultaten behaalt, zodat de zorg voor de meest kwetsbare inwoners van onze samenleving is geborgd, preventieve zorg wordt ingezet en de wachtlijsten blijven afnemen, en daarmee de kosten voor de zorg beheersbaar blijven. Dank.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Siegelaer. Dan ga ik naar mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel, voorzitter. De Rapportage Sociaal Domein is een eeuwigheid geleden in de commissie uitgebreid besproken. Ik moest zelf in mijn bijdrage nog checken wat ik er ook alweer van vond. Maar we willen ook hier iedereen bedanken die heeft meegewerkt aan de rapportage, maar ook aan de technische bijeenkomst die we voor de bespreking hadden op 28 maart. Het was eigenlijk wel grappig dat we op die avond een soort komma hoorden tussen de uitvoering en het beleid, doordat het in twee stukken was geknipt en dat die komma ook voor onduidelijkheid zorgde over de functie van de rapportage. De uitvoerders die willen verhalen vertellen en wij willen die ook heel graag horen, omdat ze dicht bij de impact zitten, maar beleidsmakers moeten ook meetbaarder en consistenter rapporteren en ook dat hebben wij nodig. We zijn daarom blij met de initiatieven die nu opduiken rond een werkgroepje van de raad dat gaat overleggen over de vorm van de rapportage en projectmatiger werken. Ik wil wel opmerken dat we de relatie met de jaarstukken niet uit het oog moeten verliezen. De rapportage is geen hoofdstuk van de jaarstukken en hoeft dat wat mij betreft ook niet te worden, qua vorm bedoel ik. Overigens vinden we het van belang dat de beweging naar impactgericht werken behouden blijft, zoals we die hebben bestudeerd in de leeragenda. Ik kan me ook niet voorstellen dat die verdwijnt omdat het breed in de organisatie is doorgedrongen. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Ik wilde net zeggen: wilt u afronden, maar u bent mij voor. Dank u wel mevrouw Brouwer.

De heer Markes, gaat uw gang.

De heer **Markes** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel, voorzitter. Twee jaar geleden heeft Zó! Zoetermeer het initiatief genomen voor een motie over het inzichtelijk maken van de wachtlijsten en wachttijden in de Jeugdzorg. De afdoening in december 2021 was correct, maar toen waren er alleen nog maar afspraken gemaakt. Inmiddels is het Startpunt Jeugdhulp Haaglanden opgezet, een website die de actuele wachttijden weergeeft. Voorzitter, Zó! Zoetermeer is daar echt blij mee. Het lost zeker niet alle problemen in de Jeugdzorg op, maar het is een stap in de goede richting om schadelijk wachten van jeugdigen te beperken. Voor wat betreft de wachtlijsten bij de WMO hebben we vertrouwen dat in week 32 de achterstanden zijn ingehaald. We verwachten dat vanaf dat moment niemand meer te lang hoeft te wachten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Markes. Dan ga ik naar de heer Van den Boomgaard. Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Voorzitter, dank u wel. In de bijgevoegde memo bij de rapportage is overzichtelijk te zien dat steeds meer jongeren doorstromen binnen de Jeugdzorg. Dit betekent dat zij in het voorgaande jaar ook Jeugdzorg hebben ontvangen en er dus weer een beroep op doen. Het feit dat deze groep toeneemt roept vragen op. Is de Jeugdzorg die zij dan ontvangen, wel toereikend genoeg? Daarnaast is er sprake van maar liefst 25% van voortijdig afgebroken interventies en trajecten die afgebroken worden door de cliënt zelf in Zoetermeer. Dit percentage ligt 8,3% hoger dan het landelijke gemiddelde conform CBS. Waar komen deze stijgingen vandaan? Sluit de reguliere zorg dan nog wel goed genoeg aan bij de hulpvragen? Of moet dit veranderd worden? Het voorstel van de fractie van FVD is om meer onderzoek te doen en meer in te gaan zetten op kleinschaligere en persoonlijkere zorg die beter aansluit bij de hulpvraag van de cliënten. Daarnaast zal er ingezet moeten worden op betere communicatie over het aanbod en de beschikbaarheid van deze zorg naar de bewoners van Zoetermeer om de druk op de reguliere zorg te verlichten en iedere bewoner op een passende manier te helpen. Dank u, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van den Boomgaard. Mevrouw Haak. Gaat uw gang.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Ja, dank u, voorzitter. Enige tijd geleden of een eeuwigheid geleden hebben wij tijdens de commissie gesproken over de Rapportage Sociaal Domein, maar aangezien het Sociaal Domein zo breed is en zoveel informatie beschikbaar is, blijft het toch lastig om trends te zien en om naar aanleiding van deze informatie te sturen. De PDvZ vindt het dan ook een goed initiatief om samen met de wethouder verder te praten over de vorm van de rapportage zodat deze enerzijds recht doet aan het vele en harde werk dat door de ambtenaren wordt verzet en tegelijkertijd goede instrumenten geeft aan de raad om te sturen. Binnen het Sociaal Domein maken we ons zorgen om de jeugd. De druk op de Jeugdzorg blijft onverminderd hoog en de effecten op onze samenleving nu en in de toekomst zijn enorm. Vorige week hebben wij tijdens de commissie over de Jeugdzorg gepleit voor een goede evaluatie van het beleid van de afgelopen jaren, waarbij de ingezette tools kritisch tegen het licht worden gehouden, om zodoende het zogenaamde boomerangbeleid te voorkomen. Het is ons op dat moment niet duidelijk geworden of deze evaluatie in voldoende mate is uitgevoerd en zo ja, waar deze documentatie na te lezen is. We horen graag een concreet antwoord van de wethouder. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Haak. De heer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dank voorzitter. Goede zorg voor jongeren, volwassenen en ouderen. Dat is waar het CDA Zoetermeer voor staat. De komende jaren zullen er echter wel keuzes van ons gevraagd gaan worden. Hoe willen we omgaan met de vergrijzende stad? En ook de hulp voor onze jeugd. Dat vergt moed van ons als stadsbestuur en daar hebben wij ook goede informatie bij nodig. De Rapportage Sociaal Domein is een dankbare informatiebron voor raads- en commissieleden en dat bleek onder andere ook in de commissie, maar dient de rapportage wel het doel? Voorziet dit ons als raads- en commissieleden van voldoende handvatten? De kosten in de zorg moeten aangepakt worden en dat betekent dat we anders naar het systeem moeten kijken en mogelijk andere vormen van financiering moeten gaan omarmen. Waar we lokaal niet over gaan, zullen we in elk geval duidelijk landelijk een punt moeten maken. Dit alles om de betaalbaarheid en de toekomstbestendigheid zeker te stellen. Deze keuzes kunnen we het beste maken met een rapportage die voorziet in de wensen van ons. We zijn dan ook erg blij dat het college samen met ons aan de slag gaat om er meer invulling aan te geven. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Weekenstroo. De heer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter. De afgelopen weken is het Sociaal Domein al diverse malen onderwerp van informatievoorzieningen in debat geweest. En dat zal ongetwijfeld niet voor het laatst zijn vanwege ook het zorgwekkend financieel perspectief in en vanaf 2026 en ook de jaren erna, dat voor de gemeenten en dus ook voor de gemeente Zoetermeer opdoemt. Zinnig en zuinig kunnen omgaan met de beschikbare middelen blijft dus als nooit tevoren geboden. De VVD steunt daarom het streven van het college de raad een voorstel te gaan doen voor aanpassing en verbetering van de Rapportage Sociaal Domein en daartoe het gesprek te willen voeren met een informele klankbordgroep. Nog niet is vastgelegd echter wanneer of per wanneer die nieuwe verbeterde rapportage naar de raad gestuurd zou kunnen worden. Voorzitter, kan het college toezeggen dat dat toegezegde voorstel voor een verbeterde periodieke Rapportage Sociaal Domein tijdig voor besluitvorming naar de raad wordt gezonden, zodat de raad de eerste Rapportage Sociaal Domein 2024 in de nieuwe aangepaste en verbeterde vorm kan ontvangen. Tot zover, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Duiven. Dan de heer Ekkelenkamp, gaat uw gang.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel, voorzitter. Er is al veel gesproken over het Sociaal Domein. Vandaag in deze raadsvergadering willen we namens D66 twee punten uitlichten. Allereerst de jeugdhulp. Er is sprake van een stijging van het aantal jeugdigen die een beroep doen op hulp en de kosten per traject zijn gestegen. Dat kunnen we natuurlijk niet op zijn beloop laten. Dit nieuwe college is inmiddels bijna een jaar aan de slag en de raad heeft nog geen begin van een nieuwe aanpak gezien. De vraag van D66 is dan ook: wanneer kunnen we een plan van aanpak verwachten? De tijd dringt. Ons tweede punt zijn de wachtlijsten bij de WMO. We lezen dat inmiddels hard wordt gewerkt aan het wegwerken van de wachtlijst en dat is ook succesvol, maar dat is niet een oplossing voor de toekomst, want deze problematiek vraagt om structurele oplossingen, zoals ook het college zelf aangeeft. Er moet wat D66 betreft een aanpak komen waardoor wachtlijsten voorkomen worden. Een andere wijze van indiceren en herindiceren, uitgaande van het vertrouwen in de aanvragende inwoner. Kan de wethouder toezeggen dat ze nog in 2023 met een voorstel naar de raad komt voor de noodzakelijke veranderingen in dit onderdeel van het Sociaal Domein? Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Ekkelenkamp. De heer Louw. Gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Vandaag kan ik kort zijn. In de commissievergadering heb ik, net als veel collega's toen en nu, complimenten gegeven voor het overzicht van onze activiteiten in het Sociaal Domein. Ik heb ook aandacht gevraagd voor het bereiken van alle inwoners die recht hebben op onze hulp. Ik ben blij dat de wethouder samen met een aantal raads- en commissieleden verder wil spreken over de opzet van deze rapportage, met als doel dat het wel of niet bereiken van resultaten, waarvoor we het doen, nog beter uit de rapportage zullen blijken. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan komen we aan bij de heer Mohammadian. Gaat uw gang.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Ja, dank u wel, voorzitter. Tijdens de commissievergadering heeft mijn fractie uitgebreid gesproken over de rapportage en daar heeft ook de wethouder op gereageerd. Wij danken de ambtenaar en het college voor het beantwoorden van onze vragen en natuurlijk ook voor de technische bijeenkomst. Als raad zijn we al jaren blij met de rapportage vanuit het Sociaal Domein, maar wat we al jaren hebben gemist is hoe we het beter kunnen besturen. Gelukkig heeft de wethouder toegezegd met een voorstel te komen en gaan we als raad informeel in overleg. Dit doet ons deugd. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Mohammadian. Dan de heer Aiobi, gaat uw gang.

De heer **Aiobi** (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Dank voor de rapportage en de ambtenaren die hier hard aan hebben gewerkt. GroenLinks vindt het belangrijk dat in de toekomst structuur komt in de Rapportage Sociaal Domein zodat we deze goed kunnen gebruiken. We zijn blij dat er nu een informele klankbordgroep is opgezet en we er gezamenlijk naar kunnen kijken. Verder is het principeakkoord over het verlagen van de werkdruk in de jeugdbescherming vanaf 1 mei ingegaan. Welke gevolgen heeft dit voor de wachttijden in Zoetermeer? Het doel binnen het Sociaal Domein is om de bestaanszekerheid van onze inwoners te verbeteren, om vooral kwetsbare inwoners te begeleiden. Hierbij zijn wij blij dat wachtlijsten worden ingekort met een impuls, zoals bij de WMO, maar blijven we als GroenLinks erop hameren dat er structurele oplossingen moeten komen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Aiobi. Dan kom ik aan het einde van de eerste termijn van de gemeenteraad. Dan kijk ik naar het college. Wie mag ik als eerste het woord geven? U heeft even schorsing nodig. Dan gaan we dat nu doen? Hoeveel? Tien minuutjes. Dan gaan we tot 23.27 uur schorsen. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, ik heropen de vergadering en ga over naar de eerste termijn van het college. Daarvoor geef ik wethouder Ter Laak het woord. Gaat uw gang.

Wethouder **Ter Laak**: Dank u wel, voorzitter en ook dank aan u als raad en met name voor alle complimenten voor de Rapportage Sociaal Domein. Die zal ik zeker ook doorgeven aan alle mensen die iedere dag heel hard werken in het Sociaal Domein en ook hebben meegeholpen om deze rapportage voor ons allen op te stellen. Maar zoals ook velen van u eveneens benoemden, hoe van deze rapportage naar een goed sturingsinstrument te komen, dat vergt nog wel uitdagingen en daar zijn we druk mee bezig. Dat was ook uw oproep in de commissie. Dat hebben we ook gelijk ter harte genomen en opgepakt. En, uit mijn hoofd zeg ik 30 mei staat de eerste bijeenkomst gepland met een aantal van u om echt samen met u deze rapportage door te ontwikkelen naar dat sturingsinformatie-instrument dat u echt nodig acht, zodat we samen het goede gesprek kunnen voeren. Er was een vraag vanuit de VVD van 'Wat is dan de doelstelling? Wanneer zou die aangepaste rapportage... Wanneer zouden we ermee moeten werken. We hebben nu eind mei het eerste overleg met u staan. Dan gaan we echt aan het werk van hoe moet die rapportage er dan uitzien. De volgende Rapportage Sociaal Domein staat voor direct na de zomer gepland. Dat gaat ons niet lukken om voor die rapportage al een nieuwe versie te hebben, maar mijn streven is om in 2024 echt met die nieuwe rapportage aan de slag te gaan. Dan was er een vraag vanuit LHN en u vroeg naar hoe we nou de verschuiving van zware naar lichte zorg zien. Die verschuiving van zware naar lichte zorg zien we met name in de groei of de toename van het aantal mensen dat we registreren in cliëntprofielen, maar goed, in de percentuele toename van de lichte zorg. De lichte zorg neemt met meer dan 150% toe en de zware zorg blijft ongeveer gelijk. En zelfs als het gaat over de hele zware zorg, die neemt zelfs af, ook in absolute aantallen. Dus daar in die cijfers zien we dat die verschuiving van zware naar lichte zorg plaatsvindt in de praktijk. En u vroeg ook nog hoe de tevredenheid van de gebruikers wordt gemonitord. Dat wordt gemonitord via het klanttevredenheidsonderzoek. Dat krijgt u ook ieder jaar toegestuurd. Dat is voor ons hele waardevolle informatie, met name als de mensen iets meer zeggen dan alleen maar de cijfers waarderen, dus ook een beetje kwalitatief feedback geven hoe zij de zorg ervaren. Dan was er een vraag van D66 naar de wachtlijst in de WMO en ook vooral op zoek te gaan naar die structurele oplossing. Daar zijn we heel hard mee aan het werk en ik zou u echt van harte willen uitnodigen om morgen aanwezig te zijn bij het programma Sociale Innovatie, want daar zit die structurele verandering voor de WMO in. Daar kunt u ook echt in de diepte bijpraten en meepraten hoe u het voor zich ziet en welke mogelijkheden er zijn. Dank u wel en dan geef ik nu graag het woord aan mijn collega over jeugd.

De **voorzitter**: Ja, maar dat gaat via de voorzitter. Ja, geldt ook voor het college. Dank u wel, wethouder Ter Laak. Wethouder Van der Meer, gaat uw gang.

Wethouder **Van der Meer**: Ja, voorzitter, om te beginnen FVD vroeg aan ons of wij konden duiden waarom wij meer jongeren hebben die op eigen gelegenheid uit de zorg stappen. Dat was even een technische vraag waar wij ons net het hoofd over gebroken hebben, maar dat weten wij niet. Dus we kunnen hooguit eens kijken of we daar, terwijl we toch bezig zijn met de analyses die passen bij de projecten die nu van start gaan, een vinger achter kunnen krijgen. De toename die we op dit ogenblik zien, die verwachten wij dat die vooral komt door COVID-19, zowel tijdens als erna zijn kinderen allemaal uit hun doen. Even kijken, wat had ik nog meer? Ja.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, een interruptie van de heer Van den Boomgaard. Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja. Ik begrijp dus dat de wethouder niet een pasklaar antwoord heeft. Heb ik dat goed begrepen? Ik zou het wel graag willen. Zou ik dat schriftelijk kunnen krijgen? En zo ja, per wanneer?

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Ja, voorzitter. We zullen kijken of we het kunnen vinden. Maar ik weet niet... Wij hebben daar op dit ogenblik geen onderzoek naar gedaan. Dus we moeten het meenemen in het vervolg bij de projecten die we hebben uitgezet. Dus we kunnen daar niet op vooruitlopen.

De **voorzitter**: De heer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u wel, voorzitter. Ook dank u wel wethouder voor het antwoord. Is dit dan een toezegging dat u het mee gaat nemen in het onderzoek? Dus dat we er dan een rapportage van krijgen?

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Voorzitter, wij gaan kijken of we er wat mee kunnen. Wij hebben sowieso gezegd: het project over de toegang, daarvan krijgt u de stukken voor de zomer, maar daar zit ook een stukje analyse in en dat gaan we nog niet voor de zomer klaar hebben. Daar zit vooral in hoe de kinderen heel erg lang in Jeugdzorg blijven. Ik denk dat we daarna pas gaan kijken naar vervolgstappen. Dus ik ga het nu niet zo heel snel toezeggen, want we kunnen niet alles tegelijk onderzoeken.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter, wederom. Ik vind het toch wel bittere ernst, want we zitten dus bijna 10% hoger dan het landelijk gemiddelde en ik neem aan dat de wethouder die ernst ook voelt en dus ook het lek boven wil krijgen om dus het tij te keren. Dus dan vraag ik alsnog de toezegging om dit mee te nemen zodat we het inzichtelijk krijgen en dat wij als raad daar wat mee kunnen.

De **voorzitter:** Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Ja voorzitter, we hebben nu afgesproken dat we met vijf projecten beginnen. Dat konden we eerder niet doen, omdat we gewoon geen capaciteit hebben. Wij hebben nu een programma waar de eerste vijf projecten in zitten. Daar zit deze niet bij. Dus we gaan nu eerst hiermee aan de slag. Een deel daarvan komt in de loop van dit jaar en daar komt vanzelf een aantal zaken uitrollen die we in de vervolgstappen gaan zetten en dan kunnen we hem zeker meenemen, zeker als het verschil nog steeds zo groot is. Want er zijn een heleboel dingen heel erg belangrijk en dat gaat over de toegang, dat gaat over het feit dat we ons moeten verhouden tot dadelijk de Hervormingsagenda. Die komt in de loop van de week naar u toe, in elk geval het concept, zover als we zijn, onder geheimhouding. Er zijn een heleboel dingen die we tegelijk moeten aanpakken en daar hoort deze zeker ook bij, maar niet aan het begin.

De **voorzitter**: Gaat u verder

Wethouder **Van der Meer**: Voorzitter, ik weet niet of ik nog... Ja, ik was bezig met de vraag van D66. U zei: er is nog geen plan van aanpak. Wij hebben dus nu het programma, even kijken, 'Toekomstbestendige Jeugdhulp', dat hebben wij vorige week in de commissie uitgebreid toegelicht met de vijf projecten. Dus ik weet niet of u al meer van mij verwacht, maar die moeten we eerst uitlopen voordat we weer vervolgstappen zetten.

De **voorzitter**: De heer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Kan de wethouder aangeven wanneer zij denkt dat die vervolgstappen gezet kunnen worden? Want ja, de contouren zijn geschetst, daar hebben we het over gehad. Maar nu moeten er, denk ik, gewoon volgende stappen komen, want niet om het één of ander, in de vorige coalitieperiode was er best veel kritiek op de kosten van de Jeugdzorg. Dan denk ik, dan zit er nu een nieuw en fris college, het gaat nu allemaal heel veel beter, maar daar merk ik nog niet zoveel van.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Ja, het komt precies uit, want ik had al die tijd geen capaciteit om hele grote stappen te nemen. Die is nu per 1 juni helemaal geregeld. Dus dan hebben we vijf projectleiders en een programmamanager. Wij hebben één project dat al een tijdje loopt. Daarvan krijgt u voor de zomer de eerste resultaten. Van die andere komen we met allerlei plannen, successievelijk vanaf na de zomer en

wij hopen aan het einde van het jaar al een flinke slag gemaakt te hebben. En daar volgen ook zeker weer volgende projecten uit, want we moeten het gewoon stap voor stap doen. Maar zonder mensen kon ik ook niets veranderen en die hebben we nu, ik ben er hartstikke blij mee en we gaan er nu mee aan de gang.

De **voorzitter**: De heer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ik ben hoopvol gestemd. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dat is prettig. Wethouder Van der Meer. Wilt u...?

Wethouder **Van der Meer**: Ik geloof niet dat er nog meer vragen over Jeugdzorg waren.

De **voorzitter**: Ik zie nog wel wat vragen, maar misschien kunt u die dan in de tweede termijn meenemen dan, want anders gaan ze nu allemaal apart komen en dan wordt het wat ingewikkeld. Dus ik stel voor dat we even kijken of er in de tweede termijn wat over is en dan kan het college daarop reageren. Mevrouw Siegelaer, want ik zag u sowieso uw hand opsteken, dus dat komt mooi uit. Gaat uw gang, mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank daarvoor. Ik heb nog een vraag aan de wethouder over de consequenties van de doorlooptijd van de zorg bij het inzetten van beschikbare hulp in plaats van passende hulp.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan kijk ik naar mevrouw Brouwer voor een tweede termijn. Geen behoefte. De heer Markes. Geen behoefte. De heer Van den Boomgaard. Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ik zal het proberen kort te houden, want ik heb net naar de antwoorden geluisterd en ik heb een beetje doorgevraagd. We hebben dus 10% meer voortijdige beeindigingen door de cliënt zelf in de Jeugdzorg. Dan zegt de wethouder 'ja, dat is niet waar we mee gaan beginnen'. Maar we hebben het over jeugd en ik denk juist als je hier niet mee gaat beginnen, dan neem je dat het hele traject van de levensduur van een mens mee. Ik denk dat dit juist een van de kernpunten is, waarmee je juist mee zou moeten beginnen. Daarom vraag ik nogmaals met klem aan de wethouder om dit echt te prioriteren en dat in ieder geval toe te zeggen. Dat ze hier wel mee aan de slag gaan en dat we deze koe bij de horens gaan vatten. Juist omdat we het profijt juist in de toekomst mee kunnen nemen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan mevrouw Haak, gaat uw gang.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Dank u wel. Ik had nog een vraag gesteld, specifiek over het boomerangbeleid. Daar hebben we het vorige week in de commissie over gehad. En een van de vragen die we destijds ook hadden was of wij een heldere evaluatie hebben gedaan van de beleidsinstrumenten die we de afgelopen jaren hebben ingezet en wat het resultaat daarvan was. En wat de relatie is tot de instrumenten die we nu weer gaan inzetten. Daar hadden we niet echt een duidelijk antwoord op gekregen. Dus bij dezen nogmaals de vraag.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Weekenstroo. Geen behoefte. De heer Duiven. Geen behoefte. De heer Ekkelenkamp. Geen behoefte. De heer Louw. Geen behoefte. De heer Mohammadian. Geen behoefte. De heer Aiobi. Geen behoefte. Dan kijk ik nog even naar het college. Volgens mij zijn het vragen voor wethouder Van der Meer, gaat uw gang.

Wethouder **Van der Meer**: Ja voorzitter, er zijn momenten waarop jeugd beschikbare hulp krijgt in plaats van het meest ideale. Dat is dus minder ideaal maar we zorgen er altijd voor dat het kwalitatief in orde is en in een aantal gevallen is het dan ook voldoende en in een aantal gevallen gaan we zo gauw de zwaardere hulp beschikbaar is, alsnog over. Dat is een van de dingen die nu gedaan worden. Dat er gekeken wordt en dat is vanuit de regio, dat er steeds gekeken wordt of er sprake is van schadelijk wachten en of we dat op een andere manier kunnen oplossen. Wat heel goed werkt nu is het Startpunt. Daarin kunnen we zien bij al die verschillende aanbieders hoeveel er moet worden gewacht. Met name het boomerangeffect, daar weten we allemaal van. Tegelijkertijd heb ik er niet zoveel aan om à la minute te gaan evalueren, want we zitten midden in een enorme transitie vanwege de Hervormingsagenda. We moeten alles anders gaan doen. Althans, we weten ook niet precies wat, want ze zijn er nog steeds niet uit. Ik heb gewoon geen capaciteit nu om evaluaties te gaan doen, terwijl we nu bezig zijn om uit te

zoeken hoe we nu verder moeten.

De **voorzitter**: Mevrouw Haak.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Twee vragen eigenlijk daarop. Is er al in het verleden, het recente verleden, een dergelijke evaluatie geweest? En zo ja, ik snap de afweging van de beschikbare capaciteit die je wilt inzetten, tegelijkertijd is natuurlijk een van de valkuilen waar we al veertig jaar in stappen dat je continu hetzelfde blijft doen. Zijn er wel plannen om een dergelijke evaluatie te doen en zo ja, wanneer?

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Ja voorzitter, nu lopen twee dingen door elkaar. Het boomerangeffect heeft vooral te maken met wat er steeds in de Jeugdwet aan het gebeuren is, wat het rijk ons mededeelt. Wij hebben nu gewerkt met de Jeugdwet, zoals het rijk het over ons heeft uitgesproken. Ik zat even te zoeken. Daar is intussen een heleboel over gezegd, onder andere door de arbitragecommissie die gekeken heeft naar wat er goed gaat en wat er niet goed gaat. Wat moeten we aan kosten doen en hoe gaan we het weer hervormen. En daarin zit de evaluatie. Wij kunnen als gemeente daar heel veel tijd in steken om het los te doen, maar intussen zijn de veranderingen al ingezet en daar moeten wij ons toe verhouden. We willen ook hier binnen de gemeente ook een aantal dingen nog weer wat beter uitpluizen. Een van de projecten is de multiproblemaanpak. Daar zijn we mee aan de gang, omdat we hebben gezien dat we dat nu op verschillende manieren tegelijk aan het aanvliegen zijn en dat is niet handig. Zoals wij vorige keer in de commissie hebben verteld, lopen die vijf projecten. Dat kunnen we nu behappen. Dat geldt dus ook voor FVD. Ik begrijp uw zorg, maar ik kan op dit moment gewoon niet zeggen 'oké, nu gaan we toch nog even wat anders doen'. Dan gaan nu die vijf projecten lopen en wij houden u goed op de hoogte van hoe ver we zijn. De eerste stappen, zodat u kunt zien hoe de projecten eruitzien, die volgen direct na de zomer. Van een van de projecten krijgt u voor de zomer al een stuk, zodat u daar al uw tanden kunt in zetten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik zie mevrouw Siegelaer. U had nog een vraag die niet... Gaat uw gang.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, dank u. Ik wil mevrouw Haak bijvallen. Ik denk dat ze ook op zoek is naar waar we in Zoetermeer met het beleid tegenaan lopen en dat we willen voorkomen dat we in de toekomst in dezelfde valkuilen lopen en dat heeft niet alleen met het landelijke beleid te maken, maar dan zit het ook in de eigen ruimte die we als gemeente... Waar we onze verantwoording in hebben. En daar zijn we denk ik naar op zoek, waar zijn dan die valkuilen en waar gaan we in de toekomst voorkomen dat we daar weer in gaan lopen? En ik denk dat het dan wel belangrijk is dat er eerdere evaluaties naar voren komen om te kijken hoe we dat kunnen voorkomen. Dank.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, nog behoefte?

Wethouder **Van der Meer**: Nee, voorzitter, ik heb er niets aan toe te voegen. Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Van den Boomgaard en dan wil ik naar een afronding gaan.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ik begrijp de wethouder. Ik snap ook dat er tekorten zijn in haar bestand, zeg maar, om het nu beet te pakken. Het enige wat ik dan graag zie, is om het nu toe te zeggen, maar wanneer kunt u het wel toezeggen? Wanneer kunnen we het hierover hebben dat u met een concrete toezegging gaat komen? Kunt u in Q4 een toezegging doen? Q3?

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Voorzitter, wij komen direct na de zomer, in september hebben we afgesproken, met de inhoud van een aantal van de projecten. Het lijkt mij op dat moment het moment dat u kunt zeggen 'ik zie nog steeds niet genoeg om hierop in te gaan'. Maar die projecten zijn nog in ontwikkeling. Als ik nu weer daar dingen op ga stapelen, dan komen we nooit tot een vervolg. Dus we gaan nu gewoon aan de slag en u krijgt van één project voor de zomer alvast een eerste stap en de rest volgt na de zomer.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat we daarmee tot het einde van deze beraadslaging komen, want daarmee zijn we aan het eind van de tweede termijn van het college. Ik heb in ieder geval beluisterd dat er eind mei een bijeenkomst is om de rapportage van het Sociaal Domein op een andere manier vorm te geven.

Daarmee rond ik dit agendapunt af.

8. Sluiting

De **voorzitter**: Dan heb ik nog één agendapunt over. Dat is namelijk agendapunt 8 en dat is de sluiting. Dank u wel allemaal en fijne avond en ik sluit de vergadering.

Sluiting om 23.43 uur

Vastgesteld in de openbare vergadering van 5 juni 2023,

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen